

4. seja UO PZS, k točki 6

Programi dela komisij PZS za leto 2015

Program dela Mladinske komisije za leto 2015

Mladinska komisija je eden od najmočnejših členov Planinske zveze Slovenije. Skrbi za najmlajšo populacijo ljubiteljev planin. Svoje aktivnosti ima razporejene na različnih področjih: od orientacije, izobraževanja za mlade in dela z mladimi, družabnosti in še bi lahko naštevali. Delujemo na različnih projektih znotraj in zunaj meja Slovenije. Smo stalni član YC UIAA, sodelujemo pa tudi s prostovoljnimi organizacijami v Sloveniji. Mladinska komisija ima v skrbništvu tudi Planinsko učno središče Bavšica, s katerim skrbno upravlja.

Odbori MK PZS

- Odbor za orientacijo,
- Odbor za delo mladih,
- Odbor za delo z mladimi,
- Programski svet PUS Bavšica.

Članstvo

Število mladinskih odsekov: 131

Mladinska komisija bo v letu 2015 delovala na vseh dosedanjih področjih. Trudili se bomo navezati čim več stikov, pridobiti finančna sredstva na čim več razpisih in tako postati finančno samostojnejši. Nadaljevali bomo s postopki pridobivanja sredstev, ki nam bodo zagotovili zaposlitev samostojnega strokovnega delavca na področju dela z mladimi.

Načrtovana usposabljanja:

Naziv usposabljanja	Predviden termin in lokacija	Št. udel.
Zimska planinska šola	Začetek marca, naknadno	10
Seminar družabnosti v gorah	15. – 17. 5. 2015, PUS Bavšica	20
Usposabljanje za mentorja planinskih skupin	2. – 9. 8. 2015, PUS Bavšica	25
Neformalno izobraževanje za mladinskega voditelja	25. 7. – 2. 8. 2015, PUS Bavšica	25
Šola gibanja po zahtevnih in zelo zahtevnih poteh	Začetek septembra, naknadno	10
Izpopolnjevanje za mentorje planinskih skupin	12., 13. 9. 2015 PUS Bavšica	25
Seminar orientacije	24. – 27. 9. 2015, Dom na Menini planini	15
Tečaj orientacije	1. – 4. 10. 2015, Dom na Menini planini	10
Izpopolnjevanje za vaditelje orientacije	10., 11. 10. 2015, Andrejev dom na Slemenu	10
Seminar za organizatorje in traserje POT	23. – 25. 10. 2015, Koča na Kopitniku	10

Načrtovane aktivnosti:

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udel.	Namen
Tekmovanje Mladina in gore	regijska: novembra, naknadno državno: januarja (Idrija)	380	tekmovanje v planinskem znanju
Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje SPOT	maj 2015, naknadno (v sodelovanju z MK PZS organizira Gorenjsko-dolenjska liga)	300	državno orientacijsko tekmovanje
Planinsko orientacijsko tekmovanje POT	celo leto, cela Slovenija	500	regijska tekmovanja – kvalifikacije za SPOT
Orientacijska tekmovanja Ekspozent	naknadno	50	popestritev orientacije
Srečanje mladinskih voditeljev	september 2015, naknadno	30	povezovanje in družabnost v gorah
Nagradni tabor za zmagovalce SPOT in MIG ter ekološki tabor	19. – 25. 7. 2015, PUS Bavšica	25	nagrada zmagovalnim ekipam MIG, POT
Nagradna slovesnost za dobitnike zlatega znaka akcije Mladi planinec in za mladino, ki je uspešno opravila Planinsko šolo	ob Dnevu planincev 2015, naknadno	40	nagradni izlet za mlade planince
Zbor MO	november 2015, lg	50	zbor predstavnikov MO

Načrtovane aktivnosti v tujini

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev	Namen
Udeležba na seji YC UIAA	naknadno	2	povezava z drugimi organizacijami

Pomembnejši projekti:

Naziv projekta	Namen	Stanje
Spletna stran Ciciban in Mladi planinec	ureditev lastnega tabornega prostora MK PZS	Nadaljevanje projekta iz leta 2014 (predvideno končanje v letu 2016).
Balkansko planinsko orientacijsko tekmovanje	Sodelovanje in druženje na področju orientacije v sklopu BMU	Po najboljših napovedih prva izvedba v letu 2015
Dan planincev 2015	Program namenjen otrokom in mladim	

Za konec

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

V letu 2015 se bomo posvetili izvajanju usposabljanj z različnih področjih, ki zadevajo delo članov MK, torej MO. Nadaljevali bomo z že utečenimi akcijami, ki so namenjene predvsem delu z otroki in mladimi (aktivnosti mentorjev PS, seminar družabnosti, MV ...). V določene projekte vstopamo tudi sproti, sam programski plan pa bo prav gotovo odvisen tudi od prihodnjega vodstva MK, saj nas na Zboru 2014 čakajo volitve načelnika in IO MK PZS.

Barbara Bajcer, načelnica MK PZS

Program dela Vodniške komisije za leto 2015

V letu 2015 bo osnovna naloga Vodniške komisije in njenih dveh podkomisij – za usposabljanje ter kategorizacijo in registracijo – izvajanje tečajev in izpopolnjevanj ter skrb za ažurno vodenje evidenc vodnikov PZS.

Nadaljevali bomo z enotnim usklajevanjem inštruktorjev; IPV naj bi imeli tudi v tem letu svoje usklajevanje.

Povezovanje med komisijami znotraj PZS, predvsem z Mladinsko komisijo, nas še vedno ne razveseljuje. V tej smeri je treba še krepiti sodelovanje. Tudi v tem letu bomo razpisali tečaj za prehod mentorjev planinskih skupin v vodnik PZS kategorije A.

Komisija za turno kolesarstvo nas že z aktivnostmi, ki se navezujejo na pohodništvo, vabi k tesnejšemu povezovanju. Prav tako Komisija za planinske poti in ne nazadnje tudi Komisija za alpinizem. Kot nosilci varnega in strokovnega vodenja pri gibanju v gorah pa se moramo odločneje vključiti v preventivno dejavnost, ki skrbi za varnost obiskovalcev slovenskih gora.

V letu 2015 bomo nadaljevali sodelovanje z ZGVS in GRZS.

Neizpodbitno pa je tudi dejstvo, da smo vodniki PZS še vedno premalo prepoznavni. Torej se moramo tudi v letu 2015 še odločneje vključevati v »planinsko dogajanje«, poskrbeti je treba za stalno in izčrpno informiranje javnosti v medijih.

Tekoče spremljanje problematike in hitro reševanje.

Glede na spremembo statuta in pravilnika o priznanjih, se bomo trudili za spremembo le-teh, za uveljavitev stanja, ki je bilo pred spremembo.

V načrtu imamo tudi sodelovanje z nevladno organizacijo Simbioza.

Franc Gričar, načelnik VK PZS

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

RAZPIS TEČAJEV ZA VODNIKE PZS V 2015

Št.	Termin	Vrsta usposabljanja	Lokacija	Rok prijav	Predvid. stroški
1	7.-8. 2. 2015	sprejemni izpit za deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A	Pl. dom na Zasavski sveti gori	7. 12. 2014	65,00 €
2	21.-22. 2. 2015	deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 1. del	Valvasorjev dom pod Stolom		502,00 €
3	28. 2.-1. 3. 2015	deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 2. del	Domžalski dom na Mali planini		
4	28.3.-29. 3. 2015	deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 3. del	Koča pri Jelenovem studencu		
5	11.-12. 4. 2015	deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 4. del	PUS Bavšica		
6	9.-10. 5. 2015	deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 5. del	Kranjska koča na Ledinah		
7	6.-7. 6. 2015	deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, izpit	Kranjska koča na Ledinah		
8	16.-17. 5. 2015	sprejemni izpit za 1. izmeno tečaja za vodnika PZS - lahke kopne ture - kat. A	Dom na Zelenici	16. 3. 2015	65,00 €
9	28. 6.-8. 7. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 1. izmena	PUS Bavšica		502,00 €
10	1. 8. 2015	izpitna tura tečaja za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 1. izmena	znano naknadno		
11	30. 5.- 31. 5. 2015	sprejemni izpit za 2. izmeno tečaja za vodnika PZS - lahke kopne ture - kat. A	Dom na Zelenici	30. 3. 2015	65,00 €
12	8.7.- 18.7.2015	tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 2. izmena	PUS Bavšica		502,00 €

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

13	8. 8. 2015	izpitna tura tečaja za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A, 2. izmena	znano naknadno		
14	14.-17. 5. 2015	tečaj za vodnika PZS - zahtevne kopne ture - kategorija B, 1. izmena	Valvasorjev dom pod Stolom	14. 3. 2015	283,00 €
15	30. 5.-31.5. 2015	tečaj za vodnika PZS - zahtevne kopne ture - kategorija B, 1. izmena, izpit	Koča na Gozdu		
16	21.-24. 5. 2015	tečaj za vodnika PZS - zahtevne kopne ture - kategorija B, 2. izmena	Kranjska koča na Ledinah	21. 3. 2015	283,00 €
17	13.-14. 6. 2015	tečaj za vodnika PZS - zahtevne kopne ture - kategorija B, 2. izmena, izpit	Kranjska koča na Ledinah		
18	18.-20. 9. 2015	tečaj za vodnika PZS - zelo zahtevne kopne ture - kategorija C	Koča na Klemenčiji	18. 7. 2015	317,00 €
19	3.-4. 10. 2015	tečaj za vodnika PZS - zelo zahtevne kopne ture - kategorija C, izpit	Koča na Klemenčiji		
20	17. 1. 2015	sprejemni izpit za tečaj za vodnika PZS - lahke snežne ture - kat. D, 1. izmena	znano naknadno	12. 12. 2014	
21	12.-15. 2. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahke snežne ture - kategorija D, 1. izmena	Valvasorjev dom pod Stolom		292,00 €
22	28.2. -1. 3. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahke snežne ture - kategorija D, 1. izmena, izpit	Valvasorjev dom pod Stolom		
23	7. 2. 2015	sprejemni izpit za tečaj za vodnika PZS - lahke snežne ture - kat. D, 2. izmena	znano naknadno	5. 1. 2015	
24	5.-8. 3. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahke snežne ture - kategorija D, 2. izmena	Koča v Grohotu pod Raduho		292,00 €
25	21.-22. 3. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahke snežne ture - kategorija D, 2. izmena, izpit	Koča v Grohotu pod Raduho		

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

26	21. 2. 2015	sprejemni izpit za tečaj za vodnika PZS - lahki turni smuki - kategorija G	znano naknadno	13. 1. 2015	
27	13.-15. 3. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahki turni smuki - kategorija G	Dom pri izviru Završnice		317,00 €
28	21.-22. 3. 2015	tečaj za vodnika PZS - lahki turni smuki - kategorija G, izpit	Dom pri izviru Završnice		
29	13.-15. 2. 2015	tečaj za vodnika PZS - zahtevne snežne ture - kategorija E	Dom na Zelenici	13. 12. 2014	317,00 €
30	znano naknadno	tečaj za vodnika PZS - zahtevne snežne ture - kategorija E, izpit	Dom na Zelenici		
31	6.-8. 3. 2015	tečaj za vodnika PZS - zahtevni turni smuki - kategorija H	Dom na Zelenici	6. 1. 2015	317,00 €
32	znano naknadno	tečaj za vodnika PZS - zahtevni turni smuki - kategorija H, izpit	Dom na Zelenici		
33	okt. 2015/junij 2016	tečaj za IPV	različne lokacije	1. 8. 2015	

V stroške tečajev A, B in C je že všteta vodniška majica (10,00 €).

RAZPIS SNEŽNIH IN KOPNIH IZPOPOLNJEVANJ (LICENČNIH SEMINARJEV) ZA VODNIKE PZS V LETU 2015

Št.	Termin	Vrsta licenčnega usposabljanja	Lokacija	Rok prijav	Predvid. stroški
1	30.-31.1.2015	snežno izpopolnjevanje I (Savinjski MDO PD, 1. skupina)	Koča v Grohotu pod Raduho	30. 12. 2014	72,00 €
2	31.1 -1.2 2015	snežno izpopolnjevanje I (Savinjski MDO PD, 2. skupina)	Koča v Grohotu pod Raduho	30. 12. 2014	72,00 €
3	6.-7. 2. 2015	snežno izpopolnjevanje II (MDO PD Podravja, 1. skupina)	Domžalski dom na Mali planini	6. 1. 2015	72,00 €
4	7.-8. 2. 2015	snežno izpopolnjevanje II (MDO PD Podravja, 2. skupina)	Domžalski dom na Mali planini	6. 1. 2015	72,00 €

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

5	20.-21. 2. 2015	snežno izpopolnjevanje III (MDO PD Gorenjske, 1. skupina)	Erjavčeva koča na Vršiču	20. 1. 2015	72,00 €
6	21.-22. 2. 2015	snežno izpopolnjevanje III (MDO PD Gorenjske, 2. skupina)	Erjavčeva koča na Vršiču	20. 1. 2015	72,00 €
7	13.-14. 3. 2015	snežno izpopolnjevanje IV (MDO PD Koroške, 1. skupina)	Koča v Grohotu pod Raduho	13. 2. 2015	72,00 €
8	14.-15. 3. 2015	snežno izpopolnjevanje IV (MDO PD Koroške, 2. skupina)	Koča v Grohotu pod Raduho	13. 2. 2015	72,00 €
9	10.-11. 4. 2015	kopno izpopolnjevanje I (MDO PD Gorenjske, 1. skupina)	Valvasorjev dom pod Stolom	10. 3. 2015	75,00 €
10	11.-12. 4. 2015	kopno izpopolnjevanje I (MDO PD Gorenjske, 2. skupina)	Valvasorjev dom pod Stolom	10. 3. 2015	75,00 €
11	17.-18. 4. 2015	kopno izpopolnjevanje II (MDO Primorsko-Notranjske)	Koča Antona Bavčarja na Čavnu	17. 3. 2015	75,00 €
12	8.-9. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje III (MDO PD Koroške, 1. skupina)	Koča na Naravskih ledinah	8. 4. 2015	75,00 €
13	9.-10. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje III (MDO PD Koroške, 2. skupina)	Koča na Naravskih ledinah	8. 4. 2015	75,00 €
14	8.-9. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje IV (MDO PD Dolenjske in Bele krajine, 1. skupina)	Koča pri Jelenovem studenca	8. 4. 2015	75,00 €
15	9.-10. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje IV (MDO PD Dolenjske in Bele krajine, 2. skupina)	Koča pri Jelenovem studenca	8. 4. 2015	75,00 €
16	8.-9. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje V (Savinjski MDO PD, 1. skupina)	Dom na Boču	8. 4. 2015	75,00 €
17	9.-10. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje V (Savinjski MDO PD, 2. skupina)	Dom na Boču	8. 4. 2015	75,00 €
18	15.-16. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje VI (MDO PD Ljubljane, 1. skupina)	Dom pod Storžičem	15. 4. 2015	75,00 €

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

19	16.-17. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje VI (MDO PD Ljubljane, 2. skupina)	Dom pod Storžičem	15. 4. 2015	75,00 €
20	15.-16. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje VII (MDO PD Podravja, 1. skupina)	Dom na Boču	15. 4. 2015	75,00 €
21	16.-17. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje VII (MDO PD Podravja, 2. skupina)	Dom na Boču	15. 4. 2015	75,00 €
22	15.-16. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje IX (MDO PD Zasavja, 1. skupina)	Dom pod Reško planino	15. 4. 2015	75,00 €
23	16.-17. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje IX (MDO PD Zasavja, 2. skupina)	Dom pod Reško planino	15. 4. 2015	75,00 €
24	22.- 23.5. 2015	kopno izpopolnjevanje VIII (MDO PD Podravja, 1. skupina)	Dom na Boču	22. 4. 2015	75,00 €
25	23.-24.5. 2015	kopno izpopolnjevanje VIII (MDO PD Podravja, 2. skupina)	Dom na Boču	22. 4. 2015	75,00 €
26	23.-24. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje X (MDO PD Posočja)	PUS Bavšica	23. 4. 2015	75,00 €
27	23.-24. 5. 2015	kopno izpopolnjevanje XI (MDO PD Notranjske)	Planinska koča na Krimu	23. 4. 2015	75,00 €
28	5.-6. 6. 2015	kopno izpopolnjevanje XII (MDO PD Podravja, 1. skupina)	Dom na Boču	5. 5. 2015	75,00 €
29	6.-7. 6. 2015	kopno izpopolnjevanje XII (MDO PD Podravja, 2. skupina)	Dom na Boču	5. 5. 2015	75,00 €
30	2.-3. 10. 2015	kopno izpopolnjevanje XIII (republiško - OU VK PZS)	PUS Bavšica	2. 9. 2015	75,00 €
31	3.-4. 10. 2015	kopno izpopolnjevanje XIV (republiško - OU VK PZS)	PUS Bavšica	2. 9. 2015	75,00 €

V stroških kopnega izpopolnjevanja je že všeta vodniška majica (10,00 €).

Program dela Komisije za športno plezanje za leto 2015

1. Vsebina posameznega letnega programa neposrednega porabnika sredstev proračuna

- uvodna fotografija, ki je vsebinsko povezana s programom (širine vsaj 1200 pix z navedbo avtorja)

Splošna predstavitev in temeljni namen delovanja

Komisija za športno plezanje je stalna komisija, ki v okviru PZS skrbi za športno plezanje v Sloveniji. Zastopa interese in usklajuje delo odsekov, društev oz. klubov, ki gojijo športno plezanje. Med najpomembnejšimi nalogami so vodenje registra ŠPO in članstva (tekmovalci, inštruktorji, trenerji, sodniki, postavljalci smeri idr.), izobraževanje strokovnega kadra, organizacija domačih in mednarodnih tekmovanj v športnem plezanju, skrb za državne reprezentance, kategorizacija kvalitetnih športnikov, skrb za urejanje plezališč, skrb za varstvo narave, sodelovanje z drugimi državnimi in mednarodnimi organizacijami in zvezami.

Podatki o številu vključenih odsekov

Okoli 45

osnovna predstavitev delovanja v načrtovanem letu za organ in za podrejene organe

Plan in opis dela	termin
Organizacija -registracija klubov -urejanje spletne strani -sodelovanje FŠ in MŠŠ -sodelovanje mednarodna zveza IFSC -priprava razpisov za vse dejavnosti -kategorizacija -registracija šp.plezalcev	Celo leto
Državno prvenstvo republike Slovenije za vse kategorije -izdaja tekmovalnih licenc -izvedba tekem po programu	maj – 28. november
Članska in mladinska reprezentanca - nastopi obeh ekip po programu - treningi obeh ekip po programu	Celo leto
Šolska športna tekmovanja -prvenstvo SŠ -prvenstvo OŠ	28.-29. januar 11. april
Urejanje in opremljanje slovenskih plezališč	Celo leto

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

-razpis za opremo -opremljanje po programu	
Strokovno izobraževanje - Izpiti za športne plezalce 1 - seminar in izpiti za inštruktorje šp.plezanja 1 - licenčni seminar za inštruktorje šp.plezanja 1 in trenerje - licenčni seminar za sodnike - mednarodni licenčni seminar sodniki in postavljalci - seminar postavljalci	Celo leto v skladu z razpisi
Razglasitev najuspešnejših športnikov za 2014	februar 2015
Svetovni pokal Kranj: težavnost, finale	14.-15. november
Varstvo narave	Celo leto
Plezalna stena Kranj -upravljanje v skladu s pogodbo -vadba klubov in zunanjih najemnikov -izvedba vseh vrst treningov reprezentanc -izvedba seminarjev in izpitov za vse profile strokovnih delavcev	Celo leto

Načrtovana usposabljanja (tečaji, seminarji, izpopolnjevanja, šole)

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Št. udeležencev
Izpiti za športne plezalce	Januar, Kranj	100
seminar in izpiti za inštruktorje šp.plezanja 1	februar – april Kranj, Ljubljana, Dolžanova soteska	30
licenčni seminar za inštruktorje šp.plezanja 1	februar, Kranj	50
Licenčni seminar za sodnike	april, Ljubljana	24
Mednarodni licenčni seminar sodniki in postavljalci	Termin in kraj še ni določen	4
Seminar postavljalci	Januar – februar Kranj, Verd	10

Načrtovane aktivnosti (srečanja, tekmovanja, tabori, ...)

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev in vodja	Namen
Izvedba DP v težavnosti in	maj- 29.november	Tekmovanja v 3 kategorijah	Nacionalni sistem tekmovanja

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

balvanih	Po Sloveniji	Vodja: Tomo Česen	
Prvenstvo srednjih šol	28.-29.januar Ljubljana-Šentvid	160 Vodja: Andrej Kokalj	Promocija športnega plezanja v srednjih šolah
Prvenstvo Osnovnih šol	11.april Vojnik	290 Vodja: Karli Pintarič	Promocija športnega plezanja v Osnovnih šolah
Svetovni pokal težavnost in balvani	celo leto po koledarju mednarodne zveze IFSC	članska reprezentanca Vodja: Roman Krajnik	Udeležba na svetovnem pokalu
Evropsko prvenstvo težavnost	termin in kraj še ni določen	Članska reprezentanca Vodja: Roman Krajnik	Udeležba na evropskem prvenstvu
Evropsko prvenstvo balvani	14.-16. maj Innsbruck (AUT)	Članska reprezentanca Vodja: Roman Krajnik	Udeležba na evropskem prvenstvu
Svetovno mladinsko prvenstvo	28. avgust – 6. september Arco (ITA)	mladinska reprezentanca Vodja: Anže Štremfelj	Udeležba na svetovnem mladinskem prvenstvu:
Evropsko mladinsko prvenstvo Težavnost	12.-14. junij Edinburgh (GBR)	mladinska reprezentanca Vodja: Anže Štremfelj	Udeležba na evropskem prvenstvu
Evropsko mladinsko prvenstvo balvani	21.-22. junij Argentiere (FRA)	mladinska reprezentanca Vodja: Anže Štremfelj	Udeležba na evropskem prvenstvu
Razglasitev najuspešnejših športnih plezalcev za leto 2014	Januar 2015 Ljubljana	Vodja: Tomo Česen	Promocija šp .plezanja

Pomembnejši projekti

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Naziv projekta	Namen	Stanje
Projekt opremljanja slovenskih plezališč	Opremljanje novih smeri in preopremljanje starih v vseh slovenskih plezališčih	Projekt teče že vse od leta 2000
Svetovni pokal Kranj – težavnost	Domača tekma svetovnega pokala – 20. obletnica	14.-15. november
Zaključek državnega prvenstva Kranj	Zaključek v obeh disciplinah za vse kategorije	27.-29. november

Aleš Pirc, načelnik KŠP

Program dela Komisije za alpinizem za leto 2015

Splošna predstavitev in temeljni namen delovanja

Komisija za alpinizem (KA) je strokovni koordinacijski organ PZS, ki pokriva področje alpinistične dejavnosti. KA sestavljajo načelnik (Miha Habjan) in člani komisije (Blaž Gladek, Boštjan Štor, Jasna Pečjak, Nejc Pozvek, Peter Bajec in Primož Lavrič). Za področje usposabljanj skrbi Alen Marinović. Glavne naloge KA so izvajanje sklepov zbora načelnikov, usklajevanje in usmerjanje razvoja slovenskega alpinizma s poudarkom na vrhunskem alpinizmu in razvoja mladih perspektivnih alpinistov, vodenje registra alpinističnih kolektivov in njihovih članov, pripravljanje in organiziranje različnih akcij z alpinistično vsebino, izvajanje različnih vrst alpinističnih usposabljanj ter podeljevanje nazivov strokovne usposobljenosti, predlaganje kandidatov za dosego statusa vrhunškega športnika s področja alpinizma, podeljevanje alpinističnih priznanj ter opravljanje drugih nalog s področja alpinistične dejavnosti.

Osnovna predstavitev delovanja v načrtovanem letu

Komisija za alpinizem (KA) v 2015 načrtuje 6 rednih sej KA, po potrebi izredne ali dopisne seje ter en redni zbor načelnikov. Zbora načelnikov se udeležujejo načelniki vseh slovenskih alpinističnih kolektivov (odsekov, klubov in sekcij (preko 40)). Program dela alpinistične dejavnosti je ustaljen in zajema podporo najkvalitetnejšim akcijam v tujih gorstvih, podporo najkvalitetnejšim akcijam (vzponom) v domačih in tujih Alpah, programe kategoriziranih vrhunskih alpinistov, slovensko mladinsko alpinistično reprezentanco – SMAR (akcije) in slovensko člansko alpinistično reprezentanco, organizacijo taborov za mlade perspektivne alpiniste doma in v tujini, mednarodno sodelovanje, vzgojo in izobraževanje z vsemi tečaji, izpiti in seminarji, sodelovanje z alpinisti veterani,

promocijo alpinizma širši ne-alpinistični javnosti, tesno sodelovanje predsedstvom in službami PZS, s posameznimi alpinisti ter z zunanjimi sodelavci in organizacijami ter ostalo. Poleg ustaljenih programov je v planu tudi nekaj novih akcij in nekaj sprememb pri organizaciji in delovanju same KA.

Načrtovana usposabljanja

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Št. udeležencev
Izpiti za alpiniste	Maj – September, Vršič, Vipava, Dolžanova soteska, slovenske Alpe	50
Izpiti za alpinistične inštruktorje	Februar – Junij, Vršič, Vipava, Dolžanova soteska	15
Licenčni seminar za alpinistične inštruktorje – ledeniška tehnika	Marec, Vršič	50
Začetni poletni alpinistični tečaj v kopni skali	Julij, Kamniško sedlo	20

Načrtovane aktivnosti

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev	Namen
Zbor alpinistov	November	150 - 200	Neformalno srečanje in druženje alpinistov
Zbor alpinistov veteranov	Oktober	30 - 40	Srečanje alpinistov veteranov
Zimski alpinistični tabor v slovenskih stenah	Februar	15	Plezanje v zimskih razmerah (mladi perspektivni alpinisti)
Plezalni vikend	November	15	Plezanje in druženje mladih perspektivnih alpinistov skupaj s člani SMAR
Poletni alpinistični tabor v slovenskih stenah	Avgust	15	Plezanje v kopni skali (mladi perspektivni alpinisti)

Načrtovane aktivnosti v tujini

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev	Namen
Zimski tabor Chamonix	Oktober, Chamonix	12	Plezanje mladih perspektivnih alpinistov v gorah nad Chamonix-jem
Poletni tabor - Alpe	Julij - Alpe	12	Plezanje mladih perspektivnih alpinistov v velikih dolomitskih stenah
Mednarodno srečanje v Angliji	Maj	2	Spoznavanje angleških sten in angleškega načina plezanja

Srečanje lednih plezalcev, Kandersteg	Januar, Kandersteg	4	Plezanje zaledenelih slapov v Švici, druženje z evropskimi lednimi plezalci
Srečanje lednih plezalcev, Fournel	Januar, Fournel	4	Plezanje zaledenelih slapov v Franciji, druženje z evropskimi lednimi plezalci
Mednarodno srečanje – Valle Orco	September, Valle Orco	2	Plezanje velikih granitnih sten
Ženski alpinistični tabor	Julij - Alpe	15	Plezanje in druženje alpinistk različnih generacij

Pomembnejši projekti

Naziv projekta	Namen	Stanje
Priročnik Alpinistična šola	Posodobiti in dopolniti alpinistični priročnik (»alpiročnik«). Alpinistična šola za namen usposabljanja alpinistov	Dopolnitev uradne verzije dopolnjene v letu 2013
Izmenjava s tujimi alpinisti	Plezanje in druženje s tujimi alpinisti	Dogovarjanje in iskanje možnih držav za izmenjavo
Zbornik slovenski alpinizem 2014	Zajeti in zabeležiti vso pomembnejšo alpinistično aktivnost v preteklem letu, doma in v tujini	V začetku leta 2015
Izbor najuspešnejših alpinistov v 2014	Promocija in ovrednotenje alpinističnih dosežkov v preteklem letu	Izvedeno v januarju

Pomembnejše novosti

Naziv projekta	Namen	Stanje
Slovenska mladinska alpinistična reprezentanca - SMAR	Zamenjava ekipe Smar z novimi člani	Uresničevanja programa SMAR in nadgraditev programa
Alpinistični sklad	Ustanoviti sklad za nepolnoletne otroke preminulih slovenskih alpinistov	Pripravlja se načrt ustanovitve sklada
Delovanje Komisije za alpinizem	Izboljšati in optimizirati delovanje KA. Dopolniti delovanje KA, kadrovske in vsebinsko.	Realizacija in analiza sprememb zastavljenih v letu 2014
Organizirati tematske »okrogle mize«	Skupaj s slovenskimi alpinisti spregovoriti o aktualni problematiki alpinizma	
Članska alpinistična reprezentanca	Ustanovitev članske alpinistične reprezentance	V aprilu 2015

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Spletna stran KA	Prenoviti spletno stran KA	V pripravi
------------------	----------------------------	------------

Aktivnosti SMAR – slovenske mladinske alpinistične reprezentance

Naziv projekta	Namen	Stanje
Izmenjava s tujimi alpinisti	Plezanje s tujimi alpinisti v naših Alpah. Izmenjava idej, nazorov in izkušenj.	
Plezanje v kopnih stenah	Priprave na poletno skalno sezono	Poletje 2015
Plezanje v stenah pozimi	Priprava na zimsko sezono	November, december 2015
Poletni plezalni tabor	Plezanje v visokih stenah Alp	V juliju 2015

Zaključek

Prioriteta delovanja in usmerjanja KA še vedno ostajajo tri aktivnosti: usposabljanje, vrhunski alpinizem ter podpora mladih perspektivnih alpinistov. Glavna skrb KA ostaja razvoj, usmeritev in dolgo(kratko)ročna vizija slovenskega vrhunskega alpinizma, predvsem pa skrb za ohranitev sedanje finančne podpore alpinistom za izvajanje njihovih akcij v tujih gorstvih. KA mora v prihodnje izboljšati komunikacijo med KA in vrhunskimi alpinisti (stroko) ter načelniki odsekov in klubov. Planirane so tudi nujne spremembe v vsebini, načinu delovanja KA, pa tudi pri organizaciji in podpori akcijam v tuja gorstva.

Miha Habjan, načelnik KA PZS

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Program dela Komisije za planinske poti za leto 2015

Naloge komisije, poleg določenih v Statutu PZS ter Poslovniku UO PZS in Predsedstva UO PZS so:

- Pospešuje dejavnost na področju planinskih poti, s tem, da zagotavlja vsebinske in druge pogoje za delovanje;
- skrbi, da je vzdrževanje planinskih poti v skladu z zakonom o planinskih poteh, splošnimi načeli varstva narave in stališči KVGN pri UO PZS;
- skrbi za usposabljanje markacistov;
- skrbi za sodobno, odgovorno in varno izvajanje aktivnosti na planinskih poteh;
- skrbi za povezovanje znotraj komisij PZS ter sorodnimi organizacijami v Republiki Sloveniji in v tujini, v skladu z načeli mednarodnega sodelovanja PZS;
- sklicuje Zbore markacistov, določi predlog dnevnega reda in sklepov ter gradivo za zборе;
- izvršuje sklepe Zbora markacistov, Skupščine PZS in UO PZS;
- med dvema Zboroma markacistov opravlja tudi njegove naloge;
- vodi seznam markacistov in inštruktorjev markacistov, seznam izdanih značk markacist PZS in diplom inštruktor markacist;
- vodi seznam obhodnic (veznih, krožnih in točkovnih poti – v nadaljnjem besedilu: obhodnic);
- izdaja značke in potrdila za prehojeni obhodnici: Slovensko planinsko pot in Razširjeno slovensko planinsko pot;
- pripravi predlog finančnega načrta za svoje področje ter ga pošlje UO PZS;
- predlaga program usposabljanja markacistov in inštruktorjev ter ga da v potrditev Odboru za usposabljanje in preventivo (OUP);
- sprejema program delovnih akcij ter jih organizira in vodi;
- vodi in organizira tečaje, seminarje, predavanja in druge oblike usposabljanja markacistov v skladu s svojim programom in programom OUP;

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

- opravlja druge zadeve v skladu s tem pravilnikom, Statutom PZS, sklepi Zbora markacistov, Skupščine PZS in UO PZS.

Organi komisije so bili izvoljeni na volilnem Zboru markacistov 2014.

Izvršni odbor KPP

Stalni odbori KPP so:

- Odbor za tehnična vprašanja
- Odbor za usposabljanje
- Odbor za dokumentacijo.

Organ	vodja in namestnik	člani	seje
Izvršilni odbor KPP	Igor Mlakar PD Bovec Bogdan Seliger PD Horjul	Boštjan Gortnar PD Medvode Gabrijel Podobnik PD Cerkno Jurij Videc PD Laško Maksimilijan Kotnik PD Dravograd Marjana Jelen PD Medvode Stanislav Vidovič PD Kočevje Uroš Vidovič PD Ptuj	4 sej 1 razširjena seja 1 ZBOR markacistov
Organ	Član komisije zadolžen za področje /vodja odbora	člani	seje
Odbor za tehnična vprašanja	Boštjan Gortnar	Albin Žnidarčič PD Sežana Branko Lombar PD Avtomontaža Lojze Pirnat PD Domžale Roman Toplak PD Grmada Celje	2 seje
Odbor za dokumentacijo	Marjana Jelen PD Medvode	Andrej Stritar PD Črnuče Danilo Sbrizaj PD Integral Janko Šeme PD Jesenice Mateja Zega Perko PD Obrtnik	2 seje 1 usklajevanje
Odbor za usposabljanje	Maksimilijan Kotnik PD Dravograd	Alja Bradaškja, PD Dovje – Mojstrana Edo Tomšič, PD Polet Šentrupert Jože Rovn, PD Ljubljana Matica	2 seje

ODBOR ZA TEHNIČNA VPRAŠANJA

Izvedlo bi se **22 akcij** v visokogorju in sredogorju trajale bi **55-60 dni**, **100 markacistov** (nekateri večkrat) okrog **5000 ur dela**. Akcije v letu 2015 naj bi potekale ob pomoči helikopterjev SV, ki bi na določene mesta pripeljali tovor v **18 urah naleta**.

V kolikor bomo prejeli sredstev z naslova FŠO bo objavljen razpis za sofinanciranje smernih tabel.

Prav tako se predvideva servisiranje strojev in nabava potrošnega materiala, zaščitnih sredstev in opreme.

Nabava novega orodja za uporabo predvsem pri ekoloških sanacijah in utrjevanju poti ter varovalne opreme.

Plan akcij tehnične skupine za leto 2015

ŠT.	IME POTI	PLANINSKO DRUŠTVO – SKRBNIK POTI
1.	GREBEN KOČNA	KRANJ
2.	ZVONETOVA POT	PREBOLD
3.	ČEZ PSICO NA STORŽIČ	KRIŽE
4.	MALO ŽRELO POD LEDINAMI	KRANJ
5.	STAHOVICA – PASJA PEČ – DOMŽALSKI DOM	DOMŽALE
6.	KAMNIŠKA BISTRICA – ŽAGANA PEČ – KOKRSKO SEDLO	KAMNIK
7.	KAMNIŠKO SEDLO – BOŠTJANCA – KOTLIČI – TURSKA GORA	KAMNIK
8.	KOTOVO SEDLO – JALOVEC	PZS
9.	KLUŽE - ROMBON	BOVEC
10.	SLOVENSKA POT NA MANGART	BOVEC
11.	KOČA NA LOKI - DURCE	LUČE
12.	KOPIŠČARJEVA POT NA PRISOJNIK	JESENICE
13.	STARA FUŽINA - VOGAR	ŽELEZNIČAR
14.	KOČA NA DOLIČU - TRIGLAV	LJUBLJANA-MATICA
15.	STUDORSKI PREVAL – KONJSKO SEDLO	GORJE
16.	PLANINA PREVAL – VRH BEGUNJŠČICE	RADOVLJICA
17.	KRIŽ (VRŠNI DEL)	RADOVLJICA
18.	PLANINA PUNGART - ŠKRBINA	TRŽIČ
19.	VRBANOVA ŠPICA	JAVORNIK KOROŠKA BELA
20.	TAMAR - SLEME (ČEZ ČRNE VODE)	PZS
21.	ZADNJI DOLEK – ŠKRLATICA, SEDLO LUKNJA	PD DOVJE MOJSTRANA
22.	KOKRŠKO SEDLO	ONGER TRZIN

ODBOR ZA DOKUMENTACIJO

Dejavnost v letu 2015:

- pregled in posodabljanje obrazcev, preoblikovanje v elektronsko obliko;
- obravnava informacij o stanju na planinskih poteh, obveščanje, sledenje in evidentiranje sprememb;
- urejanje mejnih odsekov poti med OPP ter urejanje lastniških razmerij in skrbništva poti;

- ✧ nadgradnja spletnega registra planinskih poti;
- ✧ priprava predloga številčenja planinskih poti;
- ✧ pregled in sprotno dopolnjevanje seznama obhodnic;
- ✧ oživitve obhodnic in popularizacija;
- ✧ dopolnitev seznama dobitnikov Knafelčevih priznanj in diplom;
- ✧ podporne aktivnosti.

ODBOR ZA USPOSABLJANJE

Odbor za usposabljanje organizira in vodi tečaje, seminarje, predavanja ter druge oblike izobraževanja in usposabljanja za markaciste ter pripravlja strokovno literaturo ter druge strokovne pripomočke.

PREGLED USPOSABLJANJ:

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Št. udeležencev
Tečaj za markaciste PZS 2x 4 dni	9. - 10. 5. 2015 in 23. – 24. 5. 2015 (Koča Antona Bavčerja na Čavnu);	25
	5. – 6. 9. 2015 in 19. – 20. 9. 2015 (Planinski dom na Boču)	25 Skupaj 50
Licenčno izpopolnjevanje 3x 1 dan	18. 4. 2015 (Planinska koča na Krimu);	25
	6. 6. 2015 (Park Škocjanske jame)	25
	22. 8. 2015 (Planinski dom na Mrzlici)	25 Skupaj 75
Zaključek tečaja za markaciste PZS – 2014 2x 1 dan	16. 5. 2015 (Valvasorjev dom)	30
	12. 9. 2015 (Koča pri Jelenovem studencu)	30 Skupaj 60
Usposabljanje za nove vodje tehničnih ekip	februar-marec Planinska koča v Sloveniji	15
Tečaj za motorno žago	Termin določen naknadno, Postojna	30
Tečaj za markaciste inštruktorje	Termin določen naknadno, Planinske koče v Sloveniji	2
Usposabljanje za vodje in člane interventne tehnične ekipe	Termin določen naknadno, Planinske koče v Sloveniji	5
Usklajevalni seminar	Termin določen naknadno, Planinska koča v Sloveniji	Vsi inštruktorji in inš. pripravniki

ČEZMEJNE POVEZAVE PLANINSKIH POTI

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev in vodja	Namen
Sestanek čezmejnih povezav z Italijo	Posočje	15 KPP-PZS, FVG santieri CAI	Izmenjava podatkov in skupno sodelovanje(akcije), povezave južne meje
Sestanek	Gorenjska	15 KPP-PZS, Öav, OTK,	Nadaljnje sodelovanje z skupnimi

čezmejnih povezav z Avstrijo		NF	akcijami na meji izmenjava podatkov o poteh.
Sestanek čezmejnih povezav	BMU	5 markacistov inštruktorjev KPP	Prenos znanja in pospešiti enoten način uporabe Knafelčeve markacije
Usposabljanje inštr.	Makedonija	15 KPP	Nadaljevanje usposabljanja za markaciste FPSM
Sestanek čezmejnih povezav	Hrvaška	4 markacistov inštruktorjev KPP	Izmenjava podatkov in markacistov ter skupno sodelovanje
usposabljanje	Hrvaška	4 markacistov inštruktorjev KPP	Tehnična oprema poti
usposabljanje	Avstrija-kaprun	2 inštr.KPP	Usposabljanje

DELO V ODBORIH ZA PLANINSKE POTI V MDO

Zaradi bolj usklajenega dela na terenu so v okviru MDO-jev ustanovljeni Odbori za planinske poti. Na vsakoletnih zborih se zbrani markacisti pomenijo o vseh problemih, ki se pojavljajo pri vzdrževanju planinskih poti in si izmenjajo izkušnje.

SREČANJE ODBOROV ZA PLANINSKE POTI v letu 2015

ODBOR ZA PLANINSKE POTI/vodja	DATUM	KRAJ
SAVINJSKA	7. 2. 2015	SAVINJSKA
NOTRANJSKA	6. 3. 2015	NOTRANJSKA
GORENJSKA	21. 2. 2015	Gorenjska: Almin dom na Svetinah
PRIMORSKO-NOTRANJSKA	30. 1. 2015	PRIMORSKO-NOTRANJSKA
POSOŠKA	10. 1. 2015	POSOŠKA
POMURSKA	13. 2. 2015	POMURSKA
PODRAVSKA	Marec 2015	PODRAVSKA
KOROŠKA	7. 2. 2015	Koroška: Ribnica na Pohorju
DOLENJSKA	27. 2. 2015	DOLENJSKA: Gospodična
LJUBLJANSKA	9. 1. 2015	Medvode, Bencak
ZASAVSKO-POSAVSKA	8. 3. 2015	ZASAVSKO-POSAVSKA: Kum
KAMNIŠKO – BISTRIŠKI	23. 1. 2015	Pri Orlu, Stahovica

Delo na planinskih poteh po posameznih OPP v MDO

Vsak OPP v MDO organizira vsaj 1-2 skupni akciji dela na poteh, sodelovanje z drugimi OPP-ji.

PROJEKTI, OSTALE AKTIVNOSTI

Naziv projekta, aktivnosti	Namen
-----------------------------------	--------------

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Zbor markacistov	
SPP, Razširjena SPP	SPP deliti na etape in predstaviti v medijih
Predstavitve na sejnih	Predstavitev dela markacistov
Brošura Markacist	Predstavitev markiranja
Dan slovenskih markacistov*	Dan markiranja vseh markacistov PZS

*Dan slovenskih markacistov je dan, ko se zberejo markacisti cele Slovenije in urejajo in markirajo planinske poti na določenem območju.

Igor Mlakar, načelnik KPP

Program dela Gospodarske komisije v letu 2015

Gospodarska komisija (GK) obravnava vprašanja s področja gospodarjenja in upravljanja planinskih objektov. Usklajuje normative za gradnjo, predelavo, obnovo, vzdrževanje in označevanje planinskih zgradb, obvešča upravljavce planinskih koč in koordinira izobraževanje osebja, ki dela v planinskih kočah. GK bo v letu 2015 večje projekte izvajala v okviru projektnih skupin.

Sestava in dejavnost IO GK

Organ	vodja	člani	seje
IO GK	Janko Rabič , PD Jesenice	Drago Dretnik , PD Mežica Marjeta Bricl , PD Kum Trbovlje Zoran Kos , PD Ruše Ivan Likar , PD Križe Andrej Marušič , PD Nova Gorica Valentin Rezar , PD Radovljica Roman Resnik , PD Kamnik Jože Rajh , PD Laško	4-5 sej

PREGLEDNICA: najpomembnejši projekti

Projekti
Izvajanje projekta za pridobitev znaka »Okolju prijazna planinska koča«
Izvajanje projekta za pridobitev certifikata »Družinam prijazna planinska koča«
Izvedba »info ture« za oskrbnike/najemnike koč na izbranem območju
Izvedba redne letne konference o planinskem gospodarstvu
Izvedba Zbora gospodarjev
Izvedba usposabljanja za oskrbnike planinskih koč
Svetovalna pisarna - kjer lahko posamezna planinska društva lahko dobijo potrebne informacije in

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

navodila glede gradenj čistilnih naprav in ekoloških obnov planinskih koč.

Vzorčenje odpadnih vod iz čistilnih naprav na planinskih kočah in svetovanje lastnikom glede izboljšanja delovanja ČN.

Razgovori na pristojnih ministrstvih glede priprave razpisov za sofinanciranje gradenj čistilnih naprav in ekoloških sanacij planinskih koč in sodelovanje pri pripravi razpisov

PREGLEDNICA: Preostale aktivnosti GK

Aktivnost
Priprava predloga cen za leto 2015, ki ga potrdi Zbor gospodarjev, in spremljanje upoštevanja cen in popustov v planinskih kočah
Posodobitev in nadgradnja registra planinskih koč
Reševanje odprtih ZK vprašanj med PZS in raznimi PD
Mreženje koč, skupni marketing koč
Vzpostavitev rezervacijskega sistema v planinskih kočah
Poenotenje standardov glede ponudbe na kočah (hrana, namestitve, ...)
Skrb in kontrola nad posegi v gorski prostor
Svetovanje z vidika arhitekturne stroke pri kontroli nad vsemi prostorskimi posegi v gorskem svetu in arhitekturni nadzor
Sodelovanje predstavnika GK PZS v Komisiji za kočje in poti CAA
Priprava analize sezone na planinskih kočah
Povezovanje s turističnim gospodarstvom
Sodelovanje v projektu Slovenska turno kolesarska pot
Obveščanju širše planinske javnosti o planinskem gospodarjenju
Sodelovanje v projektu izbor »naj planinske kočje«
Predstavitev koč na sejmu Alpe-Adria

Janko Rabič, načelnik GK PZS

Program dela Komisije za varstvo gorske narave za leto 2015

PREGLEDNICA: Sestava in dejavnost IO KVGN

Organ	vodja in namestnik	člani	seje
IO KVGN	Irena Mrak, PD Križe Darko Lorenčič, PD Paloma	Marta Bašelj, PD Škofja Loka Marijan Denša, PD Nazarje Albin Žnidarčič, PD Sežana Iztok Trobiš, PD Grmada Celje Marjeta Keršič Svetel, PD RTV Ljubljana Tina Leskošek, PD Rašica Janez Bizjak, PD Dovje-Mojstrana	4. seje

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Celoletne aktivnosti:

- Ažurno in kritično spremljanje stanja in posegov v gorsko okolje ter informiranje javnosti o nedovoljenih posegih
- Priprava strokovnih stališč do načrtovanja različnih dejavnosti in prostorskih posegov v gorsko naravo in okolje nasploh
- Priprava strokovnih predlogov, pripomb in dopolnitev novih pravnih aktov, katerih izvajanje vpliva na stanje narave in okolja v gorskem svetu
- Aktivnejše sodelovanje in povezovanje KVG N z odbori VGN pri MDO (izvedba razširjene seje KVG N)

Posamezne akcije:

- Organizacija in izvedba tečaja za varuhe gorske narave (VGN):
- Izvedba licenčnega izpopolnjevanja za VGN v okviru letnega zbora KVG N 2015
- Zbor odsekov za varstvo gorske narave
- Strokovna ekskurzija KVG N v zavarovano območje (v Sloveniji ali v tujini)
- Sodelovanje v mednarodni komisiji za varstvo gorske narave KONSAR pri CAA
- Priprava kodeksa Varstvo in vrednotenje gora in posegi v gorsko okolje: vizija, cilji, usmeritve
- Priprava ocene stanja planinskih koč z vidika onesnaževanja gorskega okolja (čiščenje odpadnih voda, odpadki, prometna obremenitev, zvočno in svetlobno onesnaževanje, raba lokalnih virov pitne vode, zmanjševanje uporabe vode v plastenkah itd.)

Irena Mrak, načelnica KVG N

Program dela Komisije za turno kolesarstvo za leto 2015

Splošna predstavitev in temeljni namen delovanja Komisije za turno kolesarstvo

Komisija za turno kolesarstvo PZS (KTK) skrbi za razvoj turnega kolesarstva v okvirih PZS, z dvema osnovnima nalogama:

- usmerjanjem dejavnosti turnih kolesarjev (TK) v PD s poudarkom na varstvu narave in
- izobraževanjem turnih kolesarjev in turnokolesarskih vodnikov.

V PD so turni kolesarji organizirani na dva načina:

- v turnokolesarskih odsekih ali
- v okviru dejavnosti vodniških odsekov,

odločajo se za tisto obliko, ki bolj ustreza razmeram v posameznem društvu.

KTK je komisija z zborom, po novem pravilniku bo na čelu KTK Izvršni odbor, poleg tega pa bo imela tudi Strokovni odbor in projektne skupine.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Komisijo vodi načelnik Jože Rovan, člani komisije so Tomaž Lampelj, Marjan Pučnik, Franci Razpet, Igor Rozman, Peter Šilak, Danilo Škerbinek in Aldo Zubin. 5.12.2014 bo na Zboru turnih kolesarjev izvoljeno novo vodstvo.

Osnovna predstavitev delovanja KTK v letu 2015

Načrtovana dejavnost KTK v letu 2015:

- usposabljanje za turnokolesarske vodnike I (TKV I),
- licenčno usposabljanje za TKV I in II
- turnokolesarski tabor,
- organizacija spomladanske in jesenske kolesarske ture KTK,
- organizacija 3 Kramp tur, tradicionalne skupne delovne akcije turnih kolesarjev in markacistov na planinskih poteh,
- zbor turnih kolesarjev PZS,
- priprava učnih gradiv in elektronskih predstavitev za izobraževalno dejavnost (turnokolesarska šola, usposabljanje za TKV I in II), dopolnjevanje turnokolesarskega učbenika:
- promocija turnega kolesarstva v skladu s Priporočili turnim kolesarjem UIAA: elektronska promocijska predstavitev, zgibanka (domača stran PZS, kolesarske spletne strani, turistični sejmi na katerih se predstavlja PZS, planinska srečanja, seje organov PZS, na razpolago v planinskih kočah, na planinskih turah itd.)
- obveščanje članstva PZS in PD z neposredno e-pošto,
- urejanje podstrani KTK na domači strani PZS,
- predstavitvena predavanja o turnem kolesarstvu (na MDO, v PD) in splošna predavanja s kolesarsko tematiko v prostorih PZS,
- sodelovanje z drugimi organizacijami, ki spodbujajo razvoj turnega kolesarstva v okviru Slovenske kolesarske pobude (KZS, KGK Volja, STO, GIZ za pohodništvo in kolesarstvo),
- sodelovanje pri pripravi zakonodajnih aktov, ki so povezani s turnim kolesarstvom,
- aktivnosti povezane z nastankom Slovenske turnokolesarske poti.

Načrtovana usposabljanja KTK

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Št. udeležencev
Usposabljanje TKV I	6. in 7. 6. 2015 na Golteh, 25. - 28.6.2015 na Valvazorjevem domu	25
Licenčno usposabljanje TKV I in II	5. in 6.9.2015, na Arehu	15

Načrtovane aktivnosti

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev	Namen
Spomladanska tura KTK	28.3.2015, Goriška	20	srečanje TK iz vse Slovenije
2 kramp turi	16. 5. 2015, 3 lokacije,	30	skupne delovne akcije

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

	še niso določene		markacistov in TK na planinskih poteh
Dan alpske konvencije	maj 2015, Mojstrana	30	promocijska kolesarska tura
Dan planincev	13.6.2015, Krvavec	20	promocijska kolesarska tura
TK tabor	12.-16. 8. 2015, Planica	20	kolesarske ture, druženje in izobraževanje
Jesenska tura KTK	3.10.2015, Koroška	20	srečanje TK iz vse Slovenije
Zbor turnih kolesarjev	november, Ljubljana	30	srečanje delegatov članov KTK in TKV

Pomembnejši projekti

Naziv projekta	Namen	Stanje
zgibanka: Turno kolesarstvo pri PZS	promocija turnega kolesarstva	trajna dejavnost
elektronska predstavitev dejavnosti KTK	promocija turnega kolesarstva	trajna dejavnost
Zaključek prve faze ureditve Slovenske turnokolesarske poti	promocija turnega kolesarstva in povečan obisk planinskih postojank	srednjeročni projekt

Pomembnejše novosti

Naziv projekta	Namen	Stanje
priprava programa turno-kolesarske planinske šole	usposabljanje TK	dvoletni projekt 2015 - 2016

Zaključek

V letu 2015 nas poleg že utečenih aktivnosti čakajo naslednje naloge:

- priprava programa turno-kolesarske planinske šole
- Zaključek 1. faze izvedbe Slovenske turnokolesarske poti

V prihodnje bo naša dejavnost usmerjena k naslednjim nalogam:

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

- usposabljanju turnokolesarskih vodnikov in inštruktorjev,
- organizaciji turnokolesarskih taborov in skupnih tur,
- krepitevi mreže organizacijskih oblik turnih kolesarjev v okviru PZS,
- ureditvi Slovenske turnokolesarske poti
- osveščanju planinske javnosti v skladu s priporočili turnim kolesarjem PZS,
- razširitvi oblik sodelovanja z Mladinsko komisijo PZS
- postopnemu odpiranju planinskih in drugih poti v naravnem okolju za dvonamensko rabo (hojo in kolesarjenje),
- komisija se bo v okviru PZS in preko organov PZS prizadevala za sooblikovanju takšne okoljske zakonodaje, ki bo vzpostavila jasen in razumno omejevalen sistem pravil gibanja kolesarjev po poteh v naravnem okolju in
- komisija se bo v okviru PZS in preko organov PZS prizadevala za utrditev povezav z drugimi športnimi organizacijami, ki gojijo turno kolesarstvo, v okviru Slovenske kolesarske pobude, s turističnim gospodarstvom in s tujino.

Jože Rován, načelnik KTK PZS

Program dela Komisije za gorske športe za leto 2015

TEKMOVALNO LEDNO PLEZANJE

Za leto 2015 Podkomisija za tekmovalno ledno plezanje načrtuje delo na naslednjih področjih:

- izvedba Slovensko- hrvaškega pokala v tekmovalnem lednem plezanju;
Nadaljevali bomo s sodelovanjem s Hrvati in skupno organizacijo tekmovanj in navezali stike z ostalimi Balkanskimi državami.
- udeležba reprezentance na tekmah svetovnega pokala;
- udeležba reprezentance na mednarodnih tekmovanjih
- širjenje baze tekmovalcev in boljša prepoznavnost športa
- licenčni seminar za sodnike v Sloveniji, tečaj za državne sodnike (slovenske in hrvaške) in tečaj za nove mednarodne sodnike pred eno od tekem svetovnega pokala

1. Reprezentanca

Glede na rezultate na tekmovanjih slovensko-hrvaškega pokala 2013-2014 (Janez Svoljšak 1. mesto) in pokala 2014-2015 (Janez Svoljšak 1. mesto). ki smo ga izvedli tik pred začetkom nove sezone tekmovanj svetovnega pokala bo v članski reprezentanci Janez Svoljšak, na eno ali dve tekmi pa bo morda (odvisno od študijskih obveznosti) šel tudi Nace Grgorinič (5. mesto), oba AO Kranj in Marija Jeglič, AO LJ-Matica.

Za svetovno mladinsko prvenstvo v tekmovalnem lednem plezanju januarja v Saas Feeju v Švici zaenkrat še nimamo kandidatke ali kandidata.

2. Tekme UIAA Svetovnega pokala 2014-2015

11.-14. december 2014: Bozeman, Montana ZDA UIAA Iceclimbing World cup

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

- 9. – 10. januar 2015: Cheongsong KOREJA - UIAA Ice Climbing World Cup
- 23. – 24. januar 2015: Saas Fee ŠVICA - UIAA Ice Climbing World Cup
- 30. – 31. januar in 1. februar 2015: Rabenstein ITALIJA- UIAA Ice Climbing World Cup & World Championships (Lead)
- 5. – 7. FEBRUAR 2015: Champagny FRANCIJA - UIAA Ice Climbing World Cup
- 6. – 8. marec 2015: Kirov RUSIJA - UIAA Ice Climbing World Cup & World Championships (Speed)

<http://www.iceclimbingworldcup.org/news-119-Calendar-for-2015-UIAA-Ice-Climbing-World-Cup-released.html>

Mladinsko svetovno prvenstvo v tekmovalnem lednem plezanju

Letos bo svetovno mladinsko prvenstvo organizirano v Saas Fee-ju v Švici. Starostna omejitev je 21 let. UIAA bo pokrila stroške licence in bivanje za tekmovalca. Zaenkrat še nismo našli ustrezne tekmovalke ali tekmovalca.

3. Slovenski hrvaški pokal v lednem plezanju

Po dogovoru s HPS, Podkomisijo za ledno plezanje smo jeseni 2013 začeli s skupnim pokalom. Prva sezona skupnega pokala je bila uspešno zaključena marca 2014, jeseni pred sezono tekmovalj svetovnega pokala pa smo že izpeljali 3 tekme skupnega pokala. (Domžale oz. nadomestna lokacija Češnjica, 15. november, Bjelovar, 23. november in Zagreb, 30. november 2014)

Če bodo ledne razmere omogočale izvedbo hitrostne tekme za 5. Humarjev memorial v Mojstrani, bo tekma v februarju 2015

4. Mednarodna tekmovanja

Izven koledarja UIAA se bodo naši tekmovalci udeležili še mednarodnih tekmovanj, ki bodo organizirana v sosednjih državah.

5. Usposabljanja

Državni sodniki: usposabljanje poteka vsako leto pred tekmovalcem za slovenski pokal oziroma državnim prvenstvom.

Mednarodni sodniki: licenca se obnavlja s sojenjem na tekmi svetovnega pokala, tečaj za nove mednarodne sodnike tekmovalnega lednega plezanja bo nekaj dni pred tekmo v Rabensteinu (Italija). Usposabljanje za postavljalce smeri bo v Kirovu (Rusija).

SLOVENSKI MEDNARODNI SODNIKI na tekmah svetovnega pokala v lednem plezanju UIAA: Jasna in Andrej Pečjak, Žiga in Nejc Šter, pripravnik Miha Triler
Razpored sodnikov za tekme UIAA še ni določen in bo objavljen kasneje.

6. Treningi reprezentance, selektor, trenerji

Člani bodo imeli 2-3 skupne treninge (notranja stena, v naravi), vsak član trenira po individualnem programu. Selektor je Nejc Šter, trenerji so prostovoljci.

Za prihodnjo sezono sta poleg tekem pokala predvideni dve mladinski tekmi, poleg tega pa še enotedenski trening tekmovalcev decembra 2014 v Kirovu v Rusiji. Na tem treningu naj bi najboljši ruski tekmovalci učili manj izkušene tekmovalce iz drugih držav tehnik hitrostnega in težavnostnega lednega plezanja, da bi tako popularizirali ta šport in končali močno prevlado ruskih tekmovalcev.

7. Širjenje baze tekmovalcev

Na tem področju nas čaka še precej dela, saj je šport premalo poznan in se ledni plezalci neradi udeležujejo tekmovanj.

8. Sestanki PTLP

Vsako leto je sestanek članov in vabljenih tekmovalcev, organizatorjev in vseh zainteresiranih konec septembra, pred začetkom nove sezone tekmovanj, na kateri obravnavamo poročilo o pretekli sezoni in sestavimo plan dela za naslednjo tekmovalno sezono. Po potrebi so sklicane tudi dopisne seje.

TEKMOVALNO TURNO SMUČANJE

Podkomisija za tekmovalno turno smučanje v primeru zadostnih sredstev načrtuje delo na naslednjih področjih:

- izvedba Slovenskega pokala v tekmovalnem turnem smučanju;
- delo reprezentance v tekmovalnem turnem smučanju;
- širjenje baze tekmovalcev;
- prepoznavnost tekmovalnega turnega smučanja.

1. Izvedba Slovenskega pokala v tekmovalnem turnem smučanju

V letu 2015 nameravamo izpeljati tekme Slovenskega pokala v tekmovalnem turnem smučanju, predvidena je tudi izvedba državnih prvenstev v posameznih disciplinah. Želimo izpeljati vsaj pet tekem, ki bodo štele za Slovenski pokal.

Koledar tekem:

Zap. Št.	Ime tekmovabnja	Kraj	Datum	Pos./pari	Organizator	Kon. Oseba	SLO pok/prv
1	Tekma v vzponu (Vertical race)	Zelenica	28.12.2014	Pos	TSK Olimpik	K. Triler, I. Kalan	SLO pok/prv
2	Memorial Lake Karničarja in Rada Markiča	Jezersko	31.1.2015	Pos	PD, GRS Jezersko	Milan Šenk	SLO pok/prv
3	Završnica 2015	Završnica	21 ali 28.2.2015	Pos	PD Žirovnica	Primož Ravnihar	SLO pok
4	Zelenica 2015	Zelenica	feb./mar. 2015	Pos	TSK Olimpik, GRS Tržič	K. Triler, I. Kalan, Milan Megleč	SLO pok
5	Memorial Staneta Veninška in Marka Lihtenekerja	Okrešelj	8.3.2014	Pari	GRS Celje	Brane Povše	SLO pok/prv

2. Delo reprezentance v tekmovalnem turnem smučanju

Tudi delo reprezentance je pogojeno s sredstvi, ki bodo v letu 2015 na voljo.

Predviden program:

- skupne priprave/treningi reprezentance
- udeležba na tekmah svetovnega pokala (discipline individual, sprint, vertical, LDT)
- udeležba na svetovnem prvenstvu (Verbier, Švica)

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

- udeležba na tekmah Avstrijskega in Italijanskega državnega prvenstva
- udeležba na drugih tekmovanjih (vključno z državnimi prvenstvi)

3. Širjenje baze tekmovalcev

Z namenom širitve baze tekmovalcev je bil v letu 2014 organizirano sodelovanje na mednarodnem taboru mladih turnih smučarjev v Avstriji (Lienz) pod organizacijo mednarodne zveze ISMF.

Širjenje baze v letu 2015 bo tako potekalo predvsem med mladimi, v načrtu je postopna izgradnja mladinske reprezentance/sekcije za turno smučanje.

4. Prepoznavnost tekmovalnega turnega smučanja

Za večjo prepoznavnost tekmovalnega turnega smučanja pri nas bomo v letu 2015 skušali pridobiti medijsko podporo vsaj ene televizijske hiše, prav tako je usklajeno sodelovanje s PR službo PZS glede poročanja o domačih in tujih tekmah.

Jasna Pečja, načelnica KGŠ PZS

Program dela Odbora za založništvo in informiranje za leto 2015

IZBIRNI VODNIKI:

- Milan Vinčec: Slovenska Istra, Čičarija, Brkini in Kras
- Gorazd Gorišek: Vodnik za zimsko pohodništvo (predvsem lažji izleti) skupaj z nekoliko širšim, učbeniškim uvodom
- Predlog: Od koče do koče (večdnevni izleti v Sloveniji, dvojezična izdaja)

VODNIKI ZA TUJINO

- Predlog: Zbirka Počitnice v gorah

IZDAJA ZA OTROKE

- Planinski zabavnik (delovni zvezek za otroke od 4. do 9. leta)

UČBENIKI IN IZOBRAŽEVALNA LITERATURA

- Planinska šola

Ponatisi edicij za nemoteno delo Planinske trgovine PZS.

PLANINSKI ZEMLJEVIDI

- Bohinj, 1:25 000
- Triglav, 1:25 000
- Stol, 1:25 000
- Posavsko hribovje – zahodni del 1:50 000 ali Karavanke 1:50 000
- ponatisi planinskih kart za nemoteno delo Planinske trgovine PZS

Slavica Tovšak, vodja OZI

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Program dela Odbora za usposabljanje in preventivo v letu 2015

Splošna predstavitev in temeljni namen delovanja Odbora za usposabljanje in preventivo

Odbor za usposabljanje in preventivo (OUP) je najvišje strokovno telo Planinske zveze Slovenije in skrbi za enotno doktrino Planinske zveze Slovenije, za uresničevanje skupnih organizacijskih in vsebinskih načel usposabljanja strokovnih delavcev v športu na področju planinstva ter za razvojne, svetovalne in strokovne naloge s tega področja. Je nosilec vseh programov usposabljanj znotraj Planinske zveze Slovenije.

Osnovna predstavitev delovanja OUP v letu 2015

Načrtovana dejavnost OUP v letu 2015:

- Sodelovanje pri pripravi strokovnega posveta Odbora gore in varnost.
- Priprava in izdaja zloženek z vzgojno-izobraževalno vsebino.
- Sodelovanje s Katedro za gornišstvo z aktivnostmi v naravi Fakultete za šport.
- Spremljanje novosti na področju opreme in materialov za alpinizem in gornišstvo, ter o ugotovitvah seznaniti vse nosilce usposabljanj na PZS naletnih usklajevanjih inštruktorjev PZS.
- Sodelovanje pri pripravi programov usposabljanj komisij PZS in ponovni potrditvi pri Strokovnem svetu za šport.

Načrtovana usposabljanja OUP

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Št. udeležencev
Skupni seminar za inštruktorje PZS	Januar, oktober	25
Usklajevalni seminar za inštruktorje PZS	September	25

Zaključek

Odbor za usposabljanje in preventivo si bo prizadeval za dobro in strokovno sodelovanje s komisijami PZS in različnimi zunanjimi inštitucijami. Velik pomen in teža pa bosta na preventivni dejavnosti in vzgojno-izobraževalni.

Pripravil: Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec

Franc Kadiš, vodja OUP

predlog za sejo UO PZS

Št. SM	Opis stroškovnega mesta (SM)	ODHODKI 2015	PRIHODKI 2015	PRIHODKI 2015									2014		
				Članarina	Lastn. dej.	Sredstva FSO	Sredstva LPš	Urad za mladino	Sponz.	Donacije	Interne knjizbe	Ostalo	rebalans 2014	Poraba 2014 (delna)	Index rebalans/delna poraba
	SKUPAJ	1.972.570	1.979.205	593.926	551.233	282.687	198.880	20.575	53.030	10.400	209.750	58.724	2.111.120,00	1.829.085,51	86,64
1.	ČLANARINA	242.741	242.741	236.741	6.000	0	0	0	0	0	0	0	217.059,00	220.446,15	101,56
1.1.	Materialni stroški članarine	52.600	52.600	52.600	0	0	0	0	0	0	0	0	59.786,00	64.711,65	108,24
1.1.1.	Članske znamkice	15.000	15.000	15.000											
1.1.2.	Članske izkaznice	15.000	15.000	15.000											
1.1.3.	Poštnina	11.000	11.000	11.000											
1.1.4.	Vzdrževanje opreme	500	500	500											
1.1.5.	Provizija za spletno prodajo (pl. kartice)	500	500	500											
1.1.6.	Provizija Petrol	1.500	1.500	1.500											
1.1.7.	Druge dajatve	50	50	50											
1.1.8.	Interni odhodki med komisijami	300	300	300											
1.1.9.	Planinski kažipot (tisk in poštnina)	8.750	8.750	8.750											
1.1.10.	Ostalo	0	0	0											
1.2.	Zavarovanje članov	190.141	190.141	184.141	6.000	0	0	0	0	0	0	0	157.273,00	155.734,50	99,02
1.2.1.	Zavarovalne premije - odgovornosti	31.786	31.786	31.786											
1.2.2.	Zavarovalne premije - nezgodno zavarovanje	79.762	79.762	79.762											
1.2.3.	Zavarovalne premije - Coris	6.000	6.000		6.000										
1.2.4.	Zavarovalna premija - reševanje v tujini z asistenco	72.593	72.593	72.593											
1.2.5.	Ostalo	0	0	0											
2.	PLANINSKI SKLAD (56.537€)												57.000,00	56.200,00	98,60
2.1.	Vzdrževanje planinskih poti												11.500,00	10.700,00	93,04
2.1.1.	Vzdrževanje zahtevnih in zelo zahtevnih pl. poti	3.000 (SM 15.3.1.)													
2.1.2.	Razpis za PD za vzdrževanje pl. poti	3.000 (SM 15.3.2.)													
2.1.4.	Ostalo														
2.2.	Ekološka in energetska sanacija pl. koč												17.000,00	17.000,00	100,00
2.2.1.	Razpis za PD za sofinanciranje stroškov projektne dokumentacije	3.000 (SM 13.4.2.)													
2.2.2.	Ostalo														
2.3.	Slovenski planinski muzej												28.500,00	28.500,00	100,00
2.3.1.	Sofinanciranje delovanja SPM	26.000 (SM 3.4.1.)													
2.3.2.	Sofinanciranje aktivnosti PZS v SPM	2.000 (SM 3.4.2.)													
2.4.	Planinski vestnik														
2.4.1.	Sofinanciranje naročnine za člane PZS	18.253 (SM 5.)													
2.4.2.	Ostalo														
3.	SPLOŠNO	99.216	92.315	43.200	6.380	3.895	0	0	15.800	0	17.740	5.300	72.158,00	50.537,54	70,04
3.1.	Skupne planinske akcije	4.150	4.150	1.350	0	0	0	0	2.800	0	0	0	7.568,00	4.378,13	57,85
3.1.1.	Dan slovenskih planinskih doživetij	2.000	2.000						2.000						
3.1.2.	Svečana podelitev najvišjih priznanj	800	800						800						
3.1.3.	Festival gornškega filma	1.350	1.350	1.350											
3.1.4.	Ostalo	0	0	0											
3.2.	Informiranje	34.096	30.495	7.500	1.000	3.895	0	0	12.000	0	1.600	4.500	35.000,00	24.035,99	68,67
3.2.1.	Obvestila PZS in Letopis	3.000	3.000			3.000									
3.2.2.	Spletna stran	19.996	18.395	3.000	1.000	895			9.000			4.500			
3.2.3.	Spomladanski posveti za PD	750	750	750											
3.2.4.	Jesenski posveti za PD	750	750	750											
3.2.5.	Odnosi z javnostmi	9.600	7.600	3.000					3.000		1.600				
3.2.6.	Ostalo	0	0												
3.3.	Promocija	4.500	1.000	0	0	0	0	0	1.000	0	0	0	4.000,00	9.634,94	240,87
3.3.1.	Sodelovanje na sejnih	3.000	1.000						1.000						
3.3.2.	Oglasi	500	0												
3.3.3.	Podarjene edicije	500	0												
3.3.4.	Reprezentanca	500	0												
3.3.5.	Ostalo	0	0												
3.4.	Priznanja	3.750	3.950	3.950	0	0	0	0	0	0	0	0	3.950,00	3.888,85	98,45
3.4.1.	Tiskarske storitve	950	950	950											
3.4.2.	Izdelaava priznanj	2.500	2.500	2.700											
3.4.3.	Mape za priznanja	300	300	300											
3.4.4.	Ostalo	0	0												
3.5.	Slovenski planinski muzej	28.000	28.000	28.000	0	0	0	0	0	0	0	0			
3.5.1.	Sofinanciranje delovanja SPM	26.000	26.000	26.000											
3.5.2.	Sofinanciranje aktivnosti PZS v SPM	2.000	2.000	2.000											
3.5.3.	Ostalo	0	0												
3.6.	Mobilna plezalna stena	13.880	13.880	0	5.380	0	0	0	0	0	8.500	0	14.000,00	5.101,84	36,44
3.6.1.	Prevozi	3.700	3.700		3.700										
3.6.2.	Najem prostora	1.500	1.500		1.500										
3.6.3.	Zavarovanje	180	180		180										
3.6.4.	Amortizacija	8.500	8.500								8.500				
3.6.5.	Ostalo	0	0												
3.7.	Kombi	7.640	7.640	0	0	0	0	0	0	0	7.640	0	7.640,00	3.497,79	45,78
3.7.1.	Gorivo	1.000	1.000								1.000				
3.7.2.	Servis, menjava gum	400	400								400				
3.7.3.	Zavarovanje	1.540	1.540								1.540				
3.7.4.	Amortizacija	4.700	4.700								4.700				
3.7.5.	Ostalo	0	0												
3.8.	Razvojni projekti MDO PD	1.900	1.900	1.900	0	0	0	0	0	0	0	0		0,00	#DEL/0!
3.8.1.	Razvojni projekti MDO PD	1.900	1.900	1.900											
3.8.2.	Ostalo	0	0												
3.9.	Planinski spomeniki	1.300	1.300	500	0	0	0	0	0	0	0	800		0,00	#DEL/0!
3.9.1.	Aljažev stolp na Triglavu	800	800									800			
3.9.2.	Kugljev spomenik v Trenti	500	500	500											
3.9.3.	Ostalo	0	0												
4.	MEDNARODNA DEJAVNOST	28.100	28.100	16.900	0	500	9.000	500	0	0	0	1.200	20.430,00	19.036,99	93,18
4.1.	UIAA - mednarodno združenje pl. organizacij	9.950	9.950	4.300	0	500	4.650	500	0	0	0	0	10.000,00	9.385,02	93,85
4.1.1.	letna članarina UIAA	6.800	6.800	2.400			4.400								
4.1.2.	skupščina UIAA	1.300	1.300	1.300											
4.1.3.	seja YC UIAA	500	500					500							
4.1.4.	seja MC UIAA	500	500	500											
4.1.5.	seja IC UIAA	750	750			500	250								
4.1.6.	ostalo UIAA	100	100	100											
4.2.	CAA - Združenje pl. organizacij alpskega loka	4.900	4.900	3.050	0	0	1.350	0	0	0	0	500	5.000,00	4.203,97	84,08
4.2.1.	letna članarina CAA	3.300	3.300	1.950			1.350								
4.2.2.	skupščina CAA	0	0												
4.2.3.	seja Komisije za kočje in poti CAA	500	500	0								500			
4.2.4.	seja Komisije za usposabljanja CAA	500	500	500											
4.2.5.	seja KONSAR CAA	500	500	500											
4.2.6.	ostalo CAA	100	100	100											
4.3.	BMU - Združenje pl. organizacij Balkana	1.100	1.100	1.100	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000,00	755,00	75,50
4.3.1.	letna članarina BMU	0	0												
4.3.2.	skupščina BMU	500	500	500											
4.3.4.	simpozij BMU	500	500	500											
4.3.5.	ostalo BMU	100	100	100											
4.4.	IKAR - Mednarodna komisija za reševanje v gorah	400	400	400	0	0	0	0	0	0	0	0	400,00	400,00	100,00
4.4.1.	letna članarina IKAR	400	400	400											
4.4.2.	skupščina IKAR	0	0												
4.4.3.	ostalo IKAR	0	0												
4.5.	ERA - Evropska popotniška zveza	1.000	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000,00	998,00	99,80
4.5.1.	letna članarina ERA	500	500	500											
4.5.2.	skupščina ERA	500	500	500											
4.5.3.	ostalo ERA	0	0												

PODROBNI FINANČNI NAČRT PZS 2015

predlog za sejo UO PZS

Št. SM	Opis stroškovnega mesta (SM)	ODHODKI 2015	PRIHODKI 2015	PRIHODKI 2015										2014		
				Članarina	Lastna dej.	Sredstva FSO	Sredstva LPŠ	Urad za mladino	Sponz.	Donacije	Interne knjizbe	Ostalo	rebalans 2014	Poraba 2014 (delna)	Index rebalans/delna poraba	
4.6.	IFSC - Mednarodna zveza za športno plezanje	2.600	2.600	600	0	0	2.000	0	0	0	0	0	0,00	0,00		
4.6.1.	letna članarina IFSC	2.000	2.000	0			2.000									
4.6.2.	skupščina IFSC	500	500	500												
4.6.3.	ostalo IFSC	100	100	100												
4.7.	ISMF - Mednarodna turnosmučarska zveza	1.150	1.150	150	0	0	1.000	0	0	0	0	0	1.200,00	1.300,00	108,33	
4.7.1.	letna članarina ISMF	650	650	150			500									
4.7.2.	skupščina ISMF	500	500				500									
4.7.3.	ostalo ISMF	0	0													
4.8.	EU MF - EU mountaineering forum	100	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00		
4.8.1.	letna članarina EU MF	0	0													
4.8.2.	skupščina EU MF	0	0													
4.8.3.	ostalo EU MF	100	100	100												
4.9.	Združenje za reciprociteto	700	700	0	0	0	0	0	0	0	0	700	500,00	635,00	127,00	
4.9.1.	letna članarina združenja za reciprociteto	0	0	0												
4.9.2.	skupščina združenja za reciprociteto	700	700	0								700				
4.9.3.	ostalo - združenje za reciprociteto	0	0	0								0				
4.9.	Bilateralarno sodelovanje	1.750	1.750	1.750	0	0	0	0	0	0	0	0	750,00	800,00	106,67	
4.9.1.	HPS	400	400	400												
4.9.2.	PZ Srbije	150	150	150												
4.9.3.	PZ Makedonije	150	150	150												
4.9.4.	PZ BiH	150	150	150												
4.9.5.	OeAV	150	150	150												
4.9.6.	OTK	150	150	150												
4.9.7.	CAI	150	150	150												
4.9.8.	SAC	150	150	150												
4.9.9.	DAV	150	150	150												
4.9.10.	Ostalo (Bilateralarno sodelovanje)	150	150	150												
4.10.	Zamejski Slovenci in Slovenci po svetu	2.000	2.000	2.000	0	0	0	0	0	0	0	0	250,00	0,00	0,00	
4.10.1.	Sestanki in srečanja	1.000	1.000	1.000												
4.10.2.	Razstava Življenje pod Triglavom	500	500	500												
4.10.3.	Konferenca oz. okrogla miza	200	200	200												
4.10.4.	Ostalo (Zamejski Slovenci in Slovenci po svetu)	300	300	300												
4.11.	Ostali stroški mednarodnega sodelovanja	2.450	2.450	2.450	0	0	0	0	0	0	0	0	330,00	560,00	169,70	
4.11.1.	Sestanek predstavnikov PZS v med. organizacijah	150	150	150												
4.11.2.	Darila ob obiskih tujih gostov	200	200	200												
4.11.3.	Alpski festival Praga	2.000	2.000	2.000												
4.11.4.	Ostalo (mednarodna dejavnost)	100	100	100												
5.	Planinski vestnik (št. nar. 3550 / št. izv. 4400)	159.859	159.859	18.253	121.839	4.267	0	0	15.500	0	0	0	173.990,00	153.579,85	88,27	
5.1.	Stroški materiala in storitev	1.500	1.500	0	1.500	0	0	0	0	0	0	0	1.600,00	1.458,00	91,13	
5.1.1.	Stroški materiala in storitev	1.500	1.500	1.500												
5.1.2.	Ostalo	0	0													
5.2.	Stroški storitev in distribucije	94.361	94.361	0	74.594	4.267	0	0	15.500	0	0	0	108.390,00	94.118,85	86,83	
5.2.1.	Tisk pri nakladi 4400 kos/mesec	54.489	54.489		34.722	4.267			15.500							
5.2.2.	Poštnina pri pošiljanju 3550 kosov	30.672	30.672		30.672											
5.2.3.	Stroški proste prodaje	2.200	2.200	2.200												
5.2.5.	Ostalo	7.000	7.000	7.000												
5.3.	Stroški honorarjev	47.498	47.498	1.753	45.745	0	0	0	0	0	0	0	47.500,00	41.503,00	87,37	
5.3.1.	Avtorski honorar - odgovorni urednik	5.590	5.590	5.590												
5.3.2.	Avtorski honorar - ostali uredniški odbor 10 članov	13.468	13.468	13.468												
5.3.4.	Avtorski honorar - avtorji	28.440	28.440	1.753	26.687	0										
5.3.5.	Ostalo	0	0													
5.3.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	16.500	16.500	16.500	0	0	0	0	0	0	0	0	16.500,00	16.500,00	100,00	
5.3.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela	16.500	16.500	16.500												
5.3.2.	Sofinanciranje skupnih stroškov materiala	0	0													
6.	Planinska trgovina	186.989	196.689	0	185.349	4.840	0	0	0	0	6.500	0	196.098,00	126.597,55	64,56	
6.1.	Planinske karte	29.500	29.500	0	29.500	0	0	0	0	0	0	0	27.898,00	58.223,61	208,70	
6.1.1.	Grintovci 1:25 000	5.500	5.500	5.500												
6.1.2.	TNP 1:50 000	5.000	5.000	5.000												
6.1.3.	Bohinj 1:25 000	8.000	8.000	8.000												
6.1.4.	Stol ali Triglav 1:25 000 ali Pos. hrib.-zahod ali Karavanke 1:50 000	8.000	8.000	8.000												
6.1.5.	Ponatisi	3.000	3.000	3.000												
6.2.	Planinski in plezalni vodniki	53.500	53.500	0	53.500	0	0	0	0	0	0	0	52.000,00	0,00	0,00	
6.2.1.	Slovenska Istra, Čičarija, Brkini in Kras	15.000	15.000	15.000												
6.2.2.	Vodnik za zimsko pohodništvo	15.000	15.000	15.000												
6.2.3.	Plezalni vodnik Kamniška Bela, Repov Kot	8.500	8.500	8.500												
6.2.4.	Vodnik Julijske Alpe	15.000	15.000	15.000												
6.2.5.	Ostalo	0	0													
6.3.	Dnevniki	6.300	6.300	0	6.300	0	0	0	0	0	0	0	6.000,00	0,00	0,00	
6.3.1.	Dnevnik s slov. pl. poti	2.500	2.500	2.500												
6.3.2.	Planinski dnevnik	2.300	2.300	2.300												
6.3.3.	Vpisna knjiga za planinske koč	1.500	1.500	1.500												
6.4.	Strokovna literatura	8.800	8.800	0	8.800	0	0	0	0	0	0	0	8.000,00	0,00	0,00	
6.4.1.	Planinska šola	8.800	8.800	8.800												
6.4.2.	Ostalo	0	0													
6.5.	Leposlovje	10.000	10.000	0	5.160	4.840	0	0	0	0	0	0		0,00		
6.5.1.	Planinski zabavnik	10.000	10.000	5.160	4.840											
6.5.2.	Ostalo	0	0													
6.6.	Planinski koledar	30.300	40.000	0	40.000	0	0	0	0	0	0	0	54.000,00	24.173,94	44,77	
6.6.1.	Honorarji po pogodbah	1.200	1.200	1.200												
6.6.2.	Tisk, dotisk	24.000	33.700	33.700												
6.6.3.	Oblikovanje	3.000	3.000	3.000												
6.6.4.	Distribucija	2.100	2.100	2.100												
6.6.5.	Ostalo	0	0													
6.7.	Ostali izdelki	4.389	4.389	0	4.389	0	0	0	0	0	0	0	4.000,00	0,00	0,00	
6.7.1.	Izdelki za planinska društva	0	0	0												
6.7.2.	Promocijski izdelki	2.759	2.759	2.759												
6.7.3.	Tekstilni izdelki	1.630	1.630	1.630												
6.7.4.	Multimedija	0	0													
6.7.5.	Ostalo	0	0													
6.8.	Promocija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,00		
6.5.1.	Spletna trgovina	0	0													
6.5.2.	Katalog izdelkov	0	0													
6.5.3.	Ostalo	0	0													
6.9.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	44.200	44.200	0	37.700	0	0	0	0	0	6.500	0	44.200,00	44.200,00	100,00	
6.9.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	44.200	44.200	37.700							6.500					
7.	Planinsko učno središče Bavšca	40.290	40.290	0	16.700	0	0	0	0	0	23.590	0	53.900,00	36.259,17	67,27	
7.1.	Stroški materiala in storitev	30.800	30.800	0	15.800	0	0	0	0	0	15.000	0	40.000,00	26.540,01	66,35	
7.1.1.	Hrana	8.125	8.125	8.125												
7.1.2.	Plin	2.800	2.800	2.800												
7.1.3.	Elektrika	1.000	1.000	1.000												
7.1.4.	Komunala	1.000	1.000	1.000												
7.1.5.	Telefon	100	100	100												
7.1.6.	Pisarniški in potrošni material	475	475	475												
7.1.7.	Potni stroški	500	500	500												
7.1.8.	Zavarovanje objekta	800	800	800												
7.1.9.	Stroški dela - kuharji	8.000	8.000								8.000					
7.1.10.	Stroški dela - oskrbnik	3.500	3.500								3.500					
7.1.11.	Stroški dela - gospodar	3.500	3.500								3.500					
7.1.12.	Ostalo	1.000	1.000	1.000												

PODROBNI FINANČNI NAČRT PZS 2015

predlog za sejo UO PZS

Št. SM	Opis stroškovnega mesta (SM)	ODHODKI 2015	PRIHODKI 2015	PRIHODKI 2015										2014		
				Članarina	Lastna dej.	Sredstva FSO	Sredstva LPŠ	Urad za mladino	Sponz.	Donacije	Interne knjžbe	Ostalo	rebalans 2014	Poraba 2014 (delna)	Index rebalans/delna poraba	
7.2.	Vzdrževanje objekta in amortizacija	5.590	5.590	0	900	0	0	0	0	0	4.690	0	10.000,00	5.819,16	58,19	
7.2.1.	Nakup opreme (hladilnik)	700	700		700											
7.2.2.	Čiščenje	600	600		200						400					
7.2.3.	Amortizacija	3.590	3.590								3.590					
7.2.4.	Ostalo	700	700								700					
7.3.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	3.900	3.900	0	0	0	0	0	0	0	3.900	0	3.900,00	3.900,00	100,00	
7.3.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	3.900	3.900								3.900					
8.	Skupni materialni stroški	116.300	112.800	24.654	0	0	18.657	0	0	0	48.989	20.500	127.251,00	80.762,84	63,47	
8.1.	Stroški materiala	12.000	12.000	10.800	0	0	1.200	0	0	0	0	0	14.000,00	10.061,61	71,87	
8.1.1.	Stroški materiala za dejavnost	3.000	3.000	2.500			500									
8.1.2.	Stroški energije	4.000	4.000	3.800			200									
8.1.3.	Drobni inventar	1.000	1.000	1.000												
8.1.4.	Pisarniški material in strokovna literatura	4.000	4.000	3.500			500									
8.1.5.	Ostalo	0	0													
8.2.	Stroški storitev	88.300	84.800	13.854	0	0	17.457	0	0	0	48.989	4.500	76.991,00	70.701,23	91,83	
8.2.1.	Stroški najema opreme (fotokopirni stroj, pos)	2.500	2.500								2.500					
8.2.2.	Stroški telefonskih storitev	6.000	6.000				1.000				5.000					
8.2.3.	Stroški poštnine	14.000	14.000				5.657				8.343					
8.2.4.	Stroški komunalnih storitev, čiščenja in varovanja	6.000	6.000				500				5.500					
8.2.5.	Študentsko delo	4.000	4.000	1.000			1.000				2.000					
8.2.6.	Stroški storitev vzdrževanja opreme in stavbe	33.000	33.000	10.854			5.000				17.146					
8.2.7.	Stroški plačilnega prometa in zavarovanja	8.500	8.500								8.500					
8.2.8.	Članarine, dajatve in pristojbine	2.000	2.000	2.000												
8.2.9.	Povračila stroškov fizičnim osebam	300	300				300									
8.2.10.	Ostalo	12.000	8.500				4.000					4.500				
8.3.	Osnovna sredstva	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,00	#DEL/0!	
8.3.1.		0	0													
8.3.2.		0	0													
8.4.	Amortizacija	16.000,00	16.000	0	0	0	0	0	0	0	0	16.000	36.260,00	0,00	0,00	
8.4.1.	Amortizacija	16.000	16.000									16.000				
8.4.2.		0	0													
9.	Strokovna služba	301.294	301.294	170.513	0	0	17.850	0	0	0	112.931	0	301.294,00	274.685,26	91,17	
9.1.	Bruto plače	220.295	220.295	89.514	0	0	17.850	0	0	0	112.931	0	220.295,00	201.350,47	91,40	
9.1.1.	Bruto plače	220.295	220.295	89.514			17.850				112.931					
9.1.2.	ESS bruto plače	0	0													
9.2.	Prispevki delodajalca	35.539	35.539	35.539	0	0	0	0	0	0	0	0	35.539,00	32.789,08	92,26	
9.2.1.	Prispevki delodajalca na plače	35.539	35.539	35.539												
9.2.2.	ESS prispevki na plače	0	0													
9.3.	Drugi stroški dela	45.460	45.460	45.460	0	0	0	0	0	0	0	0	45.460,00	40.545,71	89,19	
9.3.1.	Prehrana med delom	16.000	16.000	16.000												
9.3.2.	Prevoz na delo in z dela	15.200	15.200	15.200												
9.3.3.	Regres za letni dopust	10.000		10.000												
9.3.4.	Povračilo kilometrine v državi	4.260	4.260	4.260												
10.	ORGANI (razen komisij)	49.865	49.865	40.900	4.500	4.465	0	0	0	0	0	0	68.044,00	50.009,37	73,50	
10.1.	Skupščina	1.550	1.550	1.550	0	0	0	0	0	0	0	0	1.300,00	1.009,59	77,66	
10.1.1.	Seja skupščine	1.000	1.000	1.000												
10.1.2.	Komisija za pripravo volitev	0	0	0												
10.1.3.	Delovna skupina za vodila PZS	450	450	450												
10.1.4.	Delovna skupina za častni kodeks	100	100	100												
10.2.	Upravni odbor	3.500	3.500	3.500	0	0	0	0	0	0	0	0	3.440,00	4.172,66	121,30	
10.2.1.	Seje upravnega odbora	3.000	3.000	3.000												
10.2.2.	Delovne skupine upravnega odbora	0	0	0												
10.2.3.	Ostalo	500	500	500												
10.3.	Nadzorni odbor	400	400	400	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000,00	335,40	33,54	
10.3.1.	Seje Nadzornega odbora	400	400	400												
10.3.2.	Ostalo	0	0	0												
10.3.	Predsedstvo	13.500	13.500	13.500	0	0	0	0	0	0	0	0	16.000,00	13.144,09	82,15	
10.3.1.	Seje predsedstva (potni stroški)	2.000	2.000	2.000												
10.3.2.	Potni stroški članov predsedstva (aktivnosti)	6.000	6.000	6.000												
10.3.3.	Odhodki po sklepu predsedstva	5.000	5.000	5.000												
10.3.4.	Ostalo	500	500	500												
10.4.	Odbor za usposabljanje in preventivo	6.350	6.350	1.850	4.500	0	0	0	0	0	0	0	16.475,00	0,00	0,00	
10.4.1.	Seje Odbora za usposabljanje in preventivo	600	600	600												
10.4.2.	Stroški usposabljanj (seminar MPS)	4.500	4.500		4.500											
10.4.3.	Projekti s področja prevent. dejavnosti	1.000	1.000	1.000												
10.4.4.	Ostalo	250	250	250												
10.5.	Odbor za članstvo	600	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	1.500,00	300,00	20,00	
10.5.1.	Seje Odbora za članstvo	600	600	600												
10.5.2.	Ostalo	0	0	0												
10.6.	Odbor za pravne zadeve	400	400	400	0	0	0	0	0	0	0	0	500,00	0,00	0,00	
10.6.1.	Seje Odbora za pravne zadeve	400	400	400												
10.6.2.	Ostalo	0	0	0												
10.7.	Odbor za založništvo in informiranje	600	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	1.300,00	471,00	36,23	
10.6.1.	Seje Odbora za založništvo in informiranje	600	600	600												
10.6.2.	Ostalo	0	0	0												
10.8.	Odbor Gore in varnost	500	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	860,00	88,92	10,34	
10.8.1.	Seje Odbora Gore in varnost	200	200	200												
10.8.2.	Posvet Gore in varnost	300	300	300												
10.8.3.	Ostalo	0	0	0												
10.9.	Raziskovalna skupina	900	900	900	0	0	0	0	0	0	0	0	3.870,00	1.087,62	28,10	
10.9.1.	Seje Raziskovalne skupine	600	600	600												
10.9.2.	Projekt Raziskovalne skupine	0	0													
10.9.3.	Nagrade Raziskovalne skupine	300	300	300												
10.9.4.	Ostalo	0	0	0												
10.10.	MDO PD Dolenjske in Bele krajine	1.223	1.223	970		253							1.232,00	1.152,87	93,58	
10.11.	MDO PD Gorenjske	2.453	2.453	1.945		508							2.491,00	5.557,26	223,09	
10.12.	MDO PD Koroške	1.536	1.536	1.218		318							1.549,00	1.409,48	90,99	
10.13.	MDO PD Ljubljana	2.742	2.742	2.174		568							2.779,00	3.646,21	131,21	
10.14.	MDO PD Kamniško Bistriški	1.305	1.305	1.035		270							1.318,00	602,12	45,68	
10.15.	MDO PD Notranjske	1.397	1.397	1.107		289							1.406,00	1.484,59	105,59	
10.16.	MDO PD Podravja	2.339	2.339	1.854		484							2.366,00	2.681,04	113,32	
10.17.	MDO PD Pomurja	1.095	1.095	868		227							1.102,00	1.759,73	159,69	
10.18.	MDO PD Posočja	1.506	1.506	1.194		312							1.521,00	2.395,99	157,53	
10.19.	MDO PD Primorsko-Notranjske	1.351	1.351	1.072		280							1.362,00	1.274,10	93,55	
10.20.	MDO PD Savinjske	3.092	3.092	2.452		640							3.133,00	5.666,04	180,85	
10.21.	MDO PD Zasavske	1.525	1.525	1.209		316							1.540,00	1.770,66	114,98	
11.	Komisija za alpinizem (KA)	146.516	146.517	5.750	30.140	73.581	37.046	0	0	0	0	0	140.694,00	142.788,53	101,49	
11.1.	Organizacijske aktivnosti	1.000	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	5.700,00	2.685,47	47,11	
11.1.1.	Zbor načelnikov	200	200	200												
11.1.2.	Seje izvršnega odbora	400	400	400												
11.1.3.	Seje strokovnih organov	400	400	400												
11.1.4.	Ostalo	0	0	0												
11.2.	Usposabljanja	10.158	10.158	0	10.158	0	0	0	0	0	0	0	16.000,00	19.934,57	124,59	
11.2.1.	Izpiti za alpiniste	5.000	5.000		5.000											
11.2.2.	Izpiti za alpinistične inštruktorje	4.000	4.000		4.000											
11.2.3.	Licenčni seminar za alpin															

PODROBNI FINANČNI NAČRT PZS 2015

predlog za sejo UO PZS

Št. SM	Opis stroškovnega mesta (SM)	ODHODKI 2015	PRIHODKI 2015	PRIHODKI 2015								2014			
				Članarina	Lastna dej.	Sredstva FSO	Sredstva LPŠ	Urad za mladino	Sponz.	Donacije	Interne knjizbe	Ostalo	rebalans 2014	Poraba 2014 (delna)	Index rebalans/delna poraba
11.3.2	Selektor po pogodbi	4.400	4.400			4.400									
11.3.3	Kategorizacija, kvalitetni vzponi (MR, PR)	3.000	3.000			3.000									
11.3.4	Alpinistični tabor - Slovenija	450	450			450									
11.3.5	Alpinistični tabor - tujina	2.800	2.800		1.000	1.800									
11.3.6	Ostalo	600	600			600									
11.4.	Slovenska članska alpinistična reprezentanca	67.800	67.800	0	7.982	34.167	25.651	0	0	0	0	0	54.637,00	56.697,82	103,77
11.4.1.	Alpinistične odprave (razpis)	53.568	53.568		6.000	21.917	25.651								
11.4.2	Kategorizacija, kvalitetni vzponi (MR, PR)	7.000	7.000			7.000									
11.4.3	Alpinistični tabor - Slovenija	1.050	1.050			1.050									
11.4.4	Alpinistični tabor - tujina	6.182	6.182		1.982	4.200									
11.5.	Ostale aktivnosti	13.550	13.550	2.750	8.000	800	2.000	0	0	0	0	0	11.750,00	12.007,15	102,19
11.5.1.	Mednarodno srečanje alpinistov	800	800			800									
11.5.2	Zbor alpinistov	400	400	400											
11.5.3	Podelitev najvišjih priznanj s področja alpinizma	1.200	1.200	1.200											
11.5.4	Srečanje alpinistov veteranov	450	450	450											
11.5.5	Zbornik Slovenski alpinizem	8.000	8.000		8.000										
11.5.6	Ostalo (Alpročnik, spletna stran, registracija, mat. str.)	2.000	2.000				2.000								
11.5.6	Zavarovanje strokovnih kadrov	700	700	700											
11.6.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	16.894	16.894	0	0	11.337	5.557	0	0	0	0	0	17.200,00	17.200,00	100,00
11.6.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	16.894	16.894			11.337	5.557								
12.	Komisija za gorske športe (KGŠ)	11.318	11.318	750	0	2.287	8.280	0	0	0	0	0	14.199,00	15.832,13	111,50
12.1.	Organizacijske aktivnosti	750	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	500,00	0,00	0,00
12.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
12.1.2	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
12.1.3	Seje strokovnih organov	150	150	150											
12.1.4	Ostalo	0	0	0											
12.2.	Usposabljanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	
12.2.1	Tečaj za sodnike tekmovalnega lednega plezanja	0	0												
12.2.2	Tečaj za sodnike tekmovalnega turnega smučanja	0	0												
12.2.3	Ostalo	0	0												
12.3.	Slovenska reprezentanca v tekm. lednem plezanju	5.601	5.601	0	0	1.869	3.732	0	0	0	0	0	7.160,00	8.976,80	125,37
12.3.1.	Nastopi in treningi po planu selektorja	5.601	5.601			1.869	3.732								
12.3.2	Ostalo	0	0												
12.4.	Slovenska reprezentanca v tekm. turnem smučanju	3.232	3.232	0	0	0	3.232	0	0	0	0	0	4.635,00	4.951,82	106,84
12.4.1.	Nastopi in treningi po planu selektorja	3.232	3.232				3.232								
12.4.2	Ostalo	0	0												
12.5.	Ostale aktivnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	
12.5.1.	Ostalo	0	0												
12.7.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	1.735	1.735	0	0	418	1.317	0	0	0	0	0	1.904,00	1.903,51	99,97
12.7.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	1.735	1.735			418	1.317								
13.	Gospodarska komisija (GK)	26.500	26.500	5.000	1.500	0	0	0	0	0	0	0	20.475,00	9.574,93	46,76
13.1.	Organizacijske aktivnosti	1.000	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	475,00	562,42	118,40
13.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
13.1.2	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
13.1.3	Seje strokovnih organov	400	400	400											
13.1.4	Ostalo	0	0	0											
13.2.	Usposabljanja	5.000	5.000	0	1.500	0	0	0	0	0	0	3.500	2.500,00	0,00	0,00
13.2.1	Usposabljanje za oskrbnike planinskih koč	2.500	2.500		1.500							1.000			
13.2.2	Konferenca planinskega gospodarstva	1.500	1.500									1.500			
13.2.3	Strokovna ekskurzija za ogled primerov dobre prakse	1.000	1.000									1.000			
13.2.4	Ostalo	0	0												
13.3.	Svetovalna pisarna in certifikati	9.000	9.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	8.000	9.500,00	8.846,77	93,12
13.3.1.	Delovanje svetovalne pisarne PZS	4.000	4.000	1.000								3.000			
13.3.2	Certifikat "Okolju prijazna pl. koč"	2.500	2.500									2.500			
13.3.3	Certifikat "Družinam prijazna pl. koč"	2.500	2.500									2.500			
13.4.	Ostale aktivnosti	8.500	8.500	3.000	0	0	0	0	0	0	0	5.500	8.000,00	165,74	2,07
13.4.1.	Meritve učinkovitosti malih čistilnih naprav	2.500	2.500									2.500			
13.4.2	Razpis za sofinan. projektne dok. za ekol. in energ. sanacijo	3.000	3.000	3.000											
13.4.3	Rezervacijski sistem CAA	1.500	1.500									1.500			
13.4.4	Promocijski letaki za pl. koč	1.500	1.500									1.500			
13.4.5.	Ostalo	0	0												
13.5.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	3.000	3.000	0	0	0	0	0	0	0	0	3.000	0,00	0,00	
13.5.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	3.000	3.000									3.000			
14.	Mladinska komisija (MK)	62.930	62.930	3.520	8.950	20.425	0	20.075	0	0	0	0	89.125,00	60.125,89	67,46
14.1.	Organizacijske aktivnosti	1.500	1.500	1.000	0	0	0	500	0	0	0	0	3.000,00	2.050,51	68,35
14.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
14.1.2	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
14.1.3	Seje strokovnih organov	400	400	400											
14.1.4	Ostalo	500	500					500							
14.2.	Usposabljanja	9.950	9.950	0	8.950	0	0	1.000	0	0	0	0	8.500,00	5.836,38	68,66
14.2.1.	Neformalno izobraževanje Mladinski voditelj	5.000	5.000		5.000										
14.2.2	Seminar za mentorje planinskih skupin	750	750		750										
14.2.3	Izpopolnjevanje za mentorje planinskih skupin	400	400		400										
14.2.4	Seminar družabnosti v gorah	1.000	1.000		1.000										
14.2.5	Seminar orientacije	900	900		900										
14.2.6	Seminar za trasiranje in organizatorje POT	900	900		900										
14.2.7	Ostalo	1.000	1.000					1.000							
14.3.	Projekti	15.000	15.000	2.000	0	7.985	0	5.015	0	0	0	0	11.000,00	11.223,26	102,03
14.3.1.	Sofinanciranje pl. taborov (razpis za PD)	10.000	10.000	2.000		5.985		2.015							
14.3.2	Sofinanciranje zimovanj	3.000	3.000					3.000							
14.3.3	Ostalo	2.000	2.000			2.000									
14.4.	Ostale aktivnosti	18.340	18.340	520	0	6.930	0	5.910	0	0	0	4.980	34.725,00	28.692,10	82,63
14.4.1.	Nagradni tabor za najboljše ekipe MIG in SPOT	3.500	3.500			1.230		2.270							
14.4.2	Srečanje mladinskih voditeljev	500	500					500							
14.4.3	Mednarodna dejavnost	1.500	1.500					1.500							
14.4.4	Izleti za študente	920	920					920							
14.4.5	Nagrade PŠ, Cici in Ml. planinec	5.700	5.700			5.700									
14.4.6	Zavarovanje strokovnih kadrov	520	520	520											
14.4.7	Ostalo	5.700	5.700					720				4.980			
14.5.	Tekmovanja	6.160	6.160	0	0	5.200	0	960	0	0	0	0	7.000,00	5.323,64	76,05
14.5.1.	Tekmovanja Mladina in gore	3.500	3.500			3.500									
14.5.2	Nagrade POT	960	960					960							
14.5.3	Slovensko planinsko orientacijsko tekmovalstvo	1.700	1.700			1.700									
14.5.4	Ostalo	0	0												
14.6.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	11.980	11.980	0	0	310	0	6.690	0	0	0	4.980	24.900,00	7.000,00	28,11
14.															

PODROBNI FINANČNI NAČRT PZS 2015

predlog za sejo UO PZS

Št. SM	Opis stroškovnega mesta (SM)	ODHODKI 2015	PRIHODKI 2015	PRIHODKI 2015									2014		
				Članarina	Lastna dej.	Sredstva FSO	Sredstva LPŠ	Urad za mladino	Sponz.	Donacije	Interne knjizbe	Ostalo	rebalans 2014	Poraba 2014 (delna)	Index rebalans/delna poraba
15.3.3.	Ostalo	0	0												
15.4.	Ostale aktivnosti	7.230	7.230	1.770	0	3.230	0	0	2.230	0	0	0	8.000,00	6.721,98	84,02
15.4.1.	Dan slovenskih markacistov	2.230	2.230						2.230						
15.4.2.	Kataster pl. poti	5.000	5.000	1.770		3.230									
15.4.3.	Ostalo	0	0												
15.5.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	20.000	20.000	0	2.000	15.000	0	0	3.000	0	0	0	20.000,00	20.000,00	100,00
15.5.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	20.000	20.000		2.000	15.000			3.000						
16.	Komisija za športno plezanje (KŠP)	273.497	280.833	2.900	47.525	108.196	108.047	0	13.000	400	0	764	294.026,00	284.290,51	96,69
16.1.	Organizacijske aktivnosti	1.000	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	700,00	239,14	34,16
16.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
16.1.2.	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
16.1.3.	Seje strokovnih organov	400	400	400											
16.1.4.	Ostalo	0	0	0											
16.2.	Usposabljanja	14.000	14.000	0	14.000	0	0	0	0	0	0	0	21.146,00	17.009,51	80,44
16.2.1.	Izpitni športni plezalci	3.000	3.000		3.000										
16.2.2.	Seminar in izpitni inštruktorji in vaditelji	7.000	7.000		7.000										
16.2.3.	Postavljenci, licenčni seminar	4.000	4.000		4.000										
16.3.	Mladinska reprezentanca v šp. plezanju	60.000	67.335	0	11.400	36.575	19.360	0	0	0	0	0	62.000,00	62.442,59	100,71
16.3.1.	Nastopi in treninji po planu selektorja	60.000	67.335		11.400	36.575	19.360								
16.3.2.	Ostalo	0	0												
16.4.	Članska reprezentanca v šp. plezanju	90.000	90.000	0	0	34.807	55.193	0	0	0	0	0	95.000,00	98.811,46	104,01
16.4.1.	Nastopi in treninji po planu selektorja	90.000	90.000			34.807	55.193								
16.4.2.	Ostalo	0	0												
16.5.	Tekmovanja	74.576	74.576	1.900	21.225	20.300	16.987	0	13.000	400	0	764	79.000,00	69.607,82	88,11
16.5.1.	Državno prvenstvo RS	24.800	24.800		16.800	4.700	3.300								
16.5.2.	Svetovni pokal Kranj	49.012	49.012	1.900	4.425	15.600	13.687		13.000	400					
16.5.3.	Državno prvenstvo osnovnih šol	382	382												
16.5.4.	Državno prvenstvo srednjih šol	382	382												
16.5.5.	Ostalo	0	0												
16.6.	Ostale aktivnosti	900	900	0	900	0			0	0	0	0	900,00	900,00	100,00
16.6.1.	Razglasitev najuspešnejših šp.plezalcev	900	900		900										
16.6.2.	Ostalo	0	0												
16.7.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	33.021	33.021	0	0	16.514	16.507	0	0	0	0	0	35.280,00	35.279,99	100,00
16.7.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	33.021	33.021			16.514	16.507								
17.	Komisija za turno kolesarstvo (KTK)	16.625	16.625	2.950	11.675	0	0	0	1.000	0	0	1.000	10.675,00	14.495,44	135,79
17.1.	Organizacijske aktivnosti	950	950	750	200	0	0	0	0	0	0	0	600,00	1.036,53	172,76
17.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
17.1.2.	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
17.1.3.	Seje strokovnih organov	150	150	150											
17.1.4.	Ostalo	200	200		200										
17.2.	Usposabljanja	8.550	8.550	0	8.550	0	0	0	0	0	0	0	8.000,00	9.251,70	115,65
17.2.1.	Turno kolesarski vodnik 1	5.850	5.850		5.850										
17.2.2.	Turno kolesarski vodnik 2	2.700	2.700		2.700										
17.2.3.	Ostalo	0	0												
17.3.	Licenčna usposabljanja	475	475	0	475	0	0	0	0	0	0	0	675,00	659,62	97,72
17.3.1.	Licenčni seminarji	475	475		475										
17.3.2.	Ostalo	0	0												
17.4.	Ostale aktivnosti	5.700	5.700	2.200	1.500	0	0	0	1.000	0	0	1.000	1.400,00	3.547,59	253,40
17.4.1.	Tabor družin	1.000	1.000		1.000										
17.4.2.	Zavarovanje strokovnih kadrov	200	200	200											
17.4.3.	Slovenska turno kolesarska pot	4.000	4.000	2.000					1.000			1.000			
17.4.4.	Ostalo	500	500		500										
17.5.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	950	950	0	950	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	
17.5.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	950	950		950										
18.	Komisija za varstvo gorske narave (KVG)	8.500	8.500	2.500	6.000	0	0	0	0	0	0	0	6.874,00	7.551,37	109,85
18.1.	Organizacijske aktivnosti	750	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	750,00	667,93	89,06
18.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
18.1.2.	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
18.1.3.	Seje strokovnih organov	150	150	150											
18.1.4.	Ostalo	0	0												
18.2.	Usposabljanja	6.150	6.150	750	5.400	0	0	0	0	0	0	0	6.124,00	5.582,35	91,16
18.2.1.	Usposabljanja	5.400	5.400		5.400										
18.2.2.	Zavarovanje strokovnih kadrov	750	750	750											
18.2.3.	Ostalo	0	0												
18.3.	Licenčni seminarji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	
18.3.1.	Ostalo	0	0												
18.4.	Ostale aktivnosti	1.000	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	1.301,09	
18.4.1.	Zgibanka	1.000	1.000	1.000											
18.4.2.	Ostalo	0	0												
18.5.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	600	600	0	600	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	
18.5.1.	Sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala	600	600		600										
19.	Vodniška komisija (VK)	95.800	95.800	8.125	87.675	0	0	0	0	0	0	0	114.231,00	121.198,46	106,10
19.1.	Organizacijske aktivnosti	1.000	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.200,00	1.115,68	92,97
19.1.1.	Zbor komisije	200	200	200											
19.1.2.	Seje izvršnega odbora	400	400	400											
19.1.3.	Seje strokovnih organov	400	400	400											
19.1.4.	Ostalo	0	0												
19.2.	Usposabljanja	28.375	28.375	0	28.375	0	0	0	0	0	0	0	56.465,50	60.927,60	107,90
19.2.1.	Sprejemni izpit za tečaj kategorije A (Valvasorjev dom)	0	0		0										
19.2.2.	Sprejemni izpit kategorije A (Dom na Zelenici 1)	1.625	1.625		1.625										
19.2.3.	Sprejemni izpit kategorije A (Dom na Zelenici 2)	0	0		0										
19.2.4.	Tečaj kategorija A (deljeni)	0	0		0										
19.2.5.	Tečaj kategorija A (PUS Bavšica - I. izmena)	11.250	11.250		11.250										
19.2.6.	Tečaj kategorija A (PUS Bavšica - II. izmena)	0	0		0										
19.2.7.	Tečaj kategorija B (I. izmena)	5.000	5.000		5.000										
19.2.8.	Tečaj kategorija B (II. izmena)	5.000	5.000		5.000										
19.2.9.	Tečaj kategorija C	2.750	2.750		2.750										
19.2.10.	Tečaj kategorija D (I. izmena)	0	0		0										
19.2.11.	Tečaj kategorija D (II. izmena)	0	0		0										
19.2.12.	Tečaj kategorija G	2.750	2.750		2.750										
19.2.13.	Tečaj kategorija E	0	0		0										
19.2.14.	Tečaj kategorija H	0	0		0										
19.2.15.	Ostalo	0	0		0										
19.3.	Licenčni seminarji	51.750	51.750	1.000	50.750	0	0	0	0	0	0	0	30.404,50	34.444,69	113,29
19.3.1.	Snežno izpopolnjevanje I (Savinjski MDO PD, 1. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.2.	Snežno izpopolnjevanje I (Savinjski MDO PD, 2. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.3.	Snežno izpopolnjevanje II (MDO PD Podravja, 1. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.4.	Snežno izpopolnjevanje II (MDO PD Podravja, 2. sk.)	0	0		0										
19.3.5.	Snežno izpopolnjevanje III (MDO PD Gorenjske, 1. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.6.	Snežno izpopolnjevanje III (MDO PD Gorenjske, 2. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.7.	Snežno izpopolnjevanje IV (MDO PD Koroške, 1. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.8.	Snežno izpopolnjevanje IV (MDO PD Koroške, 2. sk.)	0	0		0										
19.3.9.	Kopno izpopolnjevanje I (MDO PD Gorenjske, 1. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.10.	Kopno izpopolnjevanje I (MDO PD Gorenjske, 2. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.11.	Kopno izpopolnjevanje II (MDO Primorsko-Notranjske)	1.750	1.750		1.750										
19.3.12.	Kopno izpopolnjevanje III (MDO PD Koroške, 1. sk.)	1.750	1.750		1.750										
19.3.13.	Kopno izpopolnjevanje III (MDO PD Koroške, 2. sk.)	1.75													

PODROBNI FINANČNI NAČRT PZS 2015

predlog za sejo UO PZS

[illegible]

4. seja UO PZS – k 6. točki

PODROBNI FINANČNI NAČRT 2015

Formalne osnove za obravnavo in sprejem podrobnega finančnega načrta PZS za leto 2015 so:

- okvirni vsebinski in finančni načrt PZS za leto 2015, ki je bil sprejet na Skupščini PZS, ki je bila 12. aprila 2014 v Novem mestu,
- sklep Skupščine PZS 2014, s katerim je skupščina pooblastila Upravni odbor PZS, da sprejme podroben finančni načrt za leto 2015 po posameznih dejavnostih oz. po stroškovnih mestih,
- izhodišča za pripravo podrobnega finančnega načrta PZS za leto 2015, ki jih je potrdil Upravni odbor PZS na svoji 3. seji, ki je bila 23. oktobra 2014.

Zaradi:

- sprememb v organiziranosti PZS, ki so bile uvedene s Statutom PZS, potrjenim leta 2012,
- spremenjene zasnove Planinskega sklada, kar je posledica novosti pri članarini 2015,
- potrebe po stalnem spremljanju odhodkov glede na razpoložljive prihodke,
- želje po še bolj preglednem finančnem poslovanju

je pripravljen vsebinsko prenovljen podroben finančni načrt PZS, ki se v zasnovi razlikuje od preteklih podrobnih finančnih načrtov.

Bistvene novosti podrobnega finančnega načrta PZS za leto 2015 so:

- poleg odhodkov so podrobno prikazani tudi predvideni odhodki za posamezne postavke stroškovnih mest in s tem večja fleksibilnost pri načrtovanju in spremljanju izvajanja finančnega načrta ter pri pripravi rebalansa proračuna,
- struktura stroškovnih mest je prilagojena organizacijski strukturi PZS, kot to določa Statut PZS, sprejet leta 2012,
- izvedli smo prvi del združevanja vsebinsko enakih postavk znotraj enotnega stroškovnega mesta (primer: mednarodna dejavnost) in predvidevamo, da bi s temi postopki nadaljevali v prihodnjih verzijah podrobnih finančnih načrtov, saj se s tem večja preglednost,
- stroškovno mesto Planinski sklad zajema samo tiste postavke, ki so bile določene z novostmi pri članarini 2015,
- razdelitev sredstev iz članarine, kot je bila določena z okvirnim finančnim načrtom PZS za leto 2015, se izvaja skladno s sklepom skupščine s to razliko, da so sredstva neposredno razporejena na ustrezna stroškovna mesta in se posebej ne zavedejo na stroškovnem mestu Planinski sklad,
- s Statutom PZS so določeni organi PZS, podrobneje pa njihovo organiziranost in obveznosti urejajo področni pravilniki. Zato je potrebno za osnovno delovanje teh organov (zbori dejavnosti, seje izvršnih odborov oz. seje odborov ter seje podkomisij in pododborov) zagotoviti dolgoročni in sistemski vir financiranja, ki je v primeru PZS lahko samo članarina. Zato so v podrobnem finančnem planu, tako kot doslej za UO PZS, predsedstvo in MDO PD, tudi za ostale organe zagotovljena sredstva iz članarine za osnovne organizacijske aktivnosti,

- vse komisije imajo za svoje področje delovanja določenega strokovnega sodelavca za opravljanje strokovno-administrativnih opravil in koristijo skupne materialne vire PZS. Glede na to, da praviloma en strokovni sodelavec pokriva delovanje vsaj dveh komisij, da nekaj delavcev strokovne službe opravlja dela, ki so samo posredno vezana na delovanje komisij in ker je skupne materialne stroške praktično nemogoče razdeliti med številne organe, se s tem finančnim načrtom uvaja enotni model sofinanciranja skupnih stroškov dela in materiala za vse komisije. Skladno s pravili, se je že do sedaj 15% prihodkov, pridobljenih preko Fundacije za šport (FSO) in Letnega programa športa (LPŠ), namenjalo za t.i. »režijske stroške« oz. za sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala. S tem finančnim načrtom pa se uvaja tudi enotni prispevek v višini 10% od lastne dejavnosti za komisije, ki ne prejemajo sredstev iz naslova FSO ali LPŠ. Prav tako se namenja 15% sredstev, pridobljenih iz reciprocitete in Urada za mladino, za sofinanciranje skupnih stroškov dela in materiala.

Zaradi tega, ker je struktura stroškovnih mest in posameznih postavk drugačna, kot je bila v podrobnem finančnem načrtu PZS za leto 2014, v tem finančnem načrtu ni možno prikazati tudi delno porabo sredstev za leto 2014 za vse postavke, ampak je primerjava narejena za posamezna stroškovna mesta kot celota. Podrobno finančno poročilo za leto 2014 bo pripravljeno kot poseben dokument. Prav tako je potrebno poudariti, da zaradi tega, ker finančno poročilo za leto 2014 še ni zaključeno, ni možno natančno ugotoviti morebitnih ostankov prihodkov oz. negativnih razlik iz poslovanja organov PZS, zato se bodo te razlike vključile v rebalans podrobnega finančnega načrta za leto 2015. Je pa razveseljivo dejstvo, da so organi, za katere je bilo v prvi polovici leta 2014 ugotovljeno, da imajo večjo negativno razliko, sprejeli in zelo aktivno izvajajo sanacijske načrte, tako da se večje negativne razlike ne predvidevajo.

Predlog sklepa: Upravni odbor PZS potrjuje podrobni finančni načrt PZS za leto 2015.

Urša Mali
strok. del. v rač.

Matej Planko
generalni sekretar PZS

Bojan Rotovnik
predsednik PZS

OSNUTEK

Priporočila PZS za gradnjo,
vzdrževanje in obnovo
zavarovanih plezalnih poti

Januar 2015

**PRIPOROČILA NE VELJAJO oz. SE NE UPORABLJAJO ZA PLANINSKE POTI, KOT JIH DOLOČA ZAKON O
PLANINSKIH POTEH**

V Priporočilih PZS za izgradnjo, vzdrževanje in obnovo zavarovanih plezalnih poti je precej podrobno opisano, kako se lotiti izgradnje, vzdrževanja in obnove zavarovanih plezalnih poti. Kako sploh načrtovati, katera soglasja so potrebna, kakšne materiale se uporablja in način gradnje, varnostne ukrepe uporabe poti, klasifikacijo težavnosti, itd.

V Sloveniji nimamo ustreznih institucij, ki bi se ukvarjale z sistematičnim pristopom, analizo materialov in postopkov izgradnje zavarovanih plezalnih poti, s katerimi bi prišli do ustreznih predpisov. Zato je glavni vir vsebine teh Priporočil, delni prevod Priporočil za gradnjo, vzdrževanje in sanacijo zavarovanih plezalnih poti in z jeklenimi vrvmi opremljenih poti (org. »Errichtung, Wartung und Sanierung von Klettersteigen und drahtseilgesicherten Wegen«), Nemške in Avstrijske planinske zveze.

Založnik:

Österreichischen Kuratoriums für Alpine Sicherheit,
Deutscher Alpenverein
Österreichischen Alpenverein
Naturfreunde Österreich

Nemško – avstrijska priporočila so nastala na osnovi testiranj, preizkusov in empiričnih raziskav mešane delovne skupine gorskih vodnikov, alpinistov, graditeljev zavarovanih plezalnih poti, proizvajalcev varoval, ki so oblikovali skupne smernice in napotke za gradnjo. Rezultat raziskav so priporočila, ki ponujajo potrebno znanje za gradnjo, uporabnikom pa zagotavljajo maksimalno varnost in udobje na zavarovanih plezalnih poteh. Priporočila so namenjena naročnikom, lastnikom, graditeljem in vzdrževalcem. Z upoštevanjem teh priporočil bodo zavarovane plezalne poti še varnejše in bolj atraktivne. S temi priporočili bo opazen velik dvig kvalitete pri načrtovanju, izgradnji in vzdrževanju tovrstnih poti.

Tako pri novogradnji, kakor pri obnovi je tako za graditelje, kot tudi lastnike zavarovane plezalne poti oboje velik izziv. Novi materiali in tehnike, različne zahteve po težavnosti / namenu tako lastnika kot tudi ciljne skupine uporabnikov, ter zadostitev pravnim okvirjem, povzročijo kompleksnost takega projekta. To priporočilo naj bo vodnik skozi celotno steno kjer se bo gradila ali obnavljala zavarovana plezalna pot. Pri tem pa naj bo varnost obiskovalca / uporabnika v ospredju.

Ker je varnost obiskovalca na prvem mestu, smo z lastnimi izkušnjami, idejami in znanjem razvili varnostne stožce iz gume, opisane v teh Priporočilih.

Priporočila so namenjena samo za zavarovane plezalne poti. PZS s tem ne podpira gradnje takih poti v visokogorju.

Priporočila niso dokončna in se naj dopolnjujejo in prilagajajo novim materialom in spoznanjem v namene večje varnosti obiskovalcev zavarovanih plezalnih poti.

Priporočila prevedli in prilagodili za PZS:

Milan Domitrovič
Mijo Kovačević
Damjan Omerzu

1	Načrtovanje zavarovane plezalne poti.....	5
1.1	<i>Temeljni predlogi.....</i>	5
1.1.1	Pojem - definicija zavarovane plezalne poti	6
1.1.2	Adrenalinski park	7
1.1.3	Prednostne naloge pri izdelavi zavarovane plezalne poti	8
1.2	<i>Pravila igre načrtovanja zavarovanih plezalnih poti</i>	10
1.3	<i>Pravne podlage.....</i>	11
1.3.1	Potrebna dokumentacija za gradnjo novih zavarovanih plezalnih poti.....	11
1.3.1.1	Zakon o planinskih poteh - ZPlanP.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
1.3.1.2	Zakon o ohranjanju narave - ZON.....	11
1.3.1.3	Zakon o graditvi objektov - ZGO	11
1.3.1.4	Zakon o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt.....	11
1.3.1.5	Zakon o gozdovih - ZG.....	11
1.3.1.6	Stvarnopravni zakonik - SPZ.....	12
1.3.1.7	Zakon o Triglavskem narodnem parku - ZTNP	12
1.3.2	Pravna odgovornost skrbnika zavarovane plezalne poti	13
1.4	<i>Naravovarstvene podlage</i>	14
1.5	<i>Gospodarske (ekonomske) podlage.....</i>	15
2	Gradbeno tehnična priporočila	16
2.1	<i>Načrtovanje smeri – zavarovane plezalne poti</i>	16
2.1.1	Problemi udara strele.....	17
2.2	<i>Obremenitve na zavarovani plezalni poti (definicija).....</i>	18
2.2.1	Podrobna delitev moči (sil) na zavarovani plezalni poti.....	18
2.2.1.1	Približno ugotavljanje sil z izračunom.....	19
2.2.1.2	Preizkus	19
2.2.2	Obremenitve ob hoji (plezanju) po zavarovani plezalni poti	21
2.2.3	Definicija obremenitev	21
2.3	<i>Gradbeni napotki (navodila) in sidrni sistemi</i>	23
2.4	<i>Sidrni sistemi za jeklene vrvi</i>	25
2.4.1	Oblike sider	25
2.4.1.1	Poizkusi na sistemih s sidri	26
2.4.2	Posebni (specifični) materiali za sidranje	27
2.4.3	Definicija sider in dimenzije	28
2.4.3.1	Končno sidro	28
2.4.3.2	Dimenzije sider.....	30
2.4.4	Tehnika fiksiranja sider in globina vrtin.....	33
2.4.5	Razdalja med sidri	35

2.5	<i>Jeklene vrvi</i>	37
2.5.1	Posebni (različni) tipi jeklenih vrvi	37
2.5.2	Dimenzije jeklenih vrvi	38
2.5.3	Pritrjevanje (utrditev) jeklenih vrvi	39
2.5.3.1	Objemke jeklenih vrvi	39
2.5.3.2	Notranji vložki	40
2.5.3.3	Povezovalni elementi	40
2.5.3.4	Zaključne kape	42
2.5.3.5	Povijanje jeklenih vrvi	43
2.5.3.6	Nenosilni elementi v varovalni verigi	44
2.6	<i>Varnostni stožci</i>	45
2.7	<i>Pomoč pri napredovanju</i>	46
2.7.1	Temeljna priporočila (navodila!)	46
2.7.2	Skobe in pomagala za roke	47
2.8	<i>Vzdrževanje</i>	48
2.8.1	Knjiga vzdrževanj	49
2.8.1.1	Sanacija jeklenih vrvi	49
2.8.2	Obdobja vzdrževanja	50
2.9	<i>Gradbena dela</i>	50
2.10	<i>Izdajatelj in kontaktna oseba v primeru zavarovane plezalne poti</i>	57
3	<i>Spremljevalni ukrepi</i>	58
3.1	<i>Varnostni ukrepi, koncept</i>	58
3.2	<i>Označevanje in opremljanje</i>	58
3.3	<i>Vrednotenje težavnosti</i>	65
3.3.1	Lestvica težavnosti zavarovane plezalne poti	66
3.3.2	Lestvica sposobnosti plezalca	66
4	<i>Zaključne opombe</i>	67
4.1	<i>Povzetek</i>	67

1 Načrtovanje zavarovane plezalne poti

Z gradnjo zavarovanih plezalnih poti se večji skupini ljudi – obiskovalcev gora ne-alpinistov odpira nov svet strmih in prepadnih sten. Običajno imajo te osebe zelo malo ali skoraj nič alpinističnih, oziroma plezalskih izkušenj. Današnje zavarovane plezalne poti imajo bolj zabavno - adrenalinske značilnosti, kot pa sanjski trekingi in vodene ture. Tega se je potrebno zavedati, kakšno namembnost ima graditev ali obnovitev obstoječih zavarovanih plezalnih poti.

Osrednje vprašanje pri načrtovanju zavarovane plezalne poti je:

Ali bo nova zavarovana plezalna pot koristna?

Dolgoletne izkušnje so pokazale, da so bile tovrstne poti različno sprejete. Med tem ko nekatere poti tipa Via Ferrata vsako poletje beležijo več tisoč obiskovalcev, morajo zavarovane plezalne poti kje drugje, obiskovalcu ponuditi veliko več. V očeh plezalca morajo biti mikavna atrakcija na meji zmožnega. Tako je lahko (prava) zavarovana plezalna pot v bližini športnega plezališča z razgledno steno lepa popestritev. V današnjem času ni več dovolj, da samo fiksiramo nekaj jeklenih vrvi v steno, ampak mora takšna pot imeti svoj namen (npr.: kot vadišče, ali pa ponuditi kaj več, kot navadne nadelane poti večje težavnosti).

Pri gradnji zavarovanih plezalnih poti ne smemo spregledati pomembnega vidika varstva narave. Gorski svet Alp je prepreden z mrežo infrastrukture (planinske kočice, žičnice, poti), zato se gradnja zavarovanih plezalnih poti lahko obravnava enovito. Posledično to pomeni, da je novogradnje zavarovanih plezalnih poti v občutljivih naravnih območjih potrebno opraviti premišljeno. Pri tem je trajnostni razvoj regije v ospredju. Kar pomeni tudi visoke zahteve v sožitju z naravo, kakor tudi primeren koncept razvoja teh gorskih športnih dejavnosti.

Za PZS in naravovarstvenike pomeni novogradnja zavarovane plezalne poti skupno sodelovanje vseh zainteresiranih za gradnjo ob upoštevanju vseh splošnih meril, kot tudi upoštevanje pravil v naravnih parkih, pokrajinskih parkih in zaščitene območjih, da se najdejo skupni cilji.

1.1 Temeljni predlogi

V Sloveniji so zaenkrat potrebe po gradnji zavarovanih plezalnih poteh usmerjene bolj v namene usposabljanja, saj takih poti pri nas nimamo. Prav pa je, da se jih naučimo pravilno premagovati. Zagotovo se bodo potrebe po zavarovanih plezalnih poteh spremenile, zato ni odveč če spregovorimo o načrtovanju in gradnji nove zavarovane plezalne poti tudi z drugih vidikov, kjer se pojavljajo različni možni aspekti: že obstoječa infrastruktura, oblika terena, okolica, tip uporabnikov (recimo družine, ali samo zelo izkušeni), letni čas plezanja (čez celo leto, pozimi zaprto), finančne možnosti, itd. Iz teh značilnosti se določi dejanski tip zavarovane plezalne poti. Pri tem lahko govorimo o klasični alpski zavarovani plezalni poti, o pravi športni zavarovani plezalni poti, o poti tipa tako imenovane zabavne poti (»Fun-Route«) ali o navadni zavarovani poti. Izvedba varoval in izbira smeri je večinoma pogojena z morfološkimi lastnostmi stene in izborom ciljne skupine (družine, začetniki, izkušeni plezalci zavarovanih plezalnih poti): pri tem naj lahkotne poti pomenijo zmerne težavnosti v njej, itd.

Zato velja rek: »Za popularizacijo s preudarno uporabo tehničnih pripomočkov«.

Gradnjo in sanacije zavarovanih plezalnih poti naj izvajajo ustrezno strokovno usposobljen kader.

1.1.1 Pojem - definicija zavarovane plezalne poti

Samo jeklena vrv še ni zavarovana plezalna pot. Dolgoletna tradicija in sedanji trend zavarovanih plezalnih poti sta ne glede na težavnostne stopnje posameznih poti povzročila razmah raznolikosti. Spodnja delitev zavarovanih plezalnih poti bo pojasnila nekaj razlik med njimi. Natančna klasifikacija posamezne zavarovane plezalne poti je težavna ali celo nemogoča, saj večina teh poti vsebuje tudi elemente, ki spadajo v drug tip zavarovanih plezalnih poti.

Z jekleno vrvjo zavarovane poti: pod tem pojmom razumemo gorske pristopne ali sestopne poti, oziroma zavarovane prehode preko grap, ki imajo na nevarnejših mestih napeljšano jekleno vrv, nameščene skobe, in/ali kline, ki služijo za pomoč pri napredovanju. Če je uporabljena tudi jeklena vrv, tu še ne gre za pravo zavarovano plezalno pot, ampak klasično planinsko pot, ki je na najtežjih odsekih zavarovana. V to kategorijo spadajo številne visokogorske markirane poti in prehodi do in mimo planinskih koč, kakor tudi grebenske poti (mestoma s „pravimi“ plezalnimi odseki). Primeri: Tominškova iz Vrat na Kredarico, s Planike na Mali Triglav, Kopinškova na Ojstrico, čez Turski žleb in naprej na Skuto.

Alpinistične smeri: v njih praviloma ni fiksnih jeklenih vrvi. Plezalci se v njih varujejo z lastnimi tehničnimi sredstvi (zabijajo kline, nameščajo vmesna varovala, vpenjajo varovalno vrv, postavljajo sidrišča na katera bodo varovali sebe in soplezalca).

Zavarovane plezalne poti: (Klettersteige / Ferrate) so s fiksno jekleno vrvjo in morda tudi skobami / klini zavarovane plezalne poti na katerih je vsak plezalec samostojen in za varovanje uporablja ustrezen samo-varovalni komplet (čelada, plezalni pas, samo-varovalni privez z zavoro, brezprstne rokavice). Zavarovane plezalne poti glede na namen in izvedbo delimo na naslednje oblike:

1. Klasične alpske zavarovane plezalne poti

Klasične alpske zavarovane plezalne poti v tujini so speljane po pravem gorskem svetu, po velikih stenah, skozi njih, tudi čez zelo pokončne odseke. Praviloma imajo dolg dostop, izstop pa je običajno na vrhu gore. Potek poti je smiselno speljan po naravnih razčlembah in se izogiba hudo atletskim odsekom, visečim mostovom itd. Najtežji odseki so praviloma premagljivi preko fiksnih lestev, skob in drugih pomagal. (Primeri: Dolomitske klasike kot so Pöšnecker, Lipella ali Costantini; Hochthron-Klettersteig / Berchtesgaden, Innsbrucker Klettersteig/Karwendel, Mittenwalder Höhenweg/Karwendel, Rinesch-Klettersteig / Totes Gebirge, itd).

2. Športne zavarovane plezalne poti

Športne zavarovane plezalne poti imajo večinoma zelo kratek dostop in so glede na obliko terena narejene zelo varčno (običajno samo ena jeklena vrv). Na tovrstnih poteh se od plezalca zahteva višja psihofizična kondicija in moč v rokah, manj pa hribovske izkušnje in običajna kondicija. Ker so te poti praviloma težje je v steni glede na zmožnosti predviden tudi zasilni izhod. Tukaj je plezalcu »pot« cilj in ne vrh hriba. (Primeri: Kaiser-Max-Steig/Karwendel, Via Kapf-Kessi/Bregenzerwald, Reinhard-Schiestl-Klettersteig/Ötztal, Via Pisetta/Gardaseeberge).

3. Zabavne (»Fun«) - zavarovane plezalne poti

Tovrstne poti izhajajo iz francoskih alp, kjer so od leta 1992 naprej nadelali na stotine poti tega tipa. Večinoma se nahajajo v dolinah na manj pomembnih stenah ali v bližini žičniških naprav. Te poti imajo kar se da spektakularen potek jeklene vrvi, z malo ali celo nič stika s steno (previsni deli poti). So varno zavarovane, saj vsebujejo večinoma atletske in zelo težke odseke, tudi viseče mostove, žičnice in pajkove mreže. Gorniško predznanje ni nujno, temveč plezalske izkušnje. V ospredju je faktor zabavnosti in atletskega detajlov. V zadnjem desetletju srečamo te poti tudi v vzhodnih alpah (Primeri: Postalmklamm/Salzkammergut, Hias/Dachstein, Gorges de la Durance/ Briançonnais, Orrido di Foresto/Valle di Susa).

1.1.2 Adrenalinski park

Razlika med zavarovanimi plezalnimi potmi in adrenalinskim parki (Ljubelj, Jezersko, Bohinj, Tolmin,...) ni prav velika. Zavarovane plezalne poti so obstajale že več kot 100 let preden je bil zgrajen prvi adrenalinski park. Zgodovinsko gledano so zavarovane plezalne poti nastale iz različnih alpskih poti. Predvsem je bil njihov razmah velik v času prve svetovne vojne. Nekateri izmed teh poti so v uporabi še danes. V časovnem koraku razvoja gorniških športov, bi lahko pojmovali zavarovane plezalne poti danes, kot samostojno zvrst športa v večini držav alpskega loka. Kjer vsako leto nastanejo številne nove zavarovane plezalne poti s povsem različnimi značilnostmi. Med tem je od leta 1988 naprej standardiziran in v uporabi predpis o zavornih sistemih in samovarovanju. Med tem ko za samo gradnjo teh poti do sedaj ni obstajal nek standard.

Za adrenalinske (plezalne) parke obstaja od leta 2008 vse evropski standard (EN 15567). Adrenalinski parki so moderni, funkcionalni vrvno-tehnični, zavarovani poligoni, na katerih je vedno prisoten nekdo od usposobljenega osebja/upraviteljev. Podobno kot je to urejeno v športno-plezalnih dvorinah. Adrenalinski parki za razliko od zavarovanih plezalnih poti nimajo lastnosti gorskih poti, temveč parka.

Adrenalinski parki vsebujejo poleg zabavnega (Fun) tipa detajlov tudi številne prosto viseče in gibajoče se prepreke nameščene v zraku, katere je potrebno premagati. Kot so na primer: vrvne nihalke (Flying Fox). Praviloma je na teh sistemih potrebno redno vzdrževanje, plezalci pa morajo striktno spoštovati predpisana varnostna pravila.

Iz gorniškega pogleda je potrebno že v procesu načrtovanja zavarovane plezalne poti razmisliti ali so tovrstni kompleksni sistemi v zavarovani plezalni poti tehnično izvedljivi in smiselni. V primeru dvoma je smiselno uporabiti normativ za adrenalinske parke. Enostavne mostove in druge zračne konstrukcije za prehode med stenami ali preko grap pa lahko pojmuje kot del klasične gorske poti. Ugotovitve in omejitve, ki so navedene v poglavju 2.2 so tukaj bistvene.

1.1.3 Prednostne naloge pri izdelavi zavarovane plezalne poti

Načrtovanje

Na začetku je vedno ideja. Običajno želijo zavarovano plezalno pot: vaška skupnost, turistični biro, operater žičnice, ali planinsko društvo. Po osnovni odločitvi sledi iskanje primerne stene, skale (ki ni pod zaščito, ni alpinistično plezališče in ima dovolj kompaktno kamnino). Ob tem / po tem naj stečejo tudi pogovori med udeleženi stranmi. Prej ko začnemo s pogovori, lažje bo kasneje reševati morebitna nasprotovanja ali drugačne poglede.

Ker je gradnja večje zavarovane plezalne poti lahko velik strošek, je smiselno čim prej najti zasebne sponzorje. S podporo sponzorjev bo projekt moč lažje in hitreje realizirati. V alpskih regijah je možno pridobiti sredstva tudi iz naslova razvojnih skladov regij (EU).

Pri vsaki novogradnji poti obstaja možnost konfliktov. Zato je smiselno upoštevati gornja priporočila in morebitna nasprotovanja pravočasno reševati. Če nam to ne uspe v procesu načrtovanja, bo kasneje zelo težko. Pri tem lahko nastanejo dolgoročni spori in konflikti.

Potrebna soglasja

- **lastnik zemljišča**
 - raziskati kdo je lastnik zemljišča po katerem bo potekala pristopna in sestopna pot
 - zaprositi za dovoljenje za gradnjo
- **planinska društva**
 - po katerem področju določenega planinskega društva poteka pot?
 - informacije o projektu po možnostih posredovati tudi društvom, ki mejijo na področje gradnje
- **alpinistični odseki**
 - zavarovane plezalne poti pogosto vodijo v bližini sten po katerih se pleza alpinistično ali športno (prosto), poizkusimo vzpostaviti stik z alpinističnim odsekom na tem področju
 - prečkanju obstoječih alpinističnih smeri se vedno izognimo, razen v primerih ko s tem soglašajo lokalni aktivni plezalci ali prvopristopniki
- **gorska reševalna služba**
 - načrtovanje zavarovane plezalne poti naj bo v soglasju z GRZS
- **lokalna samouprava / lokalne turistične organizacije**
 - v vsakem primeru vključimo v postopke pri načrtovanju krajevno skupnost in organ pristojen za področje na katerem bo potekala gradnja. Še posebej so pomembna mnenja o vplivu in problematiki parkiranja ter dostopa.
- **občina**
 - izda Lokacijsko informacijo za nezahtevni objekt, ki opredeljuje morebitno območje varovanega pasu (od tega je odvisno ali potrebujemo dovoljenja Zavoda za gozdove Republike Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo in gospodarstvo Republike Slovenije, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in Upravne enote teritorialno pristojne za območje bodoče trase zavarovale plezalne poti).

- **Zavod za gozdove Republike Slovenije**
 - za območje za katerega je Zavod pristojen, če poteka načrtovana trasa poti v gozdu
 - Zavod izdela tudi načrt ničelnic
- **Ministrstvo za kmetijstvo in gospodarstvo Republike Slovenije**
 - če je načrtovana trasa v območju varovanega gozda
- **Zavod Republike Slovenije za varstvo narave**
 - če je načrtovana trasa v območju naravnih vrednot, krajinskih in narodnih parkov itd.
- **Upravna enota**
 - izda Dovoljenje za poseg v naravo, v kolikor je potrebno soglasje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave
- **lovske / pašen skupnosti**
 - če bi naj pot potekala tudi skozi pašnike, je nujno pridobiti tudi ustrezna soglasja.
 - enako velja za lovska področja.
- **ostali uporabniki**
 - npr. žičničarji...

Pri načrtovanju trase zavarovane plezalne poti je potrebno uskladiti interese zgoraj naštetih deležnikov, pridobiti soglasja lastnikov zemljišč (tudi za pristopne in sestopne poti), organov, ki urejajo posege v prostor (občine, Zavod za varstvo narave, Zavod za gozdove in ostale deležnike), ter posamezne upravljavce območij, če se predvidena trasa zavarovane plezalne poti nahaja na takšnem območju.

PZS izda mnenje, o idejnem projektu zavarovane plezalne poti na osnovi meril/priporočil znotraj dejavnosti PZS usklajeno z GRZS. To mnenje je lahko priloga k vsem uradnim vlogam zgoraj naštetih institucij.

1.2 Pravila igre načrtovanja zavarovanih plezalnih poti

Iz vidika gorništvaja ima infrastruktura zavarovane plezalne poti pomemben vpliv na vso ciljno skupino, na pogostost obiskov, kakor tudi na samo varnost. Praviloma se izogibamo konfliktom z ostalimi skupinami uporabnikov gora, še posebej z športnimi plezalci in alpinisti.

Ciljna skupina

Odločiti se moramo kateri ciljni skupini bo načrtovana zavarovana plezalna pot namenjena. Glede na to se določijo zahteve za načrtovano pot, kot so višina, homogenost zahtevnosti in sama zahtevnost, tip izvedbe, potek poti, lega, dolžina ter atraktivnost:

• lahko, zelo dobro zavarovano:	začetniki, družine
• lahko, zelo kratko, skobe na gosto:	otroci
• alpsko, redko varovanje:	gorniki
• v dolini, zelo športno:	izkušeni plezalci zavarovanih plezalnih poti

Nevarnosti v steni

Nevarnostim kot so snežne obremenitve, konstantna vlažnost, proženje kamenja pred nami plezajočih, se poizkušamo izogniti s premišljeno izbiro trase poti. Enako velja za specifične nevarnosti pri dostopu in v sestopu.

Vpliv načrtovanih zavarovanih plezalnih poti na obstoječe markirane poti

Na novo načrtovane zavarovane plezalne poti naj ne bi bile načrtovane tako, da bi to pomenilo poškodovanje ali celo uničenje obstoječe poti. V primeru dvomov je potrebno najti soglasje z lastniki / upravitelji (poglavje 1.1.2).

1.3 Pravne podlage

1.3.1 Potrebna dokumentacija za gradnjo novih zavarovanih plezalnih poti

Gradnja nove zavarovane plezalne poti in njena umestitev v prostor zahteva tudi ureditev vsega potrebnega po formalni plati. Nabor pravnih virov, ki ureja ali se vsaj dotika področja gradnje planinskih poti je širok. Spodaj so kratko opisani ključni viri in njihova bistvena vsebina.

1.3.1.1 Zakon o ohranjanju narave - ZON¹

Zakon opredeljuje dovoljenje za poseg v naravo, ki se zahteva tudi za planinske poti in ga izda krajevno pristojna Upravna enota. Pogoj je pozitivno mnenje Zavoda RS za varstvo narave, ki se pridobi v okviru postopka. Dovoljenje za poseg v naravo lahko vsebuje tudi posebne pogoje – omiljene ukrepe, s katerimi se zmanjša vpliv posega na naravo. Ti pogoji so za graditelja poti zavezujoči.

1.3.1.2 Zakon o graditvi objektov - ZGO²

Zakon o graditvi objektov deli objekte na zahtevne, manj zahtevne in enostavne objekte. Podrobno delitev po teh treh kategorijah določa Uredba o razvrstitvi objektov glede na zahtevnost gradnje³. Ta določa da so kolesarske, gozde, pešpoti in druge podobne poti enostavni objekti, kar posledično pomeni, da za gradnjo le-teh ne potrebujemo gradbenega dovoljenja.

1.3.1.3 Zakon o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt⁴

Zakon o prostorskem načrtovanju opredeljuje lokacijsko informacijo, ki je pomemben vir podatkov o območju gradnje nove poti. Iz lokacijske informacije izhaja ali je gradnja poti v skladu z izvedbenim prostorskim aktom in katera dodatna soglasja oz. dovoljenja moramo pridobiti za ureditev nove poti. Vlogo oddamo na občino na območju katere ležijo zemljišča.

1.3.1.4 Zakon o gozdovih - ZG⁵

Če pot poteka po gozdu, mora k dovoljenju za poseg v prostor dati soglasje Zavod za gozdove Slovenije, oz. pristojna območna enota. Soglasje se ne izda, če bodo vplivi posega v okolje razvrednotili, poškodovali gozd, prekomerno vplivali na gozdna tla, floro in favno. Soglasje se lahko izda tudi pod pogoji oz. z usmeritvami, ki jih je potrebno spoštovati pri gradnji.

¹ Zakon o ohranjanju narave – UPB2(UL 96/2004)

² Zakon o graditvi objektov – uradno prečiščeno besedilo UPB-1 (UL RS št. 102/2004)

³ Uredba o razvrstitvi objektov glede na zahtevnost gradnje (UL RS št. 18/2013)

⁴ Zakon o prostorskem načrtovanju (UL RS 33/2007)

⁵ Zakon o gozdovih (UL RS 30/1993)

1.3.1.5 Stvarnopravni zakonik - SPZ⁶

Pred začetkom kateregakoli posega moramo seveda najprej naše želje uskladiti z lastnikom zemljišča. Možnih pristopov k temu je več. Lahko se odločimo in zemljišče odkupimo (npr. parcelo s steno za učni poligon). To je sicer najdražja oblika, vendar je rešitev dolgoročna. Druga učinkovita rešitev je sklenitev služnostne pogodbe in tudi vpis v zemljiško knjigo. Na ta način si tudi dolgoročno zagotovimo veliko varnost svojih interesov. Tretji način je pridobitev pisnega soglasja lastnika za izvedbo in uporabo poti. Vendar se moramo zavedati, da se lastnik ali njegovi pravni nasledniki (dediči ali kupci nepremičnine) lahko čez čas premisli, soglasje prekliče in prepove uporabo poti. Ti primeri so sicer skrajni, vendar možni.

1.3.1.6 Zakon o Triglavskem narodnem parku - ZTNP⁷

ZTNP določa, da mora upravna enota pred izdajo dovoljenja za poseg v naravo strokovno mnenje Triglavskega narodnega parka. Poleg tega mora pridobiti tudi kulturno-varstveno soglasje s strani krajevno pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

⁶ Stvarnopravni zakonik (UL RS 87/2002)

⁷ Zakon o Triglavskem narodnem parku (UL RS 52/2010)

1.3.2 Pravna odgovornost skrbnika zavarovane plezalne poti

Glede na naravo dejavnosti in potencialno nevarnost pri uporabi zavarovanih plezalnih poti se postavlja vprašanje pravne odgovornosti skrbnika poti, predvsem z vidika odškodninske odgovornosti. Seveda odgovornost skrbnika ni podana, če je poškodba uporabnika vezana na normalno tveganje s katerim se soočamo na planinskih poteh (neraven teren, krušljivost, padajoče kamenje...). Pri zavarovanih plezalnih poteh pa se postavlja vprašanje odgovornosti predvsem v primeru poškodbe varoval ali celo njihove nepravilne namestitve.

Že sam Zakon o planinskih poteh predvideva zaporo poti v primeru poškodbe in tudi jasno označitev na terenu. To je ključen ukrep, s katerim lahko skrbnik izključi svojo odgovornost, poleg seveda takojšnje odprave poškodb na poti. Pri zavarovanih plezalnih poteh je redni nadzor toliko bolj potreben, saj so, vsaj pri zahtevnejših zavarovanih poteh, jeklene vrvi velikokrat edina opora, ki uporabniku omogoča napredovanje in varovanje.

Sodnih primerov v Sloveniji povezanih z vprašanjem skrbnikov planinskih poti sicer še ni. Zanimiva primerjava pa je z nedavnim primerom v Veliki Britaniji, kjer se nesreča sicer ni zgodila na zavarovani plezalni poti, ampak na umetni športno-plezalni steni, vendar lahko najdemo jasno povezavo. Nesreča se je namreč zgodila zaradi nepravilno nameščenega sidrišča na vrhu stene. Skrbnik je odškodninsko odgovarjal zaradi strokovne napake.

1.4 Naravovarstvene podlage

Gradnja zavarovane plezalne poti naj ne povzroča globokih posegov v naravo ali okolico. Ob tem bi naj upoštevali tudi priporočila naravovarstvenikov. Ogrožanje posameznih naravnih živalskih in rastlinskih vrst naj bo izključeno.

Prostorsko načrtovanje

Ob načrtovanju zavarovane plezalne poti je potrebno upoštevati Občinske, podrobne prostorske načrte (OPPN), kjer se upošteva varovana območja, regionalne, nacionalne ali mednarodne pravilnike, ter z ustreznimi predpisi določene postopke (npr: naravovarstvena soglasja). Projekt načrtovane zavarovane plezalne poti naj bo pripravljen v smislu čim boljšega varovanja narave. Pri umestitvi načrtovane poti v okoliš je pomembno razmisliti o poteku pristopnih poti, sestopnih poti, kakor tudi možnosti parkirišča, saj bo v praksi to imelo tudi vpliv na okolico. Pri tem ne pozabimo na možnosti vključitve uporabe javnih prevoznih sredstev in obstoječe infrastrukture planinskih poti v svoj projekt.

Razvojne stopnje

Pri gradnji nove zavarovane plezalne poti je pomembna tudi splošna in turistična stopnja razvitosti nekega področja. Neizkoriščene površine je potrebno spoštovati in ohranjati njihove značilnosti. V nekaterih regijah glede na turističen in ekološki značaj opredeljujejo tudi »mirne« cone, ki jih je potrebno spoštovati. Prav tako je potrebno spoštovati morebitno neposredno bližino že obstoječega športnega plezališča in red, ki vlada tam.

Gradnja novih zavarovanih plezalnih poti bi naj bila po možnosti vključena v regionalne razvojne procese, oziroma jih upoštevala če so predpisani. Tudi medsebojno sodelovanje regij je zaželeno.

Kamnolomi

Prav v nižinskih in srednje hribovitih predelih je lahko izgradnja novih zavarovanih plezalnih poti v kamnolomih dobra alternativa naravnim visokogorskim stenam.

Pridobitev obiskovalcev

Izgradnjo novih zavarovanih plezalnih poti je smiselno načrtovati tudi zaradi pospešitve turističnega razvoja manj razvitih območij, tudi takih, ki že imajo nekaj turistične ali planinske infrastrukture.

1.5 Gospodarske (ekonomske) podlage

Glede na vrsto in obseg projekta bodo z izgradnjo zavarovane plezalne poti nastale tako finančne, kakor tudi organizacijske zahteve/posledice. Zato je že v procesu zbiranja idej potrebno razmisliti o posledicah, da bomo v fazi gradnje kos tem zahtevam.

Koncept izvedbe

Koncept izvedbe predstavlja detajlno načrtovanje, ki je sestavljeno iz naslednjih točk:

- Finančni načrt
- Podporo v fazi izgradnje
- Vzdrževanje in sanacije
- Pogodbene obveznosti (in finančno kritje) ter morebitno razgradnjo

OSNUTEK

2 Gradbeno tehnična priporočila

Kadar gre za enkraten koncept gradnje nove ali pa modifikacijo obstoječe zavarovane plezalne poti, je potrebno temeljito razmisliti o njeni končni izvedbi, da bo kasneje omogočeno enostavno vzdrževanje. Na zavarovanih plezalnih poteh, tako kot pri vseh ostalih plezalnih poteh in smereh obstajajo tudi tukaj nevarna mesta.

Skupina za varnost pri DAV je opravila številne varnostne raziskave:

- za obremenitve, ki se pojavljajo
- za izvedbe različnih sistemov
- v povezavi z različnimi izvedbami sider in njihovo medsebojno povezavo ter
- mejno nosilnostjo varoval

Pri tem so bili upoštevani veljavni mednarodni varnostni normativi in standardi, kot so standard za blaženje padcev s samo-varovalnim kompletom (EN 958), standard za jeklene vrvi (EN 12385-4), standard nosilnosti sidrskih sistemov (EN 959), standard nosilnosti vponk (EN 12275) kakor tudi objemk jeklenih vrvi ter načina njihove uporabe (EN 134M-5).

V tem poglavju je cilj raziskav podati napotke za izgradnjo varnih zavarovanih plezalnih poti. Osnovne varnostne zahteve se nanašajo na

- sidra
- jeklene vrvi
- pripomočke za napredovanje
- posebne gradbene izvedbe

Gre torej za ključne elemente vsake zavarovane plezalne poti.

2.1 Načrtovanje smeri – zavarovane plezalne poti

Pri načrtovanju novih zavarovanih plezalnih poti ali obnovi obstoječih je že v osnovi nujno razmisliti o nekaterih zahtevah, tudi o dejanskem namenu in seveda poteku zavarovane plezalne poti. Še posebej pazimo na značilnosti zavarovanih plezalnih poti, ki so omenjene v poglavju 1.1.2.

S smiselno izbiro poteka zavarovane plezalne poti se poizkušamo izogniti realnim nevarnostim, kot so padajoče kamenje – še posebej ob možnosti proženja plezajočih pred nami – kakor tudi nevarnostim neurja - udara strele (grebenska izpostavljenost zavarovanih plezalnih poti).

Pri načrtovanju poteka zavarovane plezalne poti upoštevajmo:

- Za plezalca je pomembno, da je zavarovana plezalna pot čim bolj varna, tudi atraktivna (pomembno je, da se odločimo kateri ciljni skupini je pot namenjena). Lepota narave v okolici zavarovane plezalne poti in/ali posebni izzivi športno tehnične zahtevnosti načrtovane poti so torej osnovno merilo za njeno izvedbo.
- Potek zavarovane plezalne poti naj bo izbran tako, da bo na njej čim bolj homogena razporeditev zahtevnosti - težavnosti plezanja.
- Pred markantnimi ključnimi mesti, katerih težavnost izstopa iz povprečne zahtevnosti zavarovane plezalne poti, je priporočljivo raziskati in po možnosti predvideti potek zasilnega izstopa ali obvoza, kar bo imelo lahko prednost tudi pri morebitnih reševanjih.
- Poševni ali prečni poteki jeklene vrvi so pozimi opazno bolj obremenjeni s snegom in ledom, kakor navpični poteki jeklene vrvi.
- Vmesne prehode najenostavneje speljemo po naravnih policah, tudi pod previsnimi deli stene, kjer bo jeklena vrv varna pred vsemi vremenskimi vplivi. Za prehode bodo uporabne tudi naravne luknje.
- Jeklena vrv bo močnejše obremenjena s snegom in ledom v položnih odsekih.
- Izogibamo se grapam in žlebovom: padajoče kamenje bo poškodovalo zavarovano plezalno pot (pretrganje jeklene vrvi, poškodovanje sider itd.) in ogrozilo varnost plezajočih; snežne obremenitve lahko imajo uničujoče posledice.
- Jeklena vrv se naj ne dotika stene (še posebej velja to za sisteme z napeto jekleno vrvjo): obstaja verjetnost, da se bo jeklena vrv z drgnjenjem ob steno poškodovala. Tak potek jeklene vrvi pa zaradi nujnosti preklapljanja samovarovanja tudi oteži prehod plezalca.
- Če želimo se lahko odločimo tudi za alternativne prehode (lažje/težje). S tem bomo dvignili zanimanje za tovrstno zavarovano plezalno pot, razširili bomo ciljno skupino.

2.1.1 Problemi udara strele

Prekinitve jeklene vrvi na odsekih, v nasprotju z zelo razširjenim mnenjem, skoraj ne nudijo primerne zaščite, oziroma ne preprečijo preskoka izjemno visoke napetosti ob direktnem udaru strele. Šele pri razmikih – prekinitvah jeklene vrvi, ki so večji od 5 metrov je moč doseči delno varovalni učinek. Zato pri gradnji zavarovanih plezalnih poti v smislu zaščite pred udarom strele običajno ne moremo in ne uporabljamo tega načina izvedbe. Nujno je apelirati na udeležence, jih opozoriti na njihovo odgovornost:

- Ob nevarnosti udara strele se ne podajajmo v zavarovano plezalno pot!
- Ob nevarnosti udara strele se ne dotikajmo kovine – razen ko že stojimo na železu! Z drugimi besedami: če stojiš na skali, se ne dotikaj železa; če stojiš na železu, se ne dotikaj skale!
- Ob nevarnosti udara strele na zavarovani plezalni poti ne opusti samovarovanja! Pri udaru strele lahko nastale sile zaradi indukcije začasno ohromijo plezalca/e in s tem povzročijo njegov padec.

2.2 Obremenitve na zavarovani plezalni poti (definicija)

Za namestitev sider, jeklenih vrvi in povezav na zavarovani plezalni poti je smiselno predvideti obremenitve, ki bi na taki poti lahko nastale.

V osnovi moramo ločevati normalne obremenitve od maksimalnih obremenitev zavarovane plezalne poti.

Kot **normalne obremenitve** so mišljene obremenitve, katere nastanejo pri običajni uporabi s prijemanjem, obešanjem in napredovanjem s pomočjo jeklene vrvi pri vzponu in sestopu, kakor tudi obremenitve, ki nastanejo na sidrih v času mirovanja. Te obremenitve mora zavarovana plezalna pot vzdržati trajno. Sidra jeklene vrvi se pri tem ne smejo (trajno) deformirati ali razrahljati.

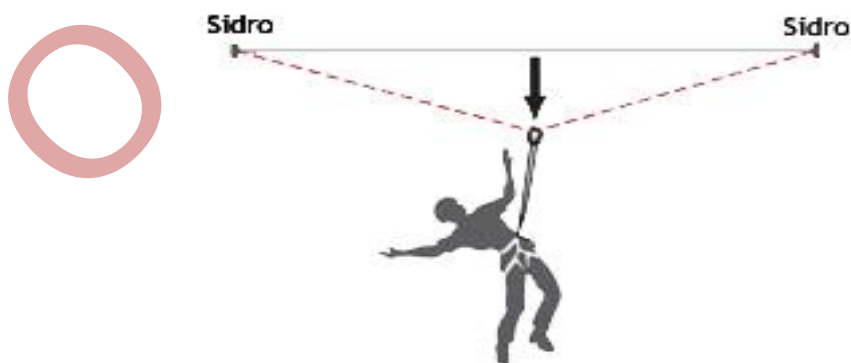
V primeru zdrsa plezalca, kar je pogost pojav na zavarovanih plezalnih poteh, lahko na varovala v steni kratkoročno delujejo veliko višje sile, katere lahko označimo kot **maksimalne obremenitve**. Pri maksimalnih obremenitvah lahko plastične deformacije sider deloma toleriramo, do loma materialov ali puljenja sider pa pri tem ne sme priti.

Ob normalnih in maksimalnih obremenitvah so tu še **obremenitve snega** in **padajočega kamenja** (posebej pozimi in zgodaj spomladi). Te obremenitve so lahko v velikostnem redu nekaj ton. Pomembno je, da pri načrtovanju to upoštevamo. Nadomestna zamenjava vseh prizadetih odsekov ob začrtani atraktivnosti je običajno nerealna. Zavarovana plezalna pot tudi ne bo v celotni dolžini trajno polno obremenjena.

2.2.1 Podrobna delitev moči (sil) na zavarovani plezalni poti

Pri delovanju gravitacije - sile težnosti bremena na jekleno vrv, kot je to primer na zavarovanih plezalnih poteh (slika 1), nastanejo povišane obremenitve in vzporedne sile, katere je potrebno upoštevati. Ta povišanja delujejo na sidra jeklene vrvi prečno.

Velikostni razred povišanih obremenitev je bil ugotovljen s pomočjo izračuna in kasneje preverjen s poizkusno – testno gradnjo in meritvijo odseka zavarovane plezalne poti.

Slika 1: Delitev sil in povišanj obremenitev na sidrih jeklene vrvi

2.2.1.1 Približno ugotavljanje sil z izračunom

Obremenitev sider je odvisna od razdalje med fiksima točkama, napetosti jeklene vrvi, kot tudi kota povešanja jeklene. Približno lahko povišanje sil izračunamo po spodnji formuli.

$$\text{Formula 1: } F_{\text{sidro}} = F_{\text{obremenitev}} \cdot \frac{1}{2} \sqrt{1 + \left(\frac{X_{\text{razdalja med sidri}}}{2 \cdot Y_{\text{naklon}}} \right)^2}$$

Drugi člen v formuli 1 se imenuje faktor povišanja.

V primeru prečnice v dolžini 4 m med sidroma (raztežaj), pri povešanju jeklene vrvi za 20 cm nastane glede na izračun, povečanje sil za 5x; pri povešanju jeklene vrvi za 30 cm dobimo povečanja sil samo še za 3,4x (preračunano po formuli 1).

V tabeli 1 so preračunani faktorji povečanja sil s povešanjem jeklene vrvi med 5 cm in 40 cm, na štiri metrski razdalji med sidroma.

Povešanje [m]	0,05	0,1	0,15	0,2	0,25	0,3	0,35	0,4
Faktor povišanja	20,0	10,0	6,7	5,0	4,0	3,4	2,9	2,5

Tabela 1: Faktor povečanja sil je veliki meri odvisen od globine povešanja (kota) jeklene vrvi.

Primer iz prakse

Pri razdalji med sidri v dolžini 3,0 m bo plezalec s težo telesa 80 kg pri povešanju jeklene vrvi za 20 cm povzročil povišanje prečne sile s faktorjem 1,46x, torej bo na vsako sidro delovala prečna sila 1,1 kN (112 kg), pri povešanju za samo 10 cm pa bo ta sila kar 1,57 kN (160 kg).

To pomeni, manj napeta jeklena vrv v prečnicah in posledično globlje povešanje jeklene vrvi bo znižalo povišane sile, ki nastanejo na sidrih obremenjenega odseka.

Izračun je bil preverjen na poizkusnem poligonu. Ker se jeklene vrvi deloma tudi raztezajo je izračun le teoretično uporaben - približen.

2.2.1.2 Preizkus

Primer iz prakse

- Nenapeto: z roko ali s težo telesa napeta jeklena vrv (0-1 kN)
- Napeto: jeklena vrv napeta s tehničnimi pripomočki (> 1 kN)

Izvedba

Slika 2: Poizkusna izvedba na poligonu za meritve

Razdalja med sidroma je bila 3,32 m. Na jekleno vrv je bil nameščen dinamometer, prav tako na bremenu s spremenljivo obremenitvijo za merjenje njegove dejanske sile / teže (slika 2). Z napravo za napenjanje je bila izbrana poljubna napetost jeklene vrvi. Meritve so bile opravljene z dvema različnima napetostma jeklene vrvi.

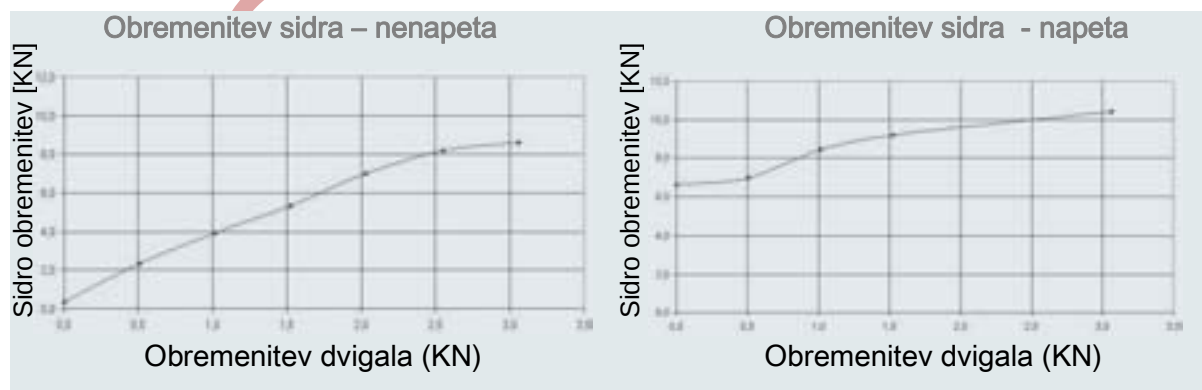
- Meritve**
1. pri ne-napeti jekleni vrvi (0,3 kN)
 2. pri prednapeti jekleni vrvi z visoko napetostjo (6,6 kN)

Rezultati

Opravljene meritve so dale rezultate, kot jih prikazuje tretja slika.

Pri nenapeti jekleni vrvi je bilo merjeno v območju povešanja jeklene vrvi med 10 do 30 cm ter za močno prednapeto jekleno vrv v območju povešanja jeklene vrvi od 5 do 15 cm.

V primerjavi med rezultatom teoretičnega izračuna in meritvijo v praksi lahko faktor povišanja 3,5 pri nenapeti jekleni vrvi upoštevamo kot realen. V primeru, da bi isti sistem imel močno prednapeto jekleno vrv bo ta faktor znašal najmanj 6.

Slika 3: Rezultat delovanja sil na obremenitev sidra

Bistvo rezultatov meritev

Napetost jeklene vrvi je pomemben faktor pri obremenjevanju sider, saj posledično poveča nastale sile na sidrih. Močno prednapeta jeklena vrv močno poveča prečne sile na sidrih.

2.2.2 Obremenitve ob hoji (plezanju) po zavarovani plezalni poti

Ob neželenih povišanih sil so bili izvedeni tudi poizkusi ugotavljanja obremenitev, ki nastanejo kot posledica normalne uporabe zavarovane plezalne poti, npr. obešanja na jekleno vrv ter sidra.

V ta namen je bilo breme vpeto v prečni odsek jeklene vrvi. Pri tem so nastale obremenitve velikostnega reda od 0,5- do 1,5-kratne teže telesa. Če izhajamo iz predpostavke, da je plezalec težak 80 kg nastanejo pri tem obremenitve jeklene vrvi med 0,40 in 1,2 kN.

Posplošeno lahko pri 80 kg plezalcu upoštevamo ob plezanju brez zdrsa obremenitve okoli 1 kN (100 kg).

2.2.3 Definicija obremenitev

Obremenitev ob uporabi

Je obremenitev, ki jo povzroča plezalec in po zgornjih predpostavkah dosega silo okoli 1,0 kN.

Z upoštevanjem faktorja povišanja sil v velikostnem razredu 3,5 za nenapete sisteme jeklenih vrvi lahko na posameznem sidru pričakujemo obremenitve do 3,5 kN.

Pri izgradnji zavarovanih plezalnih poti s prednapeto jekleno vrvjo moramo računati na pojav visoko povišanega faktorja sil. Tako bo (glede na napetost jeklene vrvi in dejanske obremenitve) lahko prišlo tudi do obremenitev v velikosti sile okoli 6,0 kN na posameznem sidru.

To je obremenitev, ki jo mora zavarovana plezalna pot prenesti brez poškodb, trajno. Kar pomeni, sile tega velikostnega razreda na sidrih ne smejo povzročiti deformacij oziroma utrujanja ali celo loma materiala. S tem je definirana minimalna trajna nosilnost za sidra v nenapetih sistemih zavarovanih plezalnih poti na 3,5 kN in v prednapetih sistemih zavarovanih plezalnih poti na 6,0 kN, trajno.

Obremenitve za nenapete sisteme jeklenih vrvi = 3,5 kN

Obremenitve za prednapete sisteme jeklenih vrvi = 6,0 kN

Maksimalna obremenitev

Na navpičnih ali strmo naraščajočih odsekih stene je pri padcu in ob upoštevanju / uporabi standardnega plezalnega samo-varovalnega priveza pričakovati maksimalne obremenitve do 6 kN, pod pogojem, da maksimalna sila zaustavljanja ustreza standardom (EN 958, UIAA 128). V pokončnih odsekih moramo torej računati z maksimalnimi obremenitvami okoli 6 kN.

Pri obremenitvah na meji maksimalne dovoljene obremenitve se sme sidro delno plastično deformirati, prelom ali odlom sidra pa ni dopusten.

Pri obremenitvah jeklene vrvi v prečnicah nastajajo visoko povišane prečne sile zaradi ploske vpadnice jeklene vrvi (poglavje 2.2.1), vendar tukaj ne pričakujemo padce ali težje zdrse, pri katerih bi sile na zavornem sistemu samovarovanja plezalca dosegale svoje maksimalne - mejne vrednosti.

Maksimalna obremenitev = 6 kN (med sidroma)

Sila preloma

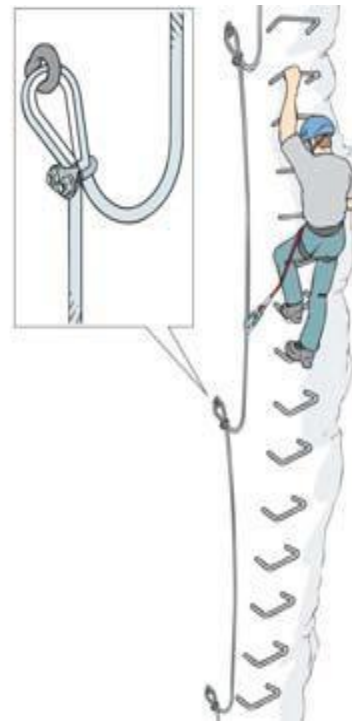
Sila preloma je minimalna predpisana sila, ki jo mora sidro zdržati preden pride do preloma ali loma. Material se sme pri tem deformirati. Da zadostimo dovolj visokem varnostnem faktorju je meja – sila preloma postavljena krepko iznad maksimalne obremenitve. Na primer, za sidra je po normativu (EN 959) pri obremenitvi v osi sila preloma 15 kN, pri pravilni prečni obremenitvi pa 25 kN.

2.3 Gradbeni napotki (navodila) in sidrni sistemi

Ločujemo dva osnovna načina poteka jeklene vrvi: prvega pri katerem je jeklena vrv speljana bolj ali manj napeto (poznan kot „Tirolski način gradnje“), drugega pri katerem jeklena vrv na sidrih visi v obliki kratke zanke (na splošno poznan kot Francoski način gradnje).

Ta dva osnovna načina lahko razdelimo še na štiri različne oblike gradnje zavarovanih plezalnih poti:

- Francoski način gradnje z zankami na sidrih in fiksiranjem na njih (slika 4).
- Gradnja z direktnim vpetjem jeklene vrvi, ki ne poteka skozi luknje v sidrih in ni prednapeta (slika 5). Jeklena vrv je napeta ročno ali največ s težo telesa.
- Gradnja z očesnim vpetjem jeklene vrvi, ki poteka skozi luknje v sidrih in je prednapeta (slika 6). Jeklena vrv je močno prednapeta s pomočjo orodja za napenjanje.
- Sistem gradnje z dvojno jekleno vrvjo, pri katerem ena od jeklenih vrvi služi za samovarovanje (na Francoski način), druga debelejša pa za prijemanje z roko, ki je prednapeta.

Slika 4: Francoski način z zankami

Slika 5: Gradnja z direktnim vpetjem in nenapeto jekleno vrvjo

Slika 6: Očesni način gradnje z močno prednapeto jekleno vrvjo

Priporočilo

Varovalna jeklena vrv na zavarovani plezalni poti naj ne bo močno prednapeta, saj bodo nastale sile na sidrih povečane za večkratnik osnovne obremenitve, posredno bodo nevarno delovale tudi na vponke samo-varovalnega kompleta plezalca.

Poleg tega naj bo jeklena vrv na vsakem sidru fiksirana z objemko v centru, vendar naj ne bo močno prednapeta (gradnja z direktnim vpetjem in nenapeto jekleno vrvjo, slika 5).

Tehnični aspekti (velikost lukenj za sidra, globina vrtanja in število sider) kot tudi finančni stroški različnih načinov gradnje zavarovane plezalne poti so primerljivi. Za pomoč pri napredovanju sta primerna oba sistema; z nenapeto, kot tudi z močno prednapeto jekleno vrvjo. Zelo pomemben je premer jeklene vrvi. Optimalna debelina za prijemanje je med 14 in 20 mm. Francoski sistem z zankami ni primeren kot pomoč pri plezanju, ponuja pa višjo zaščito pred deformiranjem sider ob maksimalnih obremenitvah (padci / hudi zdrsi).

Priporočilo

Najboljši kompromis med še dopustnim upogibanjem sider in primerno pomočjo jeklene vrvi med plezanjem je polna raztegnjenost jeklene vrvi, vendar z nenapetostjo na fiksnih točkah sider (sl.5).

2.4 Sidrni sistemi za jeklene vrvi

Jeklene vrvi morajo biti fiksno pritrjene v skalo, za ta namen potrebujemo sidra. Poznamo sidra različnih oblik in za različne namene. Sidra tvorijo skupaj z jekleno vrvjo osnovne gradbene elemente zavarovane plezalne poti.

2.4.1 Oblike sider

- **Očesna sidra**

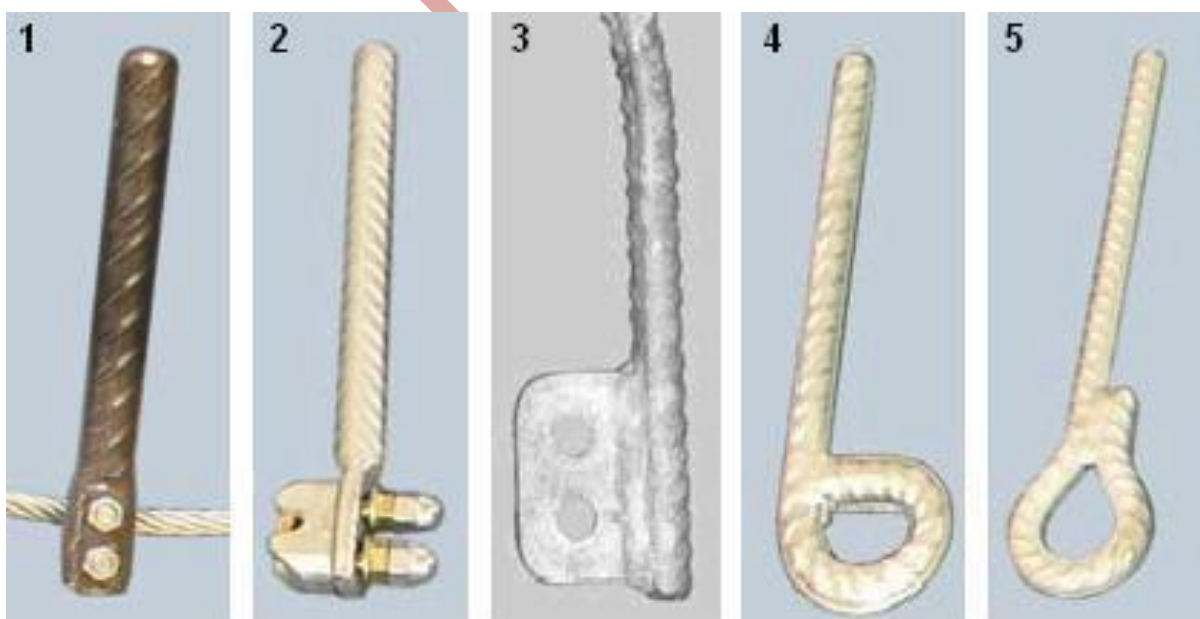
Pri očesnih sidrih poteka jeklena vrv prosto skozi očesa sider in na njih ni fiksirana - se lahko prosto premika skozi sidra. Pri francoskem načinu gradnje je jeklena vrv na vsakem očesu napeljana v loku (notranji vložek), blokirana z objemko in z verižnim zglobom fiksirana na sidro.

Pri tem načinu se izogibamo vibracijam in pomikom jeklene vrvi v očesu. Oko sidra naj ostane gladko, lepo, s tem preprečimo možnost poškodb jeklene vrvi.

- **Sidra z objemkami**

Za razliko od očesnih sider je tu jeklena vrv fiksirana direktno na telo sidra s pomočjo ustrezne objemke (sidro »zastavica« in »stisnjeno« sidro). Izdelava sider tipa »zastavica« se od ostalih razlikuje po tem, da je nosilna ploščica jeklene vrvi tu navarjena na telo sidra, med tem, ko je pri »stisnjenih« sidrih del sidra, ki bo namenjen fiksiranju jeklene vrvi, kovan ploščato. Pri »stisnjenih« sidrih mora biti kljub luknjam za objemko, naokoli še dovolj »mesa«, da bo imelo sidro primerno nosilnost.

Kot končna sidra uporabljamo očesni tip sider ali povezovalna sidra. Alternativno lahko konec jeklene vrvi tudi zalepimo dovolj globoko v steno (poglavje 2.4.3.1). Glede na uporabljeno debelino jeklene vrvi izberemo primerne objemke, dimenzije ter razmak lukenj zanje v sidru.

Slika 7: 1 in 2: stisnjeni sidri z objemko; 3: sidro »zastava«; 4 in 5: očesno sidro

Priporočilo

Smiselna je uporaba izključno industrijsko izdelanih in kaljenih sider s certifikati. Domača izdelava sider (na primer sidro tipa »zastava«) lahko zaradi nehomogenosti varov predstavlja vir nevarnosti. Zato uporabo vseh sider domače izdelave odsvetujemo.

Za preverjanje lastnosti sider in načina gradnje zavarovane plezalne poti je bilo pri varnostnih raziskavah na testnem poligonu opravljeno testiranje različnih obremenitev sidrskih elementov zavarovanih poti. Natančno so bila preverjena sidra očesnega in stisnjenega tipa (kovana sidra), ravne in ukrivljene izvedbe, kakor tudi nenapete in močno prednapete sistemi jeklenih vrvi, ter francoski način izdelave z zankami.

Pri poizkusih vzdržljivosti / nosilnosti sider v odvisnosti od tipa izvedbe poti niso bila testirana sidra tipa »zastava«. Pri tem tipu sider zaradi problematike nehomogenega varjenja nosilne ploščice, ni bilo moč zagotoviti konstantne ponovljivosti nosilnih lastnosti in so bila zaradi tega opredeljena negativno. Primerjalno pa bi naj imela podobne lastnosti kot stisnjeni tipi sider.

2.4.1.1 Poizkusi na sistemih s sidri

Da bi ugotovili posledice in potrebne nosilnosti so bile v predhodnih testih simulirane neugodne obremenitve katere v praksi nastanejo pri hudih padcih na vponkah samovarovalnih sistemov in se prenašajo direktno na sidra.

Testiran je bil stisnjeni tip sider z rahlo prednapeto jekleno vrvjo premera 14 mm, ter sistem z močno prednapeto jekleno vrvjo premera 12 mm.

Trdnost vponk pri različnih tipih sider in sistemih jeklenih vrvi

Z zaporednimi poizkusi se je poizkušalo ugotoviti razlike med očesnimi in stisnjenimi tipi sider, ravne in upognjene izvedbe, kot tudi razlike med francoskim načinom fiksiranja jeklene vrvi ter klasičnim z nenapeto in močno prednapeto jekleno vrvjo (glej slike od 8 do 10). Testi so bili opravljeni na sistemih z jeklenimi vrvmi premera 14 mm in 12 mm.

Slika 8: Vponka pri izvedbi jeklenih vrvi po francoskem sistemu

Slika 9: Vponka na stisnjenih sidrih z nenapeto jekleno vrvjo

Slika 10: Vponka na očesnih sidrih z močno s prednapeto jekleno vrvjo

V izmerjenih vrednostih je bila ugotovljena srednja vrednost kritične trdnosti/loma vponk pri nenapetih sistemih okoli 19,0 kN, pri prednapeti jekleni vrvi okoli 14,6 kN, pri slednji so bila opazna odstopanja tudi do okoli 6 kN.

Francoski sistem z zanko je dal srednje vrednosti trdnosti vponk okoli 26,7 kN.

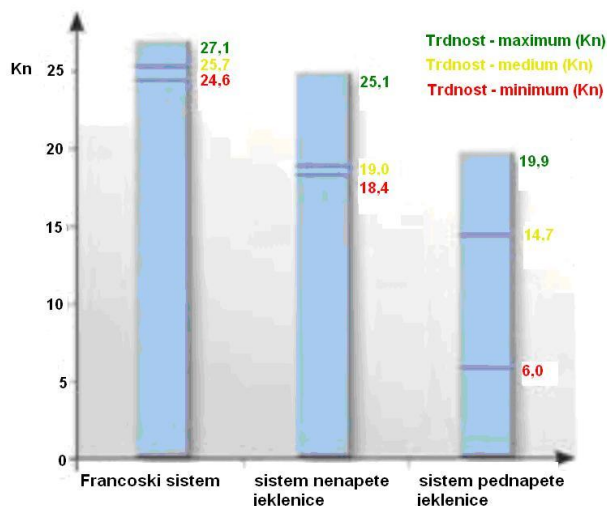
Rezultati kažejo, da se nenapeti sistem pri obremenitvi malce poda in je sila loma na vponki opazno manjša.

Pri močno prednapetem sistemu je bilo zaznati ekstremno visoke napetosti z delno nevarnimi nizkimi trdnostmi.

Podrobnosti rezultatov

- Zmanjšanje trdnosti vponk pri prečnih obremenitvah na sidrih ni tako hudo, kot je sprva videti, razen pri močno prednapetih sistemih kjer se pojavljajo nevarno nizke trdnosti pri nekaterih tipih vponk samovarovalnih kompletov.
- Ker se jeklena vrv pri vseh sistemih malce poda, kaže na to, da ni nekih posebnih razlik pri trdnosti vponk ob uporabi različnih tipov sider (stisnjena sidra, očesna sidra, zavita, ravna).
- Kot veliko prednost pri trdnosti vponk predstavlja uporaba sistemov z nenapeto jekleno vrvjo (francoski način in nenapeti sistemi s stisnjenimi sidri), močno prednapeti sistemi jeklenih vrvi pa lahko samo pri nekaterih tipih vponk močno omejijo njihovo lomljenje.
- Razlike v trdnosti vponk med francoskim sistemom na eni strani in nenapetim sistemom s stisnjenimi sidri na drugi strani, so zaradi zelo pozitivnih rezultatov in majhnih razlik, zanemarljive.

Trdnost vponke v odvisnosti od sistema sider in jeklenic

Priporočila

Za zavarovane plezalne poti so priporočljivi predvsem sistemi s stisnjenimi sidri in nenapeto, oziroma blago napeto jekleno vrvjo, ter tudi sistemi z očesnimi sidri in francosko izvedbo jeklene vrvi.

Močno prednapeti sistem jeklenih vrvi niso priporočljivi.

2.4.2 Posebni (specifični) materiali za sidranje

Kot materiali za izdelavo sider so primerna armaturna jekla izdelana po standardu EN DIN 10080 (standard za rebrasto železo, nudi tudi prednost pri lepljenju v steno) trdnosti vsaj 500S ali več (višja nosilna trdnost in trdnost varjenja). Vroče cinkanje sider omogoča dobro površinsko zaščito pred korozijo.

Minimalen priporočen premer sider je 20 mm. Debelina sidra nad to dimenzijo pa v smislu zaščite pred korozijo nima pomembnega vpliva.

2.4.3 Definicija sider in dimenzije

1. Končno sidro

To so vsa sidra, oziroma končna sidra na koncu neke jeklene vrvi. Razrahanje ali izpuljenje končnega sidra lahko ima hude posledice, saj je končno sidro pogosto uporabljeno tudi kot sidriščna točka, zato se tu zahteva spoštovanje varnostnega normativa za svedrovce (vsaj 25 kN prečne nosilnosti in 15 kN nosilnosti v osi sidra).

2. Vmesna sidra

So vsa sidra, ki se nahajajo med končnima sidroma v obremenjenih odsekih.

Naziv	Lastnosti	Razlaga
Vmesno sidro	Osnovni, varen sistem, redundanca (stisnjena sidra)	3,5 kN delovne nosilnosti
	Sekundarni sistem, brez redundance (očesna sidra)	6 kN delovne nosilnosti
Končno sidro	Po standardu za svedrovce 25 kN prečne obr. 15 kN v osi	6 kN delovne nosilnosti, 25 kN do 15 kN lomne nos.

Tabela 2: Definicije nosilnosti sider

Obrazložitev

Pri izvedbi sistema s **stisnjenimi sidri** oziroma **francoskega sistema** bo jeklena vrv fiksirana na vsakem sidru. V primeru padca bodo sile morebitne deformacije varovalnih elementov prenesene redundančno na sosednja sidra. Ta sistem je odlično - večkratno zaščiten v primeru popuščanja enega sidra. Zaradi teh lastnosti je v tem sistemu zadostna skupna nosilnost že pri 3,5 kN.

Pri izvedbi sistema z **očesnimi sidri**, pri katerih poteka jeklena vrv skozi očesa brez fiksiranja, mora biti posamezno sidro dovolj močno in zanesljivo, da prenese vse sile nastale pri padcu. Pri tem je kot obremenitve pri takšnem močno prednapetem sistemu zelo neugoden (glej poglavje 2.2.1). K temu pripomore tudi nujna prednapetost jeklene vrvi, da preprečimo neželena trenja v očesih sider in s tem poškodbe materialov. Sidra v takem sistemu morajo zdržati minimalne obremenitve okoli 6 kN brez deformacij in utrujanja materialov.

Prednapetost pri sistemih z očesnimi tipi sider naj bo omejena na maksimalno 4 kN!

2.4.3.1 Končno sidro

Končna sidra v nasprotju z vmensimi sidri **nimajo nobene redundance**. Da je zadoščeno varnostnim faktorjem se za končna sidra zahteva višja nosilnost. Zaradi tega se tako kot pri vmesnih sidrih na močno prednapetih sistemih zahteva minimalna nosilnost (6 kN), z visokim predimenzioniranjem pa preprečimo utrujanje materialov, kakor tudi možnost nezgod zaradi popustitve ali izpuljenja sidra. Zaradi teh pogojev naj končno sidro nima vzvoda – zunanje dolžine (slika 11). Nadalje, končno sidro mora zadostiti trdnostim pred izpuljenjem ali lomom predpisanim **za svedrovce**, kar pomeni minimalno 15 kN nosilnosti v osi in 25 kN prečne nosilnosti.

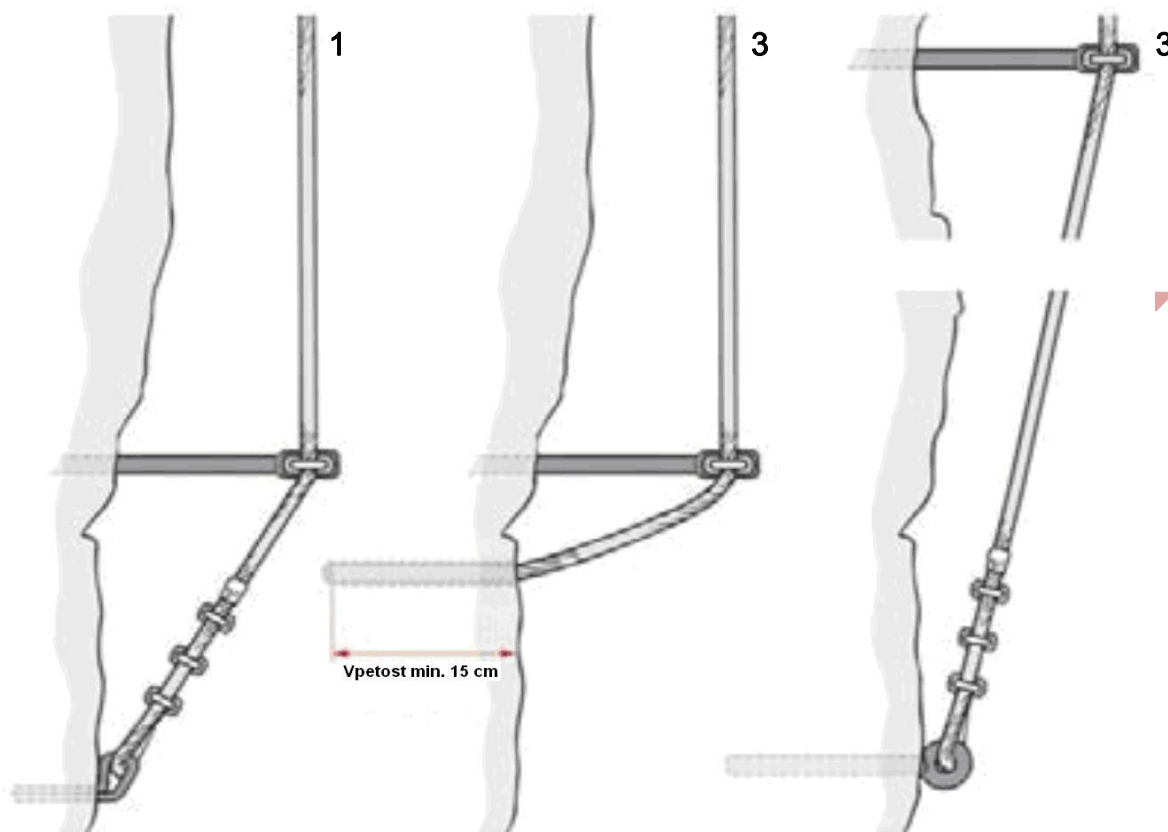
Priporočila

Priporočljivi sistemi končnega sidranja brez prekinitve in s fiksiranjem v sredino sidra, z objemkami in vložki (stran 31, slike 11, a in c). Končna sidranja s prekinitvami zaradi napenjalnika niso najprimernejša. Direktno lepljenje jeklene vrvi (slika 11, b) je sicer

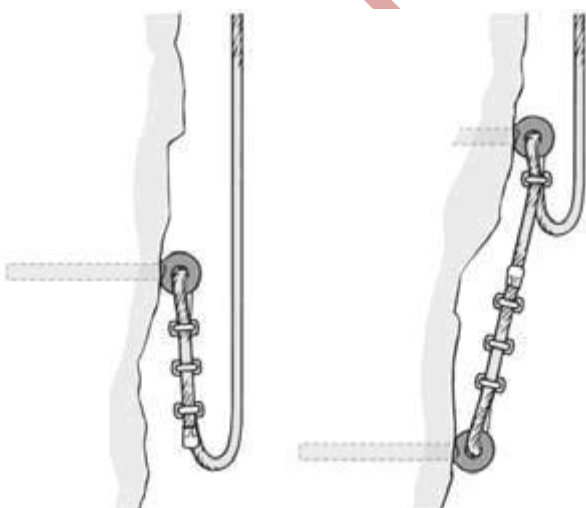

enostavno, vendar potrebuje vzdrževanje in ni povsem varno. Trdnost lepljenja je težko oceniti!

Možnosti končnega sidranja

Slika 11: Končno sidranje brez prekinitve 1 in 2; direktno lepljenje konca jeklene vrvi 3. pri dovolj globoki vrtini bi naj bilo zadostno, vendar pa tako fiksirane jeklene vrvi ne bo moč menjati!

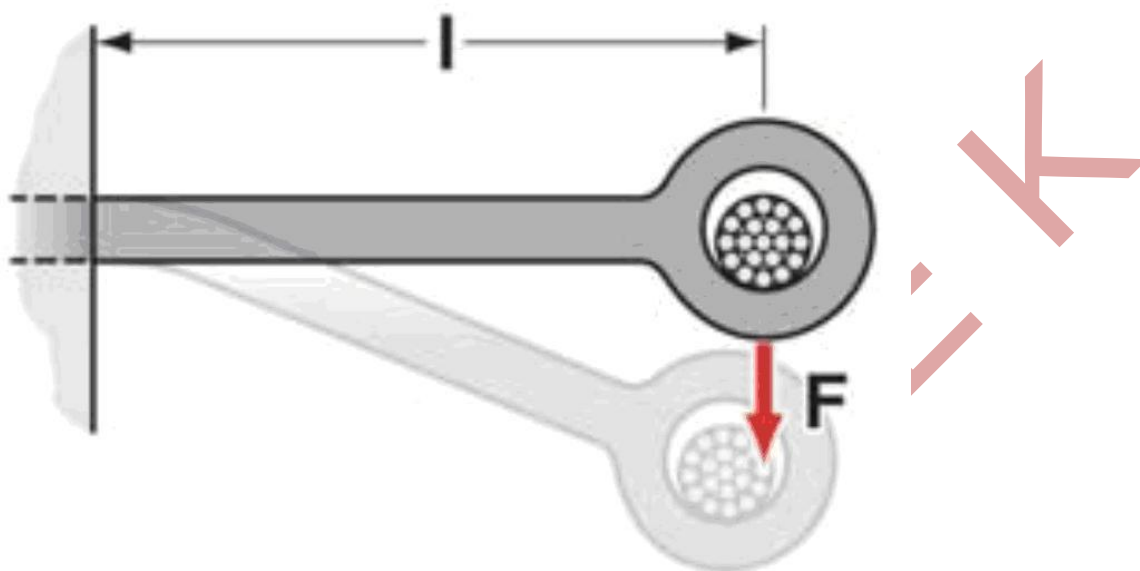

Slika 12: Končno sidranje pri francoskih načinih gradnje

2.4.3.2 Dimenzije sider

Testiranje dolžin in premera sider

Pri načrtovanju velikosti sider je zelo pomembno razmerje med zunanjo dolžino sidra in premerom.

Slika 13: Točka obremenitve se nahaja v stičišču med jekleno vrvjo in sidrom.

V poizkusih ter za izračune so bila uporabljena vroče cinkana sidra iz aramturnega jekla po standardu E550 (EN DIN 10326 / EN DIN 10143) z natezno trdnostjo $R_m = 620 \text{ N/mm}^2$ in prečno trdnostjo $R_e = 550 \text{ N/mm}^2 (= \sigma_{bF})$.

Maksimalna upogibna napetost $\sigma_b^{\max}$ je podana v zunanjem plašču; zato velja:

$$\text{Formula 2: } \sigma_b^{\max} = \frac{M_b}{W_b}$$

kjer je $M_b = F \cdot L$ zunanja dolžina, za okrogle preseke $W_b = \pi / 32 \cdot d^3$, za σ_b bo $\sigma_{bF} = R_e$ (σ_b je praviloma manjši kot R_e)

Po preoblikovanju formule dobimo **maksimalno zunanjo dolžino**:

$$\text{Formula 3: } l^{\max} = \frac{R_e \cdot \pi \cdot d^3}{32 \cdot F}$$

Po formuli 3 izračunana zunanja dolžina je definirana glede na mejno vrednost R_e , s tem dobimo neko varnostno - rezervno območje, v katerem se bo sidro elastično deformiralo.

Na poizkusnem poligonu so bile meritve na različnih sidrih (elastične in plastične) deformacije in spremembe glede na obremenitve. Slika 14. prikazuje preizkus – merjenje obremenitve med 3 kN in 6 kN.

Meritve s bile opravljene na sidru premera $\varnothing = 16$ mm pri dolžini (iz stene) $l = 220$ mm.

Breme [kg]	Upogib [mm]
156	6
202	8
230	19
250	50
280	75
305	85
320	105

Tabela 3: Upogibna deformacija na sidru (elastična in plastična) ($\varnothing = 16$ mm, $l = 220$ mm)

Slika 14: Upogib pri 3 kN in 6 kN

Kakor prikazuje 3. tabela, je pri sili 2,5 kN (250kg) celotna deformacija – nagib 50 mm. Pri tem znaša delež plastične deformacije 37 mm.

Priporočene zunanje dolžine sider

Potek jekelnic v zavarovanih plezalnih poteh naj bo tak, da se le te ne bodo stiskale ob steno tako, da bo omogočeno normalno prijemanje, samovarovanje in pomikanje vponk (brez dotikanja skale, optimalno okoli 10 cm od stene). Po drugi strani naj zunanja dolžina sider ne bo predolga zaradi preprečitve sil vzvoda in posledičnega ukrivljanja sider, tudi zaradi bremena snega, ledu itd.

Sneg in padajoče kamenje predstavljajo povišan riziko za poškodovanje zavarovane plezalne poti. Da bi to nevarnost zmanjšali naj bodo

- jeklene vrvi **kolikor je možno blizu stene in toliko daleč v stran, kot je nujno** (sidra naj bodo kratka toliko kot je možno in dolga toliko kot je nujno) ter
- daljšim sidrom je potrebno zagotoviti podporo navzdol („z dodatno nogo“).

Določanje potrebne zunanje dolžine in s tem skupne dolžine sidra je večinoma komplicirano. Najenostavneje bo, če pri ugotavljanju potrebnih dolžin uporabimo po trasi napeto navadno vrvico. Dolžina raztežajev in globina vrtanja lukenj za sidra bosta obravnavana kasneje.

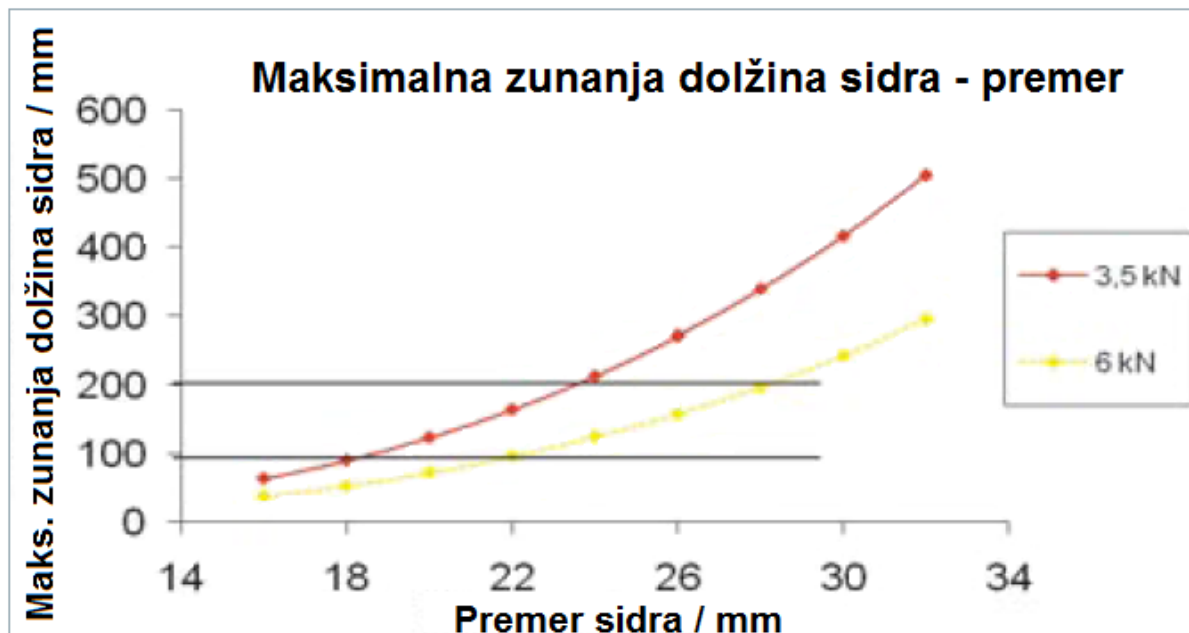
Če uporabimo že opisane materiale armaturnega železa trdnosti (STE 550), dobimo po formuli 3 v naslednji četrti tabeli vrednosti **maksimalnih zunanjih dolžin sider v odnosu glede na njihov premer**.

Navedene so vrednosti za dve različni obremenitvi vmesnih sider na sistemih z nenapeto jekleno vrvjo, oziroma za končna in vmesna sidra na sistemih s prednapeto jekleno vrvjo.

Premier sidra [mm]	16	18	20	22	24	26	28	30	32
nenapeti sistemi (vmesna sidra) za 3,5 kN normalne obremenitve									
Zunanja d. [mm]	63	90	123	164	213	271	339	417	506
prednapeti sistemi in končna sidra									
Zunanja d. [mm]	37	52	72	96	124	158	198	243	295

Tabela 4: maksimalne zunanje dolžine različnih tipov sider.

Sidra premera 16 in 18 mm zaradi majhne zunanje dolžine niso primerna!

Slika 15: Razmerje med zunanjo dolžino in premerom

Na primer: sidro premera 20 mm sme po tabeli 4 in diagramu slika 15 biti uporabljeno v nenapetem sistemu kot vmesno sidro (obremenitve 3,5 kN) pri maksimalni zunanji dolžini $L_{\max} = 123$ mm, v prednapetem sistemu (obremenitve 6 kN) pa pri zunanji dolžini $L_{\max} = 72$ mm. Pri upoštevanju teh dejstev bo pri obremenitvah z navedenimi silami 3,5 kN oziroma 6 kN prišlo do deformacije izključno v elastičnem (vzmetnem) območju.

S pomočjo formule 3 lahko izračunamo maksimalno zunanjo dolžino za katero koli železo glede na njegov premer, oziroma minimalni premer za željeno zunanjo dolžino sidra (formula 4).

$$\text{Formula 4: } d^{\min} = \sqrt[3]{\frac{32 \cdot F \cdot L_{\text{sidra}}}{R_e \cdot \pi}}$$

Priporočila

Za doseganje praktične razdalje jeklene vrvi do največ 20 cm od stene potrebujemo sidra premera vsaj 24 mm za nenapete sisteme, ter 28 mm za prednapete sisteme. Uporaba sider pod premerom 20 mm ni priporočljiva (tabela 4 in slika 15).

Vplivi padajočega kamenja in teže snega bodo pri velikih premerih sider zmanjšani na minimum.

2.4.4 Tehnika fiksiranja sider in globina vrtin

Obstajata dva različna načina fiksiranja sider v steno:

- potisno fiksiranje s trenjem (zabijane „s pritiskom“) ali

- s povezovalno snovjo (lepilna tehnika)

Pod terminom s **trenjem** pojmujeemo fiksiranje sidra na trenje, lahko tudi z dovolj majhno luknjo – enako dimenziji sidra.

S **povezovalno snovjo** sidra lepimo v steno s posebnimi visoko zdržljivimi lepili. Za ta namen je luknja za 2 do 3 mm širša od debeline sidra.

Poizkusi fiksiranja sider

Za ugotovitev primernih tehnik pritrdjevanja sider so bili opravljeni naslednji varnostni preizkusi:

- **Nabito:** 32 mm debelo sidro je bilo nabito v luknjo premera 32 mm
- **Lepljeno:** 16 mm debelo sidro v luknjo 20 mm, oziroma 20 mm debelo sidro v luknjo 25 mm zalepljeno

Izvedba poizkusa

Merjenje izvlečne trdnosti je bilo izvedeno s statično obremenitvijo hidravličnega cilindra, v osi sidra (slika 16).

Slika 16: izvleek sidra v njegovi osi s hidravliko

Rezultati

Izvlečna trdnost nabito sidro: $\varnothing = 32$ mm:

Globina vrtine = 200 mm

- Meritev 1: 32 kN
- Meritev 2: 32 kN

Izvlečna trdnost lepljeno sidro:

- Meritev 1: odlom pri 40 kN ($\varnothing = 16$ mm; globina vrtine = 200 mm)

- Meritev 2: odlom vponke pri 32 kN ($\varnothing = 20$ mm; globina vrtine = 200 mm)

Pri nabitih sidrih za trdnost ni pomembno ali je sidro dodatno ojačano tudi z lepilom ali cementom. Dodatno cementiranje ima samo funkcijo zapiranja luknje pred vlago. Za vgradnjo sider sta primerna oba načina: nabijanje in lepljenje. Neprimeren pa je način pri katerem za lepljenje uporabimo hitre cemente, ki ob vibracijah kmalu razpokajo, sidro pa se pri tem razrahlja in tudi izpade.

Priporočila za globino vrtine in tehniko

Globina vrtine je pogojena z zunanjo dolžino, kakor tudi s kvaliteto kamnine. V pomoč nam bodo podatki v tabeli 5:

Kot lepila smemo uporabiti **dvokomponentna** gradbena lepila namenjena **visokim obremenitvam** na bazi Epoxi ali Poliesterskih smol. Cement za razliko od dvokomponentnih lepil ne nudi zadostne trdnosti!

	skala dobre kvalitete		skala slabe kvalitete	
Zunanja »ročica« sidra:	Tudi zunaj	Brez zunanje r.	Zunanja ročica	Tudi zunaj
Mehka kamnina (npr. peščenjak)	20-30 cm	15-20 cm	Mehka kamnina (npr. peščenjak)	20-30 cm
Srednje do trda kamnina (apnenec in stare kamnine)	15-25 cm	10-20 cm	Srednje do trda kamnina (apnenec in stare kamnine)	15-25 cm

Tabela 5: Minimalne globine vrtine

Priporočila za premere vrtin

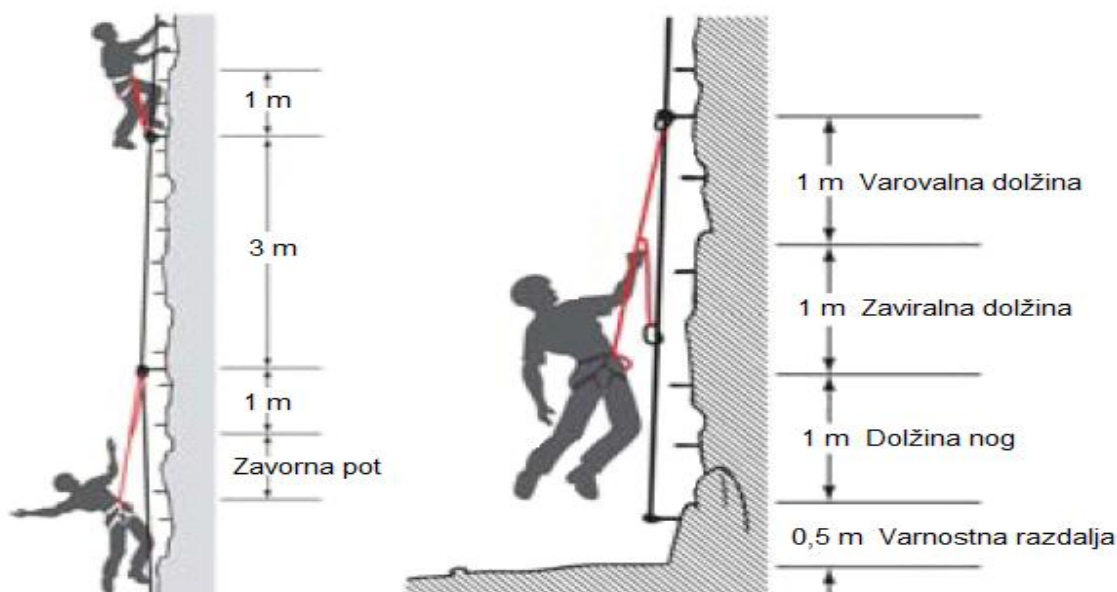
- Nabito sidro: samo za sidra s prečno obremenitvijo. Za čim večje trenje nabijemo sidro v luknje enakih dimenzij kot je premer sidra. Da dosežemo dovolj visoko trdnost in obstojnost na korozijo naj bo premer luknje najmanj 30 mm. Dejanska dimenzija luknje mora biti natančno prilagojena premeru sidra!
- Lepljeno sidro: ob uporabi dvokomponentnih lepil za fiksiranje sider zavrtamo luknje, ki so za 2 do 3 mm širše od premera sidra.

2.4.5 Razdalja med sidri

Razdalja med dvema sidroma naj bo pri vzpenjajočih se odsekih krajša od treh metrov (meri se višinska razlika med sidroma, glej sliko 17).

Končno sidro naj bo nameščeno na dovolj visokem mestu, da plezalec pri morebitnem padcu ne bo padel / udaril ob tla pod jekleno vrv (kot je prikazano na sliki 17). Rešitev je v manjši razdalji med sidri ali pa, da na lažjem terenu namestimo prvo vmesno sidro vsaj 3,5 m visoko.

Slika 17: Globina padca na zavarovani plezalni poti. Maksimalna razdalja 3 m naj ne bo prekoračena. Pri tem ne smemo preseči največje globine padca plezalca, ki znaša največ 5 m. Prvo vmesno sidro naj bo na višini okoli 3,5-4 m.

V prečnih odsekih jeklene vrvi naj razdalja med dvema sidroma ne bo večja od petih metrov. Pri potekih jeklene vrvi preko grap, žlebov, pri vrvnih mostovih ali žičnicah (Flying-Fox sistemih) naj razdalja med pritrdišči ne bo večja od 10-kratnika največjega povesa v sredini med sidriščema (pri obremenitvi z 80 kg bremenom). V nasprotnem bo prišlo do kritičnega povišanja neželjenih prečnih sil. Naprimer: viseči most dolžine 20 metrov z obremenitvijo 80 kg naj ima vsaj 2 m povesa na sredini.

Paziti moramo tudi na to, da je pri dolžinah daljših od 100 metrov (na primer pri visečih mostovih) potrebno izvesti bolj kompleksne statične izračune.

Priporočila

Maksimalna razdalja med sidri v odseku z naklonom naj ne bo višja od 3 m. Pri prečnih odsekih sme biti maksimalna razdalja med sidri 5 m. Pri vrvnih mostovih, prehodih preko grap in žlebov itd. naj bo povešanje sistema ob 80 kg obremenitvi na sredini, v višini 10% dolžine jeklene vrvi.

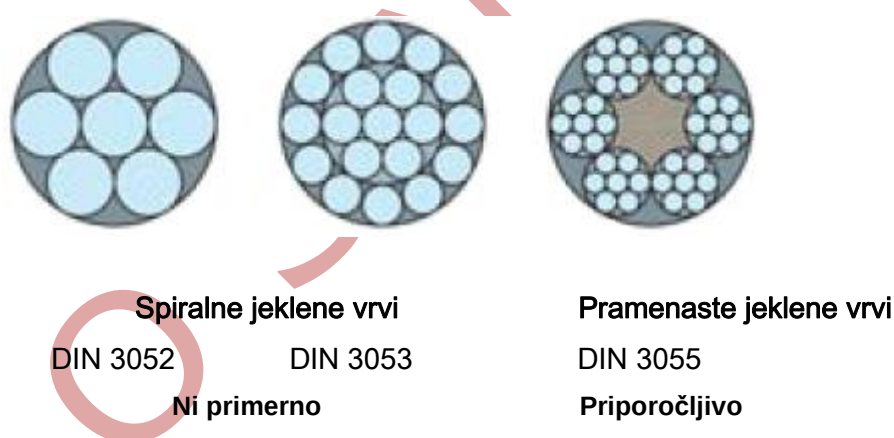
2.5 Jeklene vrvi

2.5.1 Posebni (različni) tipi jeklenih vrvi

V ponudbi trgovcev je veliko različnih jeklenih vrvi, vendar vsaka izmed njih ne bo primerna za gradnjo zavarovane plezalne poti. Razlikujemo spiralne in pramenaste načine pletenja jeklenih vrvi, pri tem so edino pramenasti tipi jeklenih vrvi primerni za gradnjo zavarovanih plezalnih poti.

Spiralne jeklene vrvi po standardih DIN 3052, DIN 3053 so zelo kompaktne / trde jeklene vrvi in so slabše oprijemljive. Poleg tega so izdelane tako, da morebitne polomljene žice jeklene vrvi ni težko odstraniti (-> 2.7.1.1). Pri spiralnem tipu jeklenih vrvi potekajo zunanje žice jeklene vrvi ves čas – v kompletini dolžini jeklene vrvi na zunanji strani, zato prelomljene žice za razliko od pramenastega tipa jeklenih vrvi tu samostojno odpadejo in tudi nimajo več nosilnosti po njeni celotni dolžini.

Pramenaste jeklene vrvi po standardih EN 12385-4 (tudi DIN 3060: 6x19 = 6 pramenov, vsak vsebuje 19 žic, in DIN 3055: 6x7 = 6 pramenov, vsak 7 žic) so relativno mehke jeklene vrvi in dobro oprijemljive, kar je eden od pogojev za gradnjo zavarovanih plezalnih poti. Cenovno so samo malenkostno dražje od spiralnih jeklenih vrvi. Pletene so tako, da posamezne žice pramena prehajajo od zunaj navznoter, ter ponovno ven, zaradi tega je vsaka posamezna žička trdno vkleščena v svojem pramenu (preseki različnih tipov jeklenih vrvi, slika 18 desno). Pri odlomih posameznih žičk lahko poškodovane konce upognemo navznoter in zaščitimo ta del jeklene vrvi, ki pa zaradi tega ne bo oslABLJENA na celotni dolžini (-> 2.7.1.2).

Slika 18: jeklene vrvi po DIN

Pramenaste jeklene vrvi izdelujejo iz različnih materialov. Priporočljive so tiste, ki vsebujejo »umetne« primesi, ki preprečijo vpijanje vlage, vode in s tem dosežemo hitro sušenje jeklene vrvi.

Jeklene vrvi so na tržišču različnih izvedb, dimenzij in premerov. To pomeni, da imamo na voljo tudi grobe in fine pramenaste jeklene vrvi. Grobo žičnate pramenaste jeklene vrvi so zelo trde in neprimerne za prijemanje, so sled tega manj uporabne za gradnjo zavarovanih

plezalnih poti. V nasprotju s tem, pa pri fino žičnatih pramenastih jeklenih vrveh obstaja problem manjše odpornosti na korozijo in mehanske poškodbe. Zgoraj omenjene pramenaste jeklene vrvi izdelane po standardih DIN 3060 in DIN 3055 (EN 12385-4) predstavljajo uporaben kompromis med grobo in fino žičnatimi jeklenimi vrvmi.

Pri uporabi jeklenih vrvi v zavarovanih plezalnih poteh je izjemnega pomena zaščita jeklene vrvi pred korozijo. Zelo priporočljiva je uporaba pocinkanih jeklenih vrvi. Uporaba nerjavečih jeklenic je zaradi njihove visoke cene manj priljubljena, razen na lokacijah, ki so visoko in pogosto pod snegom, ledom. **Jeklene vrvi, ki so oplašene z umetnimi masami (plastika ali guma) niso priporočljive**, zanje velja enako kot za začasno uporabo samolepilnih trakov za zaščito poškodb (-> 2.5.3.5): pod plaščem umetne mase se bo nabirala vlaga ter voda in povzročila nepopravljivo korozijo. Umetne mase na jeklenih vrveh so večinoma iz PVC materiala, ki je slabo odporen na mehanske poškodbe in upogibanja, pri tem lahko nastanejo hude notranje poškodbe jeklene vrvi, ki navzven ne bodo opazne. Poleg tega so oplašene jeklene vrvi tudi zelo drage.

2.5.2 Dimenzije jeklenih vrvi

Pri gradnji zavarovanih plezalnih poti uporabljamo poenotene premere jeklenih vrvi. To je nujno že samo zaradi standardizacije dimenzij elementov poti (sidra, objemke, napenjalniki, itd) in tudi tehničnih varovalnih pripomočkov za uporabnike (dimenzije vponk, samovarovalnih sistemov, škripcev vozičkov, ..).

Pri dimenzioniranju premera potrebne jeklene vrvi za zavarovane plezalne poti upoštevamo minimalni zahtevani premeri jeklene vrvi glede 14 mm.

Največji premer jeklene vrvi naj bo največ 20 mm, sicer bosta vpenjanje vponk samovarovanja in njihova obremenitev problematična.

Priporočilo

Premer jeklene vrvi **na plezalnih delih poti** naj bo minimalno 14 mm. Poleg nosilnosti igra zelo pomembno vlogo tudi oprijemljivost jeklene vrvi. Večji premeri jeklene vrvi so za ta namen ustrežnejši.

2.5.3 Pritrjevanje (utrditev) jeklenih vrvi

Na splošno so primerni tisti sistemi pritrdjevanja jeklene vrvi, ker je jeklena vrv fiksirana na vsakem sidru. Jeklena vrv je lahko nameščena na sidra ali z zankami (francoski način) ali blago napeta (s silo rok, telesa) in fiksirana z objemkami na sidro.

Če uporabimo očesna sidra – prosti potek jeklene vrvi skozi očesa, bi morala jeklena vrv biti tako močno napeta, da pri 80 kg obremenitvi ne pride do pomikov jeklene vrvi, ki bi posledično povzročili trajne poškodbe (brušenje) očes sider. (slika 19).

Slika 19: odbrušena očesa sider

Pri sistemih z očesnimi sidri naj bo jeklena vrv prednapeta s silo do 4 kN. Pri prednapeti jekleni vrvi še posebej pazimo na to, da se jeklena vrv nikjer ne dotika stene: pri tem se jeklena vrv lahko zaradi vibracij hitro poškoduje, po drugi strani pa bodo plezalci imeli težave pri prehodih skozi utesnjene odseke. Pri tem obstaja nevarnost, da bodo zaradi neljubih preprek (tiščanja jeklene vrvi ob steno) pogosto povsem opustili samovarovanje.

Na splošno očesna sidra za zavarovane plezalne poti niso priporočljiva, temveč sistemi sider kjer bo jeklena vrv fiksirana na vsako sidro.

2.5.3.1 Objemke jeklenih vrvi

Za gradnjo zavarovanih plezalnih poti uporabljamo atestirane objemke primernih dimenzij glede na premer jeklene vrvi, po standardih EN 13411-5 (DIN1142).

Za fiksiranje konca jeklene vrvi se zahtevajo tri vrvne objemke. Pri tem morajo biti nameščene tako, da je njihov upognjen del na neobremenjenem delu jeklene vrvi, spodnji del z maticami pa na obremenjenem delu jeklene vrvi. Uporabljene smejo biti objemke, ki so namenjene točno določenem - ustreznem premeru jeklene vrvi. Matice privijamo/zategujemo z moment ključem s predpisano silo (tabela 7). Po standardu se uporablja pri jeklenih vrveh, ki so večjega premera od 8 mm, predimenzionirano varovanje - po 4 objemke. Ker pa je predimenzioniranje veliko, so tri objemke za varnost dovolj. To se je potrdilo tudi v praksi. Prva objemka je nameščena direktno za vložkom - očesom jeklene vrvi (pločevinast notranji vložek), ki preprečuje zamikanje in lomljenje jeklene vrvi na sidru. Ostanki vijakov objemke predstavljajo nevarnost za poškodbe obiskovalcev, ko pa so izjemno (pre)dolgi, pa so lahko tudi napačno interpretirani kot sidra (znana sta dva smrtna primera). Na zaključkih vedno uporabimo notranji vložek.

Razdalja med posameznimi objemkami bi naj bila med 1,5x in 3x širino uporabljene objemke. (slika 20).

Slika 20: Način kako fiksirati konec jeklene vrvi z objemkami. Notranji vložek je na koncu neobremenjene jeklene vrvi.

Pri objemkah se zaradi varnostnega faktorja pred morebitnimi poškodbami priporoča uporaba matic s pol okroglo glavo, ali matic s postruženimi robovi.

Pri montaži in fiksiranju objemk moramo paziti na maksimalni navor matic:

Premer jeklene vrvi	Navor
10 mm	9 Nm
12 mm	20 Nm
14 mm	33 Nm
16 mm	49 Nm

Tabela 6: Navorni moment za privijanje matic objemk jeklene vrvi

2.5.3.2 Notranji vložki

Za fiksiranje koncev jeklene vrvi uporabimo notranje vložke, kot je prikazano na sliki 20. Nujno je uporabiti normirane velikosti vložkov. Vložek bi naj omogočal lep prehod skozi napenjalni sistem in preprečeval lomljenje jeklene vrvi, tudi nudil mehansko zaščito zanke v gibljivem delu prehoda skozi sidro, napenjalnik, ...

Odrpte – nevarjene notranje vložke na jeklenih vrveh ne uporabljamo.

Pri uporabi notranjih vložkov obstaja nevarnost, da bo vložek sčasoma sam izpadel iz očesa jeklene vrvi (kot je vidno na sliki 25). Pri tem nastane nevarnost poškodb, kakor tudi nevarnost interpretacije vložka kot sidriščne točke (poznana sta dva smrtna primera). Zaradi tega je nujno, da je prva objemka nameščena čim bližje vložku.

2.5.3.3 Povezovalni elementi

Na različnih mestih bo potreba po povezovalnih elementih, kot so napenjalniki, očesna sidra, verižni zglobovi, itd. Praviloma se povezovalnim elementom izogibamo, zaradi njih bo varnost dela jeklene vrvi zmanjšana. Če že, potem smemo uporabiti samo vroče cinkane povezovalne elemente in zglobe izdelane po normi EN DIN 82101, oblike »A« ali elemente z matico po normi EN 362, ki pa morajo zadostiti varnostnim kriterijem za alpinistične vponke z matico po normativu EN 12275 (minimalna sila loma 25 kN).

Povezovalni elementi morajo biti vedno zavarovani pred odvijanjem: na načine, da s kladivom ali točkalom deformiramo navoj ob matici povezovalnega elementa, ali da matico fiksiramo s posebnim, za ta namen izdelanim lepilom. Načrtovane povezovalne elemente je potrebno pred tem preizkusiti po standardu DIN 766; zdržati morajo minimalno silo 15 kN.

Napenjalniki

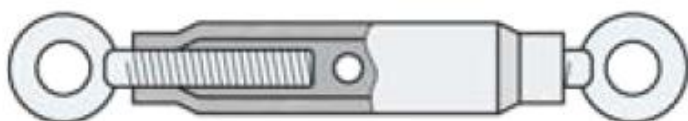
Za gradnjo navadnih zavarovanih poti z očesnimi tipi sider je nujna uporaba napenjalnih elementov. Tu pridemo v stik z več vrstami napenjalnih sistemov glede na način izvedbe očes in telesa (napenjala z očesom, napenjala s kavljem, s cevastim telesom, z odprtim telesom, itd).

Napenjalniki morajo biti ustreznih dimenzij in nosilnosti. Pri tem si pomagamo s tehničnimi podatki posameznih proizvajalcev.

Cevasti napenjalniki po normativu EN DIN 1478 (slika 21, stran 42 zgoraj) so v glavnem izdelani samo iz rjavečih materialov (neerjaveči so zelo dragi) in niso priporočljivi; v cevi se bo nabirala voda in bo povzročila korzijo, ki od zunaj ne bo vidna.

Odprti napenjalniki po normativu EN DIN 1480 (slika 21, stran 42 spodaj) obstajajo z različnimi možnostmi pritrditve:

- Viličasta pritrditev
- • Očesna pritrditev
- • Pritrditev s kavljem (ni dovoljena uporaba!)

Slika 21: Napenjalniki za jeklene vrvi (zgoraj cevasto ohišje z očesnim fiksiranjem, spodaj odprto ohišje z očesnim in fiksiranjem s kavljem – slednje ni dovoljeno!)

Viličasto fiksiranje je najprimernejše. Fiksiranje s kavlom na zavarovanih plezalnih poteh ne nudi dovolj varnosti in velja za prepovedano.

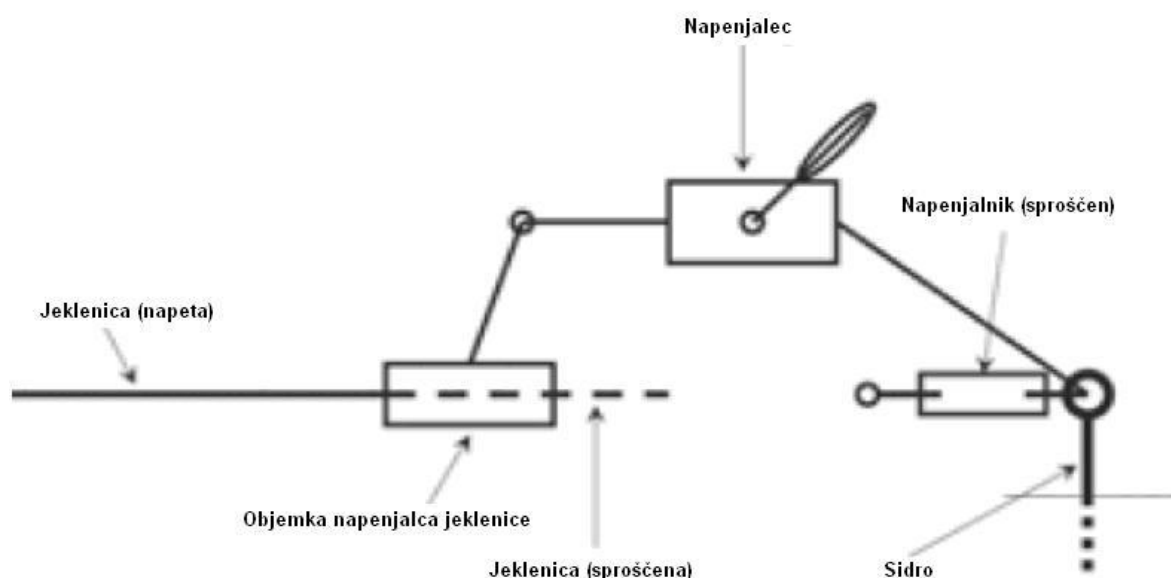
Očesno fiksiranje ima to slabost, da skrajša varovani del zaradi uporabe verižnega zgloba. Podaljšanja in napenjalni sistemi naj bodo čim krajši, da bodo plezalci enostavno prehajali preko. Ob upoštevanju potrebne razdalje za tri objemke ter napenjalnik, dobimo minimalno razdaljo, ki jo mora plezalec preklopiti in ta znaša okoli pol metra. Ko pa imamo napenjalna sistema na obeh koncih dveh jeklenih vrvi, pa je ta razdalja takoj en meter. To lahko rešimo samo na z namestitvijo dveh končnih sider z medsebojnim preklopnim zamikom.

Pri predlaganem **viličastem fiksiranju** navojno telo ni smiselno blokirati **pred odvijanjem** z žico ali z deformacijo navoja.

Na splošno morajo biti **napenjalniki** vedno **zavarovani pred samodejnim odvijanjem**. Najlažje ga fiksiramo z kosom žice skozi predhodno izvrtano luknjico skozi navoj. Obstaja tudi opcija fiksiranja telesa napenjalnika z žico.

Napenjanje jeklene vrvi

Pri sistemih, ki potrebujejo močno prednapeto jekleno vrvjo ne zadošča samo napenjanje z rokami in težo telesa. Za ta namen potrebujemo mehanski napenjalni sistem. Sila napenjanja se bo s pomočjo napenjalne objemke, ki poskrbi da je jeklena vrv ves čas ravno vpeta, prenesla preko napenjalnika na jekleno vrv. Kot je že bilo omenjeno, naj bo **prednapetost omejena na 4 kN**.

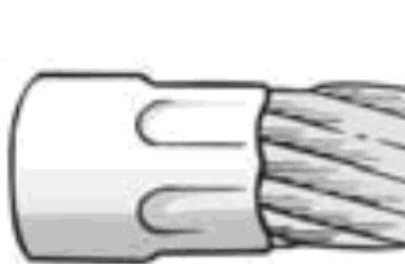
Slika 22: Princip kako dosežemo prenos napenjalne sile na jekleno vrv

Način napenjanja:

Vitel fiksiramo na sidro, napenjalno objemko fiksiramo na jekleno vrv. Potem napnemo jekleno vrv na želeno napetost in njen konec fiksiramo na napenjalnik varovalnega sistema poti. V zaključku popustimo napetost vitla in privijamo napenjalnik do napetosti potrebne na jekleni vrvi.

2.5.3.4 Zaključne kape

Vse konce jeklenih vrvi zapremo z zaključno kapo, ki jo na jekleno vrv stisnemo s posebno oblikovanimi kleščami. Na ta način bo jeklena vrv zavarovana pred razpletanjem kakor tudi plezalci pred poškodbami. Povijanje s samolepilnimi trakovi ni strokovno, saj se bo poviti del kmalu sam odpri.

PRAVILNO

Zaključek jeklene vrvi
(Posebna zaključna kapa)

NAPAČNO

Slika23: Zaključevanje jeklenih vrvi

2.5.3.5 Povijanje jeklenih vrvi

Ker so jeklene vrvi v redkih primerih izdelane iz nerjavečih materialov (visoka cena), obstaja nevarnost korozije. Na splošno lahko izhajamo iz stališča, da je korozija, ki jo vidimo manj nevarna, kakor tista, ki je ne vidimo. Zaradi tega je zelo tvegano povijati jeklene vrvi s samolepilnimi trakovi.

Večinoma bi naj čim prej popravili poškodovana mesta, pri katerih samo za vmesni čas povijemo polomljene žice, katere predstavljajo nevarnost za poškodbe rok. Poškodovane dele jeklenih vrvi lahko, tako kot opisuje poglavje 2.7.1.2, dobro saniramo brez uporabe samolepilnih trakov. Samolepilni trakovi so pogojno dovoljeni kot začasna rešitev samo na neobremenjenih koncih jeklene vrvi, namesto zaključnih kap.

Slika 24: Povijanje jeklene vrvi s trakom daljno-ročno pripelje do njene notranje korozije.

Zaradi vremenskih vplivov, megle, kondenzacijske vlage postanejo jeklene vrvi mokre. Vlaga pri tem prodira v prostor med žicami. Odvisno od vremena in temperatur vlaga izpareva, vendar ne iz povitih delov jeklene vrvi.

Okoliška vlaga se zbira pod samolepilnim trakom v zračnih žepkih med trakom in žicami kot pri kapilarnih sistemih. Ustvari in ohranja se mokra mikroklima – jeklena vrv na tem mestu ne bo nikoli suha.

Ti pogoji močno pospešijo procese korozije, pod tako povitim delom lahko kmalu nastane manjši presek jeklene vrvi, ki še nosi, kar je v nasprotju z varnostnimi pravili.

Obremenjevanje jeklenice povite s trakom lahko v daljšem obdobju pripelje do preloma jeklenice.

2.5.3.6 Nenosilni elementi v varovalni verigi

V zadnjih letih se je na zavarovanih plezalnih poteh zgodilo nekaj težkih nezgod, katerim je botrovalo pripenjanje samo-varoval na nenosilne elemente zavarovane plezalne poti. Ekstremno nevarni so na primer: ne dovolj priviti zaključki jeklenice, za napenjanje uporabljeni kosi žice, jeklenice, ali drugi kovinski deli (slika 25). Plezalci teh nevarnosti večinoma ne prepoznajo. Notranji vložki se praviloma brez jeklenice ne smejo nahajati na sidrih. Enako velja za viške jeklenice brez zaključka. Zaključki morajo vedno biti strokovno izvedeni in imeti polno nosilnost.

Slika 25: komponente zavarovane plezalne poti brez vsakršne nosilnosti; na levi sliki je nosilna jeklena vrv napačno fiksirana na očesno sidro z drugo jekleno vrvjo in eno samo objemko; ta konstrukcija ne bo zdržala obremenitve pri padcu. V sredini je plezalec uporabil za samovarovanje tanko pločevino vložka. Desno je nestrokovno zaključen konec jeklene vrvi.

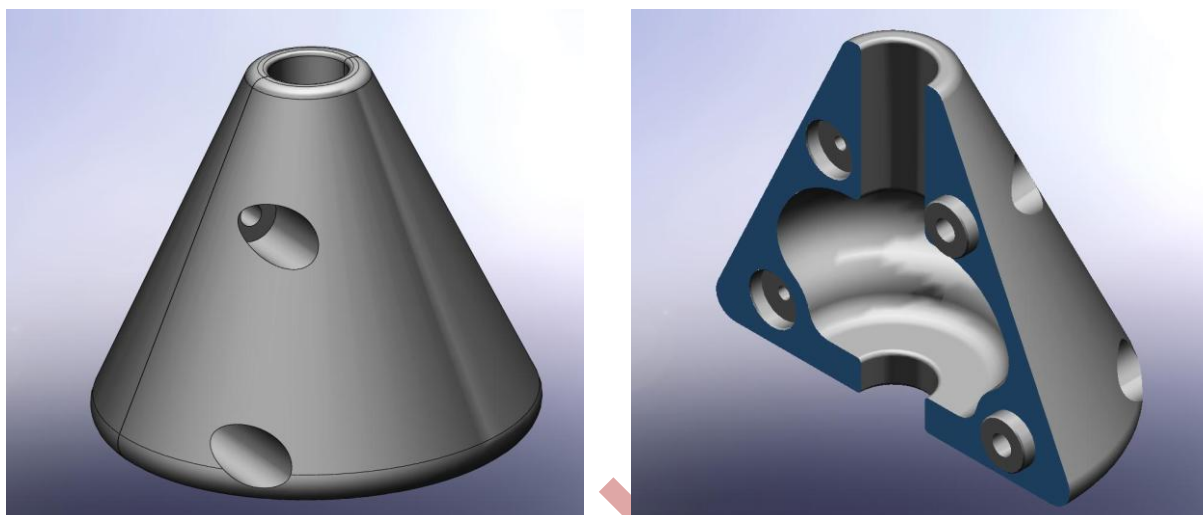
Priporočilo

V sklopu varoval ne smejo biti vgrajeni deli, ki nimajo nosilnosti. Vsi elementi, ki so namenjeni samovarovanju morajo ustrezati minimalnim varnostnim normativom za svedrovce (vsaj 15kN nosilnosti v osi, oziroma 25 kN prečne nosilnosti).

2.6 Varnostni stožci

Konfiguracija zavarovane plezalne poti je običajno zelo različna, glede na dane možnosti nagiba skale, smeri gibanja in drugih dejavnikov, ki vplivajo na razčlenjenost poti. Pri navpičnicah, kjer lahko pride do zdrsov skoraj brez trenja (prosti pad!), kot tudi v zelo izpostavljenih prečnicah nastanejo velike sile ob trku vponke v sidro. Na vponko delujejo prečne sile (tam kjer je njena nosilnost najmanjša) ob togih varovalih.

Slika 26: Varnostni stožec - prerez

Zato je priporočljivo nad sidra v navpičnicah in izpostavljenih prečnicah namestiti varnostne stožce. Varnostni stožci so iz gume in so v notranjosti votli. Tako delujejo ob pritisku vponke na stožec, kot amortizer, ki ublaži silo ob morebitnem zdrsu. S tem precej zmanjšamo možnost loma vponke in hkrati precej ublažimo sunek sile zdrsa.

Testiranje

Narejen je bil test obremenitve varnostnih stožcev različnih trdot gume.

Pogoji:

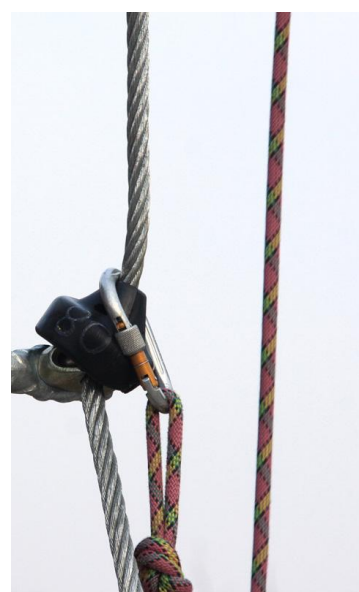
Pri preizkusu je bila spuščena obremenitev 80 kg tovora v navpičnici (prosti pad!), toliko kot tehta povprečno odrasla oseba. Upoštevana razdalja med sidri 3 m in dodatno še 1 m za dolžino samo-varovalnega kompleta, torej 4 m.

Prožnost gume:

Tordota gume je pomemben faktor pri amortiziranju bremena, saj se različno obnaša na obremenitev. Amortiziranje sile, ki je delovala na varnostne stožce, se je izkazala za zelo učinkovito.

Trdota gume	Pojemek / cm
40 shore	5 (preveč)
60 shore	5 (preveč)
80 shore	4

Tabela 7: Test trdote gume varnostnih stožcev

Slika 27: obremenitveni test

Rezultati

- Izkazalo se je, da so primernejši varnostni stožci večje trdote (80 shore). Pri polni obremenitvi so nastale tako velike sile, da se je stožec z mehkejšo gumo čisto stisnil in tako tudi ostal. Trdi stožec je uspešno prestal test, saj je ob obremenitvi deloval kot amortizer.

Varnostni stožci so sestavljeni iz dveh delov in jih na jekleno vrv lepimo s posebnim lepilom za gumo kemiskol (F 524 črni), in dodatno privijamo s štirimi vijaki grobega navoja dolžine 2 cm (BN 84229 M5x20 ZI eco-syn). Z lepljenjem in vijačenjem dosežemo večjo trdnost stožca, da ob veliki sili ne popusti na stikih.

Priporočilo

Varnostne stožce namestimo samo nad sidra, kjer je možnost zdrsa večja torej v navpičnih in izpostavljenih prečnicah, kjer je naklon jeklenice več kot 20°.

2.7 Pomoč pri napredovanju

Pripomočki za napredovanje so »U« klini, skobe in tudi lestve, ki poenostavijo premagovanje strmejših odsekov. Ker običajno v takih odsekih šibkejša in mlajša udeležence tudi dodatno varujemo z vrvjo, je nujno, da za ta pomagala opredelimo minimalno potrebno nosilnost.

2.7.1 Temeljna priporočila (navodila!)

Pripomočki za napredovanje morajo biti tako načrtovani, da se pri normalni uporabi in obremenitvi ne deformirajo plastično. Nadalje morajo vsi pripomočki za napredovanje, ki se lahko uporabijo za samovarovanje, zadostiti minimalnim varnostnim normativom predpisanim za svedrovce – prečna nosilnost 25 kN ter nosilnost v osi 15 kN.

Pripomočki za napredovanje morajo v osnovi biti nameščena tako, da ustrezajo manjšemu stopalu in ne smejo imeti ostrih robov. »Vsi robovi kateri lahko pridejo v stik z rokami uporabnikov in/ali samovarovalne opreme, morajo biti brez ostrih robov«, iz pravilnika EN 12275, poglavje za vponke 4.1.1. Poleg tega naj bodo vsi pripomočki za napredovanje zaobljenih oblik saj s tem zmanjšamo možnost poškodb (klini in pohodne plošče niso dovoljeni).

2.7.2 Skobe in pomagala za roke

Pomagala za stopanje smejo biti v obliki ovalnih skob (slika 26, stran 46) ali klasičnih skob. Klini in pohodne plošče niso dovoljeni zaradi možnosti poškodb.

Maksimalna razdalja pomagala od stene naj ne bo večja od 15 cm. S tem dosežemo, da bo se pomagalo ob normalni uporabi (sile okoli 1,5 kN) ne bo plastično deformiralo. Minimalni premer materiala za pomagala naj bo vsaj 14 mm (glej poglavje 2.4.3.2.). Globina vrtine za pomagala je identična globini sider in znaša več kot 70 mm v zelo kvalitetni skali, v slabši pa je vrtina ustrezno globlja.

Enako kot za sidra, so za pomagala primerna armaturna jekla po DIN EN 10080 standardu (normativ za prednapeta rebrasta jekla za gradbene konstrukcije) trdnosti 500S (visoka trdnost in sposobnost varjenja). Pomembna je tudi zaščita pred korozijo, to dosežemo z vročim cinkanjem pomagal. Z minimiziranjem razdalje pomagala od stene, zmanjšamo tudi vplive snežnih obremenitev in s tem dosežemo dolgo življenjsko dobo.

Za preprečitev vrtilnih momentov naj ima pomagalo dve nosilni nogi - po eno na vsaki strani. V steno naj bo montirano brez napenjanja.

OPOZORILO

Pomagala za stopanje in prijemanje se lahko uporabljajo tudi za samovarovanje in morajo imeti dovolj visoko nosilnost. Minimalna nosilna trdnost mora ustrezati normativom za svedrovce. V raziskavah je bilo ugotovljeno, da je zadoščeno standardu za svedrovce, če za pomagalo uporabimo prednapeto rebrasto jeklo premera vsaj 14 mm, trdote 500S, ki je vgrajeno v steno z dvokomponentnim lepilom za visoke obremenitve, vsaj 70 mm globoko (odvisno od kvalitete skale). Ob uporabi drugačnih oblik in konceptov pomagal naj bo predhodno izveden praktični preizkus trdnosti (sila izpuljenja v osi in prečne trdnosti, ob maksimalni oddaljenosti od stene).

Slika 26: Stopno krožno pomagalo iz obstojnega jekla (vroče cinkano) ne vsebuje ostrih robov. V primeru stopanja na rob ne pride do zasuca pomagala.

Slika 27: »U« stopa, preprosta in učinkovita. Pozor, zadostiti mora normativom trdnosti predpisanim za fiksne točke (samovarovanje).

Priporočila

Pomagala za stopanje in prijemanje so enakovredna fiksnim točkam, saj se bodo plezalci nanje tudi samo-varovali. Zaradi tega vsa pomagala lepimo z dvokomponentnim lepilom za visoke obremenitve. Trdnost in nosilnost mora ustrezati standardu za svedrovce. Zelo primerna oblika za stope so pomagala »U« oblike. Pomagala z ostrimi robovi in plošče zaradi nevarnosti poškodb niso priporočljiva.

2.8 Vzdrževanje

Vzdrževanje in ostala dela na zavarovani plezalni poti naj bodo odpravljena zgodaj spomladi pred pričetkom plezalne sezone, s tem preprečimo možnost nezgod zaradi poškodb varoval. Pregled naj izvede več strokovno usposobljenih oseb. Ob tem fotografiramo poškodovana mesta, da kasneje v dolini lažje pripravimo materiale in postopek sanacije.

Največje poškodbe na zavarovanih plezalnih poteh povzročijo snežne obremenitve in skalni podori.

Najpogostejša so natrganja jeklene vrvi. Zaradi tega se bomo v nadaljevanju posvetili tudi tej temi.

Vzdrževalni ukrepi

- Sidra: pregled in preizkus vseh sider (plastične deformacije ali prelomi zaradi skalnega podora ali snega)
- Jeklena vrv: pregled in preizkus (natrganje ali pretrganje zaradi skalnega podora, strele ali snega)
- Pomagala: pregled in preizkus (plastične deformacije ali prelom zaradi skalnega podora ali snega)
- Čiščenje skale

Če vsako leto ugotovimo poškodovanje varoval na istih odsekih zavarovane plezalne poti, potem je smiselno razmisliti o spremembi trase poti. Pogosto zadošča že, da jekleno vrv prestavimo za kakšen meter in s tem zagotovimo boljši zaklon pred padajočim kamenjem in snegom.

2.8.1 Knjiga vzdrževanj

Knjiga vzdrževanja služi za dokumentiranje intervalov vzdrževalnih del. V knjigo vzdrževalec vpisuje datume in opravljena dela. Poleg tega se v knjigi dokumentirajo tudi sanacije. Ta knjiga naj bo v hrambi pri vzdrževalcu ali upravljalcu zavarovane plezalne poti.

2.8.1.1 Sanacija jeklenih vrvi

Slika 28: Poškodovana jeklena vrv

Zaključevanje jeklenih vrvi naj bo izvedeno kot je opisano v poglavju 2.5.3.4, konec jeklene vrvi je pred razpletanjem zaščiteno z zaključnim obročkom.

Če opazimo **natrgane žice jeklene vrvi** najprej ugotovimo kolikšna je še njena nosilnost. Ker je uporabljena jeklena vrv predimenzionirana, nalomljene žičke skrajšamo za 1 do 2 cm in jih upognemo v smeri poteka pramena jeklene vrvi. Nosilnost jeklene vrvi je ob minimalnih poškodbah zelo malo spremenjena in je vrv kljub temu uporabna. Poškodbo vrvi pa moramo sanirati zaradi nevarnosti poškodovanja dlani plezalcev.

- **Pramenaste jeklene vrvi**

Kot je opisano v poglavju 2.5.1., se lahko pretrgane žice jeklene vrvi tudi same razpletejo. Zaradi tega odlomljene kose žic skrajšamo za 1 do 2 cm in upognemo ter zataknejo v smeri poteka pramena. To je enostavno izvedljivo pri žicah do približno 2 mm premera.

- **Spiralne jeklene vrvi**

Popravlila pretrganih žic na spiralnih jeklenih vrveh je zagotovo mnogo težje, kot pri pramenastih jeklenih vrveh, tudi zaradi tega uporabo spiralnih jeklenih vrvi na zavarovanih plezalnih poteh v celoti odsvetujemo.

Obstajata dva načina sanacije spiralnih jeklenih vrvi: ali pretrgano žičko ovijemo okoli tako, da ne predstavlja več nevarnosti za plezalca, ali pa odvijemo odlomljeno žico vse do prvega sidra in jo tam odščipnemo.

2.8.2 Obdobja vzdrževanja

Tisti, ki je zadolžen, oz. upravljalec zavarovane plezalne poti prevzame skrb za varnost na tej poti. Kar pomeni, da mora zagotavljati ustrezno stanje poti - mora jo vzdrževati.

Pri zavarovanih plezalnih poteh, ki potekajo v visokogorskem svetu je smiselno uvesti zimske zapore. Za ta namen naj bodo nameščene table z jasnimi prepovedmi.

- Celotno traso poti pregledamo in preizkusimo pred pričetkom sezone. Pogostost pregledov je odvisna od tipa zavarovane plezalne poti. Pri modernih, namenskih zavarovanih plezalnih poteh ne zadošča samo enkratna kontrola. Splošnih intervalov kontrole ni moč določiti, saj je to odvisno od različnih faktorjev in tipov poti. Pogostejše kot prihaja do poškodoval varoval, toliko pogostejše morajo biti kontrole (glej tudi poglavje 1.3. Pravni vidiki).
- Popravilo in odpravo poškodb varoval je potrebno izvesti takoj po nastanku.

Ta **protokolirana in dokumentirana opravila** opravijo strokovno usposobljene osebe.

Oštevilčenje in označevanje odsekov zavarovane plezalne poti s ploščicami lahko olajša lokalizacijo poškodb na dolgi zavarovani plezalni poti (glej poglavje 3.1.).

Slika 29: Označevalna ploščica s številko odseka

2.9 Gradbena dela

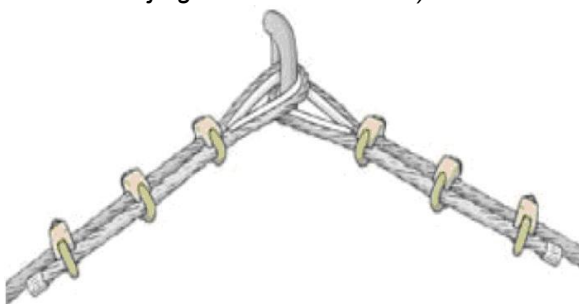
Za gradnjo in sanacijo zavarovanih plezalnih poti je smiselno, da se za celotno pot uporabi isti tip sider. Izjemoma so končna sidra lahko drugačna. S tem dosežemo enostavnost, kot tudi možnost hitrih popravil.

- **Očesno sidro**

Da bomo lahko uporabili notranji vložek za zanko jeklene vrvi, je potrebno paziti na to, da ima oko sidra dovolj veliko luknjo (3-5 mm širšo od premera jeklene vrvi). Če je oko sidra preveliko, se lahko jeklena vrv sčasoma obrabi zaradi vibracij (slika 19, stran 39). Očesa za končno sidranje naj imajo večje luknje, da se skozi omogoči napeljava dveh jeklenih vrvi in vložkov. Sponka za jekleno vrv, nameščena ob vmesnem očesnem sidru je šibka točka, saj se bo jeklena vrv lahko poškodovala. Da zmanjšamo možnost poškodb jeklene vrvi, mora biti oko sidra gladko in brez robov.

Slika 30: Vmesno očesno sidro iz prednapetega jekla z močno prednapeto jekleno vrvjo (notranja stran očesa je gladka in brez robov)

Slika 31: obojestransko porabljeno končno sidro

Slika 33: Poškodbe jeklene vrvi – krotovičenje, nastalo pri napačnem odvijanju

• Končno sidro:

Odseke jeklene vrvi, ki so pogosto izpostavljeni obremenitvi snega je smiselno izdelati s krajšimi kosi jeklene vrvi. Pri tej je lahko eno samo končno sidro uporabljeno iz dveh strani.

• Jeklena vrv

Jeklene vrvi so dobavljive v kolutuih. Odvijamo jih samo na način za odvijanje koluta, v nasprotnem se bo jeklenica krotovičila in tudi poškodovala.

PRAVILNO

NAPAČNO

Pozitivni primeri

Slika 34: masivno, ploščato-kovano sidro namenjeno prečnim obremenitvam

Slika 35: dobro stanje sider, poravnana – blago napeta jeklena vrv, dober izbor smeri poti, uporaba naravnih stop in oprimkov

Negativni primeri

Slik 36: Uporaba neatestiranih očesnih matic brez prečne nosilnosti; Glede na premer sidra je njegova zunanja dolžina opazno prevelika, obstaja velika verjetnost utrujanja materiala; neprimerna uporaba spojke za jekleno vrv.

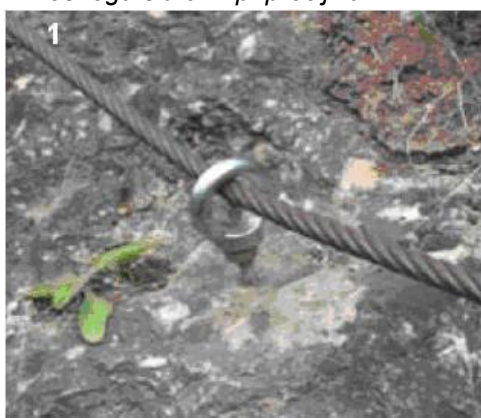

Slika 37: glej komentar pod sliko 36. Dolžina in debelina sidra kot način pritrdjevanja so neustrezni.

Slika 38: spojka jeklene vrvi pred in po očesu vmesnega sidra ni pripročljiva

Slika 39: 1, 2, 3 – o zadostni nosilnosti sidra tukaj ne moremo govoriti !

Slika 40: potek jeklene vrvi direktno skozi svedrovec: nevarnost poškodb jeklene vrvi , premajhna oddaljenost jeklene vrvi od skale

Slika 41: jeklena vrv se dotika stene, neznana varnost sistema, fiksiranje jeklene vrvi na nestandardizirano sidro, ki bo poškodovalo jekleno vrv

Slika 42: pretanka jeklena vrv; premalo spojk za jekleno vrv, zanka jeklene vrvi brez notranjega vložka; standardni svedrovci so sicer dovoljeni, vendar bi bilo pravo sidro veliko bolj primerno.

Slika 43: Krpanje v sistemu varoval je lahko nevarno

Slika 44: sistem sidranja z očesnimi sidri in preslabo napeta jeklena vrv, ki je nevarno poškodovala oko sidra

Slika 45: razcefrana jeklena vrv predstavlja nevarnost poškodb za plezalca

Slika 46: nedopustna oblika podaljševanja vrvi

Slika 47: dve hudo pustolovski končni sidrišči

Slika 48: neugoden potek jeklene vrvi. Plazovi in skalni podori bodo ogrozili varovala. Morda bi se na tem mestu lahko odrekli varovanju.

Slika 49: Obročne matice nimajo prečne nosilnosti

Slika 50: jeklena vrv se drgne ob skalo in se kmalu poškoduje.

Slika 51: odprt napenjalni sistem v varovalni verigi

Slika 52: stopni klini predstavljajo povečano nevarnost poškodb

Slika 53: zacementirano sidro v takšni podlagi ne bo imelo zadostne nosilnosti.

Slika 54: vsaka veriga je tako močna kot je njen najšibkejši člen; ta način varovanja (namesto jeklene vrvi) ni optimalen (še sprejemljiv), vendar naj ne bo v nobenem primeru uporabljen v zavarovanih plezalnih poteh! Vijačni sistem naj bo vedno fiksiran!

2.10 Izdajatelj in kontaktna oseba v primeru zavarovane plezalne poti

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Dvorakova 9

1001 Ljubljana

Tel.: 01 43 45 680

www.pzs.si

OSNUTEK

3 Spremljevalni ukrepi

3.1 Varnostni ukrepi, koncept

Že v fazi načrtovanja zavarovane plezalne poti je smiselno razmišljati o varnostnem konceptu. Koncept reševanja je smiselno dogovoriti skupaj z lokalno gorsko reševalno postajo. Lep primer takega sodelovanja je na zavarovani plezalni poti pri slapu Stuibenfall Klettersteig/Ötztal/Tirol, kjer so poleg natančnega označevanja (oštevilčenja odsekov) smiselno načrtovali tudi ustrezne postopke za reševanje. Naslednje se je izkazalo kot uspešno:

- Na zavarovani plezalni poti so označili posamezne odseke. Na določenih razdaljah so na sidra fiksirali tablice s števkami, oziroma so odseke poimenovali. Ponesrečeni in / ali soplezalec lahko na osnovi tega sporoči reševalcem točno lokacijo nezgode. Reševalci lahko glede te informacije natančno pripravijo postopek reševanja.
- Najprimernejša mesta za vsak posamezen odsek so načrtovana skupaj z lokalno reševalno postajo, tudi primerno označena in zavedena na topo karto. Pri gradnji zavarovane plezalne poti se v vsakem odseku pripravi vse potrebno za morebitne postopke reševanja tako, da se namestijo fiksne točke – sidrišča za ta namen. Pri enem reševanju so reševalci zaradi tega sistema lahko efektivno in hitro ukrepali.
- Pristojna lokalna reševalna postaja naj ima v svojih prostorih topo karto z označenimi posebnostmi odsekov in predvidenimi načini reševanja.
- Vpisna knjiga na zavarovani plezalni poti je prav tako koristna. V njej ne bo samo evidenca plezalcev, temveč bo imela tudi dokumentarno vrednost.

Slika 55: Primer oštevilčevanja nekega odseka zavarovane plezalne poti

3.2 Označevanje in opremljanje

Pogosto se zanemari nekaj pomembnega: jasno označevanje pristopa in sestopa, informacijska tabla na izhodišču s podatki o nujni opremljenosti plezalca in opozorilne informacije. Primerno označevanje zavarovane plezalne poti bo pomagalo preprečevati neželene nezgode. Tudi iz vidika odgovornosti je označevanje zelo pomembno. Zato naj bo lastnik plezalne poti prepoznaven tudi na informacijski tabli.

Plezalca smatramo za obiskovalca zavarovane plezalne poti. Za obiskovalca bo vsaka informacija na vstopnem mestu lahko zelo koristna in v pomoč. Ena ali več preglednih informacijskih tabel naj bo sestavni del vsake zavarovane plezalne poti. Več jezikovne informacije in jasni piktogrami bodo naredili navedene podatke pregledne in jasne vsem plezalcem.

Plezalci uporabniki imajo pogosto premalo alpinističnih izkušenj, tudi slabo poznajo teren na katerem poteka zavarovana plezalna pot. Detaljne napotke o posebnostih pri uporabi tovrstnih poti, kakor tudi podroben opis težavnosti, orientacije po celotni poti, te podatke ni smiselno zapisovati na opozorilne table, temveč v vodničke.

Po drugi strani pa pomanjkljive skice smeri lahko zavedejo uporabnika zavarovane plezalne poti, ga prisilijo v povratek, tudi povzročijo časovno stisko, izčrpanost, paniko, izgubo orientacije, kar lahko ima kritične posledice.

Pomemben je pravilen izbor mest za informacijske table. Po eni strani je potrebno zagotoviti dobro informiranje in orientacijo, po drugi strani pa pretirano število tabel ni primerno.

Zahteve po markiranju in označevanju s tablamami so različne glede na potrebe, lokalna pravila in navade. Zavarovana plezalna pot v alpskem svetu zahteva boljše markiranje kakor športna zavarovana plezalna pot, ki je dostopna iz ceste.

Če obstajajo lokalni pravilniki o markiranju in označevanju poti / dostopov, jih je potrebno upoštevati.

Literatura

- Deutscher Alpenverein; Bergwegeklassifizierung, Handbuch mit regionalen Beispielwegen
- Amt der Niederösterreichischen Landesregierung, 2003 Wanderwegekonzept Niederösterreich, St. Pölten.
- Amt der Salzburger Landesregierung, 2005 Salzburger Wander- und Bergwegekonzept, Salzburg.
- Amt der Steiermärkischen Landesregierung, 2003 Wanderwegekonzept Steiermark, Graz.
- Amt der Tiroler Landesregierung, 2000 Wander- und Bergwegekonzept des Landes Tirol, Innsbruck. 2000 Tiroler Bergwege-Gütesiegel, Innsbruck. 2008 Wander- und Bergwegekonzept des Landes Tirol - Tiroler Bergwege-Gütesiegel, Innsbruck.
- Amt der Vorarlberger Landesregierung: 1996 Wanderwege-Konzept Vorarlberg (Schriftenreihe Raumplanung), Bregenz, 2005 Wanderwege Service. Handbuch für die Anlage und Betreuung von Wanderwegen.
- Bundesamt für Umwelt, Wald und Landschaft, Richtlinien für die Markierung der Wanderwege, Haftung für Unfälle auf Wanderwegen.
- Oberösterreich Tourismus 2000 Wander- und Bergwegekonzept Oberösterreich, Linz
- Deutsches Institut für Normung, 2005 Wegweiser für Wanderwege (DIN 33466), Berlin.

Označevanje

Markiranje pristopov in sestopov

- V najboljšem primeru lahko uporabimo obstoječe planinske poti za pristope in sestope. Te poti so nadelane in posebej označene, običajno speljane krožno ali verižno. V tem primeru je potrebno dodati samo smerne table do zavarovane plezalne poti.
- V primerih, ko do vstopne točke ni poti, moramo le te nadelati, markirati in ustrezno označiti s smernimi tablamami. Enako velja za sestopne poti.

- Vmesni in zasilni izstopi zahtevajo enako mero pozornosti v smislu nadelave in markiranja. Zasilni izstop brez nadaljevanja poti je za uporabnika neuporaben in ga lahko tudi ogrozi. Če je potrebno tudi na zasilnih izstopih namestimo varovalno jekleno vrv in druga varovala.
- • Tablice, ploščice, barvne markacije in/ali močice lahko kombiniramo na primernih razdaljah. Ko so med odseki jeklene vrvi pohodni deli poti, upoštevamo tudi to. Plezalec se mora tudi v slabem vremenu (megla, snežni metež) dobro orientirati. Samo sledi poti so premalo!
- • V zahtevnem terenu in v izpostavljenih stenah je jeklena vrv neprekinjena in služi za vodenje plezalca

Alpinistične in statične vrvi, ki so ponekod nameščene za premostitve v zavarovanih plezalnih poteh, niso primerne za ta namen.

Skica 56: Primer označevanja odseka

Poimenovanje

Takoj ko ima neka z jekleno vrvjo zavarovana pot lastnost plezalne poti (ima težavnost težkih odsekov višjo od A/B), bi naj bila poimenovana z lastnim imenom plus »zavarovana plezalna pot« (napačno poimenovanje je na primer „Tihotapska pot“, težavnosti C do D).

Table

Poleg usmerjevalnih tabel je tudi potreba po namestitvi kombinacije informacijskih tabel in tabel z napotki:

Informacijske table

Na njih je predstavljen pogled na celotno zavarovano plezalno pot in večinoma vsebujejo naslednje podatke:

- Oznako – ime zavarovane plezalne poti
- Težavnostno oceno – enotno oceno iz petstopenjske lestvice od A do E (F/G)
- Topo skico – shematsko predstavitev zavarovane plezalne poti z ocenami odsekov in višinami
- Čas plezanja – če je potrebno detaljno glede na odseke
- Seznam opreme – napotke o obvezni samovarovalni opremi (čelada, samovar. Komplet itd)
- Številko reševalcev – 112

- Nevarnosti – opozorila pred padajočim kamenjem, vremenskimi nepravilnostmi, mokro steno itd.
- Zavetišča – seznam bivakov in koč v bližini
- Servisni info – naslov, tlf, email za sporočanje poškodb na zavarovani plezalni poti
- Skrinjico z vpisno knjigo
- Trenutno stanje – opozorilne table v primeru zapore, npr. ZAVAROVANA PLEZALNA POT JE ZAPRTA
- Kazalo – obrazložitev na skici uporabljenih simbolov

GPS: N46° 21.056' E15° 10.038'

Učni poligon PZS - zavarovana plezalna pot (ZPP)

„Gonžarjeva peč“

Vinska Gora
Klettersteiggarten + Via Ferrata trail

Težavnost: D/E
Višina: 70 m
Stena: južna (S)
Plezanje: 25 min
Sestop: 15 min
Klic v sili: 112

Lastnosti:
 športna, zelo težka zavarovana plezalna pot, strmi in zahtevni odseki, mestoma velika izpostavljenost. Brez umetnih stop !

Obvezna oprema:
 čelada, plezalni pas, samovarovalni komplet.
Priporočamo: plezalnike in dodatno popkovino !

Primernost: samo za izkušene !
 Ni primerno za otroke pod 14 let.
Eignung: nur für Geübte! Ab 14 Jahren.
Suitability: experienced climbers only !
 Adults above 14 years.

Upravitelj: PD Vinska Gora
<http://pd-vg.veenje.si>

UPORABA NA LASTNO ODGOVORNOST !
Begehen auf eigene Gefahr ! Use at your own risk !

Opozorila za varen vzpon Empfehlungen für einen sicheren Aufstieg Warnings for a safe ascent

Pred vstopom v ZPP:

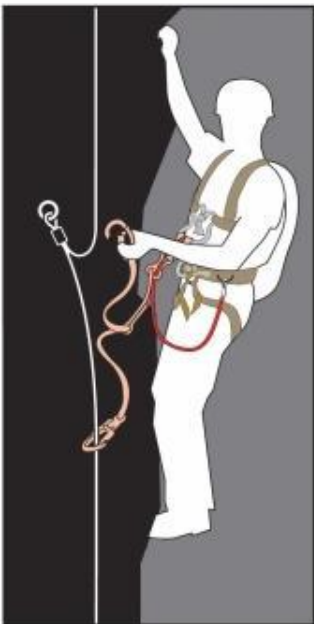
- obvezna uporaba ČELADE !
- obvezna uporaba SAMOVAROVALNEGA KOMPLETA !
- preveri varovalno opremo !
- pravilno vpenjaj obe vponki
- samo en plezalec na raztežaj !

Vor den Klettersteig eintritt:

- HELM aufsetzen !
- KLETTERSTEIGSET richtig eingebunden !
- Kontrollieren Sie gegenseitig !
- Klettersteigkarabiner richtig einsetzen
- Immer nur einer zwischen den Ankern !

Before entering via Ferrata:

- HELMET on !
- properly set shock-absorbing system !
- check one another's equipment !
- have both krabs clipped on safety wire
- keep safe distance !

TEŽAVNOSTNE STOPNJE	
A: Lahko Leicht Einfache	ZAITEVNA POT
B: Zmerno težko Mäßig schwierig	ZELO ZAITEVNA POT
C: Srednje težko Ziemlich schwierig	
D: Težko Schwierig	ZAVAROVANA
E: Zelo težko Sehr schwierig	PLEZALNA
F: Ekstremno težko Extrem schwierig	POT

OPOZORILO: nevarnost padajočega kamenja ! Nevarnost zdrsa !

Plezanje dovoljeno samo ob uporabi varovalne opreme in upoštevanju varnostnih pravil !

V primeru pomanjkanja izkušenj plezaj samo v spremstvu izkušenega vodnika.
 Am Mangel an alpiner Erfahrung nur mit Bergführer begehen.
 Non-experienced mountaineer must climb with experienced guide.

Zavedaj se nevarnosti, imej opremo in znanje!
 Understand the risks, have the proper equipment and know to use it.

Slika 57: Primer informacijskih tabel

Topo karta

Na topografsko karto zavarovane plezalne poti nazorno narišemo celotno pot razdeljeno na odseke po težavnostih, karta mora vsebovati tudi opozorila pred nevarnostmi (recimo padajoče kamenje). Topografske karte običajno izdelajo izkušeni gorniki ali lastniki zavarovane plezalne poti. Praviloma je za to, potrebno pot preplezati, sproti skicirati in ovrednotiti zahtevnost posameznega odseka.

Tabla z napotki

Tabla na poti služi kot opozorilna tabla ali tabla z informacijami o posebnostih, ki jih zahteva zavarovana plezalna pot. Na primer:

- Napotki o nujni plezalni opreми (čelada, samo-varovalni komplet, morda tudi škripec, popkovina)
- Napotki o poteku poti ali značilnostih okolice
- Možnosti za nujne klice
- Opozorila o nevarnostih kot so padajoče kamenje, neurje, mokre stene

Slika 59: Smerne table so pomembni orientirji

Slika 60: Tudi opozorila niso odveč

Slika 61: Primer vzornega markiranja primerni možici.

Pogosto bodo lastniki zavarovanih plezalnih poti neko pot opremili s tablami tipa »samo za izkušene plezalce« - taka pot ni namenjena začetnikom. Te splošne table običajno niso dovolj za nadomestilo morebitne škode (zavarovanja). Tovrstne table imajo majhno moč, saj prepuščajo uporabniku končno odločitev. Ali je on izkušen in koliko je izkušen ter katero stopnjo mora obvladati pa ne nakazujejo. Table na katerih so jasno napisne prepovedi in zapovedi, na primer »Pot ni nadzorovana, uporaba je na lastno odgovornost!« ali pa »Pot je zaprta« ali »Nujne so alpinistične izkušnje, brez strahu pred višino in zanesljiv korak«.

Mesta za namestitev tabel

- Informacijske table namestimo na izhodišču ture (parkirišče) in/ali pri vstopu v steno
- Usmerjevalne table morajo biti nameščene na vseh možnih dostopih, kot tudi na sestopih, ter na vseh zasilnih in vmesnih izstopih. Informacijska tabla mora biti tudi na izstopu zavarovane plezalne poti, da preprečimo, da bi preslabo opremljeni ali neizkušeni sestopali po zavarovani plezalni poti – jo zamenjali z normalno zavarovano potjo.
- Za table o stanju poti kot je »ZAVAROVANA PLEZALNA POT JE ZAPRTA« veljajo enaka pravila kot za table z informacijami. Dodatno bi naj označili tudi izstop.

Materiali

Informacijske in smerne table bi naj imele dolgo življenjsko dobo, istočasno pa bi naj bile čim lažje. Kot osnovo bomo lahko uporabili vremensko odporne materiale kot je barvan aluminij z graviranjem in tiskanjem.

3.3 Vrednotenje težavnosti

Univerzalna vsesplošna lestvica ocenjevanja, ki bi veljala v vseh državah EU še ne obstaja. Pri zavarovanih plezalnih poteh se (tako kot pri prostem plezanju) uporabljajo različni sistemi ocenjevanja. Lestvice so si različne, pa vendar zelo primerljive.

Schall (Avstrijska) lestvica	Hüsler (Nemška) lestvica	Italijansko/Francoska
A – lahko Enostavne zavarovane poti v ne prestrmem svetu, s skobami, klini in kratkimi pokončnimi lestvami. Posamezna izpostavljena mesta so lahko premagljiva, pot je v glavnem premagljiva tudi povsem brez samovarovanja. Idealno za začetnike.	K 1 - lahko Vzpon je po pravilu nadelan, varovalni pripomočki so zelo komfortni. Velike naravne stope; nameščene lestve, skobe, klini itd.	F/F - lahko facile/facile Malo izpostavljeno, lahka zav. plezalna pot, z daljšimi nadelanimi pohodnimi odseki..
B – zmerno težko Pokončnejši teren s posameznimi majhnimi stopami, izpostavljeni odseki, skobe, verige in daljše pokončne lestve, mestoma se potrebuje moč v rokah. Varujejo se tudi izkušeni gorniki. Plezalna težavnost: cca. II - III	K 2 - srednje Nahajamo se v strmejši steni; vsebuje strme odseke s skobami ali lestvami, jeklena vrv pa je napeljana tudi v lažem terenu.	MD/PD – srednje difficultà / peu difficile Daljša, delno izpostavljena zavarovana plezalna pot, vendar dobro zavarovana.
C - težko Pokončna do zelo pokončna skala z izpostavljenimi odseki, male stope. Skobe in klini so bolj narazen, ponekod je samo jeklena vrv. Navpične do previsne lestve, vrvi ali viseči mostovi. Potreba po večji moči. Plezalna težavnost: cca. III – IV	K3 – kar težko Pot v strmi steni, dolgi strmi odseki ali zračne prečnice, dokaj dobro varovanje. Plezalna težavnost: cca. III	D/D - težko difficile/difficile Zahtevna zavarovana plezalna pot, ki zahteva nekaj moči in izkušenj.
D – zelo težko Zelo pokončna, tudi previsna skala s skobami in klini daleč narazen, odseki zavarovani samo z jekleno vrvjo. Potrebna je dobra tehnika gibanja na malih stopah in gladkih platah, močna psiha, konstantna moč rok in predhodne izkušnje Včasih v kombinaciji z lažjim plezanjem (I - II) brez varovanja.	K 4 - težko Teren je pokončen, težji, majhne stope in oprimki, varovala so redka. Na izpostavljenih odsekih je v pomoč samo jeklena vrv.	MD/TD – zelo težko molto difficile / très difficile Zavarovana plezalna pot s tehnično težkimi odseki, ki zahtevajo moč.
E – ekstremno težko Pogosto previsna stena z malo ali skoraj nič dodatne pomoči, večinoma je samo jeklena vrv. Ekstremne zahteve po moči plezalca, dobra tehnika gibanja in stabilna psiha. Primerno samo za zelo izkušene plezalce zavarovanih plezalnih poti. Zelo koristna bo dodatna popkovina. Vse kar je navedeno pod "D" v večjem obsegu.	K 5 – zelo težko Ekstremni svet. Pogosto varovano samo z jekleno vrvjo.	ED/ED – ekstremno težko estrema difficultà / extremement difficile Zavarovana plezalna pot, ki zahteva tehnično in akrobatsko najvišje sposobnosti. Tako težki odseki so tudi najnevarnejši, običajno imajo nadelan tudi obvoz.
	K 6 – ekstremno težko Samo za najboljše plezalce z odlično razvito tehniko in močjo.	
Sočasno obstaja dodatna pet mestna lestvica ocenjevanja s pikami za: kondicijo, moč rok, tehniko, pogum, psiho in gorniške izkušnje.	Dodatne informacije nudi tudi opis Hüsler-evega ocenjevanja, ki govori o: trajanju, moči, izpostavljenosti in izkušnjah.	Dodatno obstajajo informacije za kakšen tip zavarovane plezalne poti gre: šolsko vadbišče, športno zavarovano plezalno pot ali pravo gorsko zavarovano plezalno pot.

Slika 62: Primerjalna tabela različnih v Evropi veljavnih načinov ocenjevanja zavarovanih plezalnih poti glede na njihovo težavnost.

Enostavnost in razumljivost težavnosti poti opisuje prav Schallova, torej Avstrijska lestvica. Z dodatno tabelo ocenjevanja sposobnosti plezalca (kondicija, moč rok, tehnika, psiha, orientacija in gorniške izkušnje) precej natančno povemo za kakšno zavarovano plezalno pot gre.

3.3.1 Lestvica težavnosti zavarovane plezalne poti

V teh priporočilih predlagamo uporabo enotne lestvice po Avstrijskem vzoru s črkovnimi oznakami težavnosti zavarovane plezalne poti. Lestvica je navzgor odprta (F,G), vendar tukaj gre le za posamezne odseke, ki imajo običajno vzporedno lažji odsek.

Večkrat se ne da točno določiti težavnosti posameznemu odseku, zato se avtorji zavarovanih plezalnih poti odločajo za vmesno ocenjevanje (npr.: B/C), kar pomeni, da je mestoma težje kot B in lažje kot C. S tem se pridobi podrobnejša razlaga težavnosti zavarovane plezalne poti.

A	Lahko	Enostavne zavarovane poti v ne prestrmem svetu, s skobami, klini in kratkimi pokončnimi lestvami. Posamezna izpostavljena mesta so lahko premagljiva, pot je v glavnem premagljiva tudi povsem brez samovarovanja. Idealno za začetnike.
B	Zmerno težko	Pokončnejši teren s posameznimi majhnimi stopami, izpostavljeni odseki, skobe, verige in daljše pokončne lestve, mestoma se potrebuje moč v rokah. Varujejo se tudi izkušeni gorniki. Plezalna težavnost: cca. II - III
C	Težko	Pokončna do zelo pokončna skala z izpostavljenimi odseki, male stope. Skobe in klini so bolj narazen, ponekod je samo jeklena vrv. Navpične do previsne lestve, vrvi ali viseči mostovi. Potreba po večji moči. Plezalna težavnost: cca. III - IV
D	Zelo težko	Zelo pokončna, tudi previsna skala s skobami in klini daleč narazen, odseki zavarovani samo z jekleno vrvjo. Potrebna je dobra tehnika gibanja na malih stopah in gladkih platah, močna psiha, konstantna moč rok in predhodne izkušnje Včasih v kombinaciji z lažjim plezanjem (I - II) brez varovanja.
E	Ekstremno težko	Pogosto previsna stena z malo ali skoraj nič dodatne pomoči, večinoma je samo jeklena vrv. Ekstremne zahteve po moči plezalca, dobra tehnika gibanja in stabilna psiha. Primerno samo za zelo izkušene plezalce zavarovanih plezalnih poti. Zelo koristna bo dodatna popkovina. Vse kar je navedeno pod "D" v večjem obsegu
F		
G		

Tabela 8: tabela težavnosti zavarovane plezalne poti

3.3.2 Lestvica sposobnosti plezalca

Za boljšo presojo, kakšne plezalčeve sposobnosti so potrebne za določeno zavarovano plezalno pot, je priporočljiva dodatna tabela. Simbol v tabeli pomeni oceno od 1 do 5, kjer višja ocena ponazarja večjo plezalčovo sposobnost.

Kondicija	★	★			
Moč rok	★	★			
Tehnika	★	★	★		
Psiha	★	★	★	★	
Orientacija	★				
Gorniške izkušnje	★	★	★	★	★

Tabela 9: Lestvica sposobnosti plezalca na zavarovani plezalni poti

4 Zaključne opombe

Navedena priporočila odražajo gradbeno tehnične zahteve v letu 2011. Čas bo pokazal katera tu navedena priporočila bodo v bodočnosti vključena tudi v normative (EN in UIAA).

Ne na zadnje je jasno, da tako načrtovanje kakor tudi izvedba zavarovanih plezalnih poti ni nekaj povsem enostavnega. Da ne omenjamo vzdrževalnih del ter pravnih in varnostnih aspektov.

Zaradi tega je zelo pomembno, da se v načrtovanje in gradnjo vključijo sposobne in kvalificirane osebe. Pogosto prihaja do nezgod na zavarovanih plezalnih poteh tipa »samogradnja«. Po eni strani bi naj profesionalni delavci zagotovili varnost, tudi to, da ima projekt glavo in rep. Po drugi strani pa jih lahko držimo zaradi morebitnih pomanjkljivosti pri izgradnji.

Razvoj varovalnih sistemov se nadaljuje. Tako ob predstavljenih sidrskih sistemih obstaja vrsta drugih načinov sidranja. Nov sistem gradnje, ki bi povsem ukinil sidra v smislu kot jih poznamo danes je prav tako v razvoju in pripravah za patentiranje. Nadalje, samo-varovalne prižeme za zavarovane plezalne poti, tipa SKYTURN odpirajo nova vprašanja. V tem dokumentu je zajeto dejansko – trenutno stanje veljavnih tehničnih pripomočkov in varoval. Te osnovne zakonitosti, pravila in spoznanja ostajajo tudi v bodoče v veljavi.

Ob morebitnih dodatnih tehničnih ali varnostnih vprašanjih se lahko obrnete na Komisijo za usposabljanje in preventivo pri PZS.

4.1 Povzetek

V kratkem povzetku, ki sledi, bodo strnjeni posamezni tehnično pomembni podatki.

- ⚠ Napetost jeklene vrvi je pomemben faktor za obremenjevanje sider in nastale povišane sile. Močno prednapeta jeklena vrv precej poveča obremenitev sidra. (glej stran 19)
- ⚠ Varovalna jeklena vrv na zavarovani plezalni poti naj ne bi bila močno prednapeta, saj se v nasprotnem ob obremenitvi na sidru namnožijo sile, ki lahko ob padcu tudi ogrozijo varnost samo-varovalnih vponk.
Nadalje naj bo jeklena vrv na vsakem sidru fiksirana v središču stebra sidra, poravnana, vendar ne (močno) prednapeta. (glej stran 23)
- ⚠ Najboljši kompromis med dovoljenim upogibom in želeno plezalno pomočjo je napetost – poravnost, vendar ne močna prednapetost jeklene vrvi. (glej stran 23)
- ⚠ Uporaba serijsko izdelanih tovarniških sider je zelo priporočljiva; sidra domače izdelava ali varjena sidra (npr. sidro zastava) predstavljajo nepotrebno dodatno nevarnost. (glej stran 25)
- ⚠ Priporočljive so izvedbe fiksiranja varovalne jeklene vrvi z nenapeto, oziroma rahlo napeto jekleno vrvjo, kakor tudi Francoski način gradnje. Močno prednapeti sistemi niso priporočljivi. (glej stran 26)
- ⚠ Pri močno prednapetih sistemih naj bo sila napenjanja omejena do največ 4 kN. (glej stran 27)

- ⚠️ Priporočljivi so zaključni sidrni sistemi brez prekinitev in fiksiranjem jeklene vrvi z objemko in notranjim vložkom.

Zaključna sidra z blokado so zaradi vzvoda neprimerna. Direktno lepljenje konca jeklene vrvi je sicer enostavno izvedljivo, vendar ne omogoča zamenjave jeklene vrvi v primeru poškodb. Nosilnost zalepljene jeklene vrvi je vprašljiva in težko predvidljiva. Predstavlja lahko tudi smrtno nevarno mesto. (glej stran 27)

- ⚠️ Glede na potek jeklene vrvi se držimo praktične zunanje dolžine sidra, ki naj ne bo več kot 20 cm. Pri tem naj bo premer sider vsaj 24 mm za nenapete zavarovane poti ter vsaj 28 mm za zavarovane plezalne poti, napete in prednapete sisteme. Premeri sider pod 20 mm niso uporabni. (glej tabelo 4 in sliko 15, stran 31)

Občutljivost na deformacije zaradi padajočega kamenja ali obremenitev snega je minimizirana z večjim presekom sider. (glej stran 31)

- ⚠️ Globina vrtine je odvisna od zunanje dolžine sidra in kvalitete skale. Izhodišča so podana v tabeli 5 (stran 34).

Kot vezivo se v osnovi priporočajo vsa dovoljena dvokomponentna gradbena lepila za največje obremenitve, ki bazirajo na Epoxi ali Polyester bazi. Cement ni primerno sredstvo za lepljenje sider. (glej stran 34)

- ⚠️ Priporočila za premer vrtine: nabita sidra se naj uporabijo samo tam kjer so izključno prečne obremenitve. Za zagotovitev trdnosti se vrta vrtina enaka zunanjem premeru sidra. Minimalni premer sider naj bo 30 mm.

Povezovalna sidra naj bodo lepljena. Vrtina mora biti za 2 do 3 mm večja od premera sidra. (glej stran 34)

- ⚠️ Maksimalna navpična razdalja med sidri na ne bo več kot 3 m.

Pri prečnicah naj bo maksimalni razmik med sidri v okviru 5 m.

Za viseče mostove, prehode grap itd. naj znaša povešanje jeklene vrvi ob 80 kg obremenitvi na sredini jeklene vrvi, 10 % dolžine raztežaja. (glej stran 35)

- ⚠️ Montaža objemk: „Nikoli ne jahaj mrtvega konja “ = objemk ne dajemo na mrtev – neobremenjen konec jeklene vrvi.

- ⚠️ Debelina jeklene vrvi v plezalnih odsekih mora biti vsaj 14 mm. Poleg nosilnosti igra pomembno vlogo tudi oprijemljivost jeklene vrvi zaradi katere se plezalec lahko drži na njej. Večji premeri jeklene vrvi omogočajo lažje držanje. V pohodnih delih poti se priporoča minimalni premer jeklene vrvi vsaj 10 mm. (glej stran 39)

- ⚠️ V samo-varovalni verigi ne smejo biti vgrajeni deli brez nosilnosti. Vsi elementi, ki bi lahko bili uporabljeni za samo-varovane ali varovanje drugega morajo ustrezati varnostnim normativom za svedrovce (15 kN v osi, oziroma 25 kN nosilnosti prečno). (glej stran 43)

- ⚠️ Umetne stope - skobe in kovinske oprimke enačimo s fiksnimi točkami za varovanje in morajo zadostiti enakim varnostnim kriterijem. V ta namen jih fiksiramo – lepimo z enakimi lepili, po enakih pravilih. Imeti morajo enako nosilnost kot je predpisana za svedrovce. Kot primerno obliko smatramo skobe v obliki črke »U«. Klini in stopne plošče se zaradi nevarnosti poškodb ne uporabljajo. (glej stran 47)

4. seja UO PZS, k točki 10a

Ljubljana, 07.12.2014

**POROČILO O IZVEDBI PROJEKTA ZA PRIDOBITEV CERTIFIKATA
»OKOLJU PRIJAZNA PLANINSKA KOČA« V LETU 2014**

Uvod

Gospodarska komisija PZS je na svoji 2. seji dne 21.03.2011 obravnavala predlog projekta za pridobitev certifikata »Okolju prijazna planinska koča«. S predlogom se je komisija strinjala in sprejela sklep št. 9/21-03, da se projekt sprejme in se prične takoj z realizacijo. Projekt je bil razdeljen na poskusno fazo v letu 2011 in redno izvedbo od leta 2012 dalje.

Na poziv PZS so se za izvedbo presoj v letu 2014 prijavile tri planinske koče.

Prijavile so se naslednje koče:

- Koča pri Jelenovem studencu – PD Kočevje
- Dom na Uršlji gori – PD Prevalje
- Dom pri izviru Završnice – PD Žirovnica

Komisija je v dvočlanski sestavi obiskala vse navedene objekte v času od 17.07.2014 do 02.10.2014.

Glavne ugotovitve pri presojah

Presoje so bile izvršene po kakovostnih kriterijih, ki so navedeni v obliki 12 strani obsežnega vprašalnika in so razdeljeni na naslednja poglavja:

- Energija in zaščita podnebja
- Pitna voda in odpadna voda
- Odpadki
- Zrak
- Hrup
- Gradbeni materiali
- Koča in okolica

Vsako poglavje vsebuje dve vrsti kriterijev in sicer kriterije, ki jih koča **mora** izpolniti (obvezni kriteriji) in kriterije, ki jih koča **naj bi** izpolnila (neobvezni kriteriji). Slednji kriteriji so točkovani in od skupnega števila 102 točk jih mora koča za pridobitev znaka doseči vsaj 34.

Pri presojah je komisija ugotovila naslednje:

Gospodarska komisija

- nobena koča ni izpolnila vse pogoje že pri prvi presoji in to zaradi pomanjkljivosti pri obveznih kriterijih
- vse koče so dosegle zadostno število točk pri neobveznih kriterijih, pri čemer se je gibalo število doseženih točk od 45 do 51.
- na vseh kočah je komisija v vprašalniku v poglavju »Končne ugotovitve« navedla vse pomanjkljivosti pri izpolnjevanju obveznih kriterijev.

Glavne pomanjkljivosti, ki jih je komisija ugotovila, so bile:

- na obeh kočah, ki se oskrbujeta z električno energijo iz javnega omrežja, ni bilo predloženih dokazil, da koči nabavljata od elektro distributerja »modro« energijo
- brezalkoholne pijače in pivo se nudijo na kočah v plastenkah ali pločevinkah in ne v velikih embalažnih enotah ali posodah za večkratno uporabo
- na kočah niso bile nameščene vse informacije gostom, kot jih zahtevajo kriteriji v točkah od 7.7. do 7.10.

Komisija je ugotovila, da so bile vse ugotovljene pomanjkljivosti takšne narave, da jih lahko planinska društva v kratkem času odpravijo. Glede na to je komisija planinskim društvom, v katerih lasti so navedene koče, postavila rok, do katerega morajo poslati na PZS manjkajoče dokumente in ostala dokazila (izjave, fotografije).

Dne 13.11. je komisija pregledala prispela dokazila o odpravi pomanjkljivosti in ugotovila, da so vsa tri planinska društva za svoje koče poslala zahtevano dokumentacijo in so s tem izpolnili vse pogoje, da lahko pridobijo certifikat »Okolju prijazna planinska koča«.

Komisija predlaga, da prejmejo certifikat »Okolju prijazna planinska koča« v letu 2014 naslednje planinske koče, ki so izpolnile vse zahtevane obvezne kriterije in dosegle zadostno število neobveznih točk:

- **Koča pri Jelenovem studencu – PD Kočevje**
- **Dom na Uršlji gori – PD Prevalje**
- **Dom pri izviru Završnice – PD Žirovnica**

Predlogi komisije za bodoče

Največji problem povzroča na kočah izpolnjevanje obveznih kriterijev pod točkama 3.5 in 3.9 iz vprašalnika. Na skoraj vseh pregledanih kočah nudijo bodisi pivo v pločevinkah (predvsem na kočah, ki se oskrbujejo s helikopterjem in bi jim steklena embalaža precej podražila stroške prevoza) ter plastenke z vodo (predvsem pollitrsko embalažo). Zato je komisija pri dosedanjih pregledih neizpolnjevanje teh dveh kriterijev še tolerirala, saj bi v nasprotnem nobena koča ne izpolnila kriterijev za podelitev certifikata. Potrebno pa se je na GK dogovoriti, kako ravnati v naslednjem obdobju, ko že poteče štiriletni rok prvim podeljenim certifikatom.

Komisija predlaga, da naj tudi v naslednjih letih PZS podeljuje planinskim kočam, ki bodo izpolnile kakovostne kriterije, certifikat »Okolju prijazna planinska koča«.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 683 **ID DDV** SI62316133
F +386 (0)1 43 45 691 **TRR** 05100-8010489572
E info@pzs.si
W www.pzs.si

Gospodarska komisija

Komisija:
Drago Dretnik l.r.
Klemen Petek l.r.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 683
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Gospodarska komisija

4. seja UO PZS, k točki 10a

Datum: 5. 1. 2015

UO PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

ZADEVA: Prejemniki certifikatov »Okolju prijazna planinska koča«

IO GK PZS je na svoji 3. seji, dne 17. 12. 2014, sprejela poročilo o opravljenih presojah planinskih koč za pridobitev certifikata OPPK v letu 2014. UO PZS predlaga, da na svoji 4. seji sprejme sledeči sklep:

PREDLOG SKLEPA: Upravni odbor PZS na predlog Gospodarske komisije PZS podeljuje certifikate »Okolju prijazna planinska koča« za obdobje januar 2015 – januar 2019:

- Koča pri Jelenovem studencu – PD Kočevje
- Dom na Uršlji gori – PD Prevalje
- Dom pri izviru Završnice – PD Žirovnica

Načelnik GK PZS:
Janko Rabič l.r.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 683 **ID DDV** SI62316133
F +386 (0)1 43 45 691 **TRR** 05100-8010489572
E info@pzs.si
W www.pzs.si

Gospodarska komisija

4. seja UO PZS, k točki 10b

Ljubljana, 08.12.2014

POROČILO O IZVEDBI PROJEKTA ZA PRIDOBITEV CERTIFIKATA »DRUŽINAM PRIJAZNA PLANINSKA KOČA« V LETU 2014

Uvod

Gospodarska komisija PZS je na svoji 6. seji dne 17.4. 2012 obravnavala predlog projekta za pridobitev certifikata »Družinam prijazna planinska koča«, ki ga sestavljata listina in znak. S predlogom se je komisija strinjala in sprejela sklep št. 3/17-04, da se projekt sprejme in se prične z realizacijo.

Projekt je bil razdeljen na poskusno fazo v letu 2012 in redno izvedbo od leta 2013 dalje.

Na poziv PZS se je za izvedbo presoj v letu 2014 prijavilo 5 planinskih koč.

Prijave so se naslednje koče oziroma planinska društva:

- Mozirska koča na Golteh – PD Mozirje
- Dom pri izviru Završnice – PD Žirovnica
- Planinski dom na Kumu – PD Kum
- Planinska koča Velikonočnica – PD Boč – Kostrivnica
- Planinski dom na Jančah – PD Litija

Komisija je v dvo- ali tročlanski sestavi obiskala vse navedene objekte v času od 17.07.2014 do 02.10.2014.

Osnove za izvedbo presoj

Presoje so bile izvršene po kriterijih, zajetih v vprašalniku, ki smo ga testirali v letu 2012 na poskusnih presojah v osmih planinskih kočah.

Osnovne predpostavke za podelitev certifikata »Družinam prijazna planinska koča« so:

- a) pripravljenost osebja koče, da sprejme najmlajše goste z vso pozornostjo in razumevanjem za njihove specifične potrebe,
- b) takšna lega koče, da omogoča družinam sorazmerno lahek dostop,
- c) okolica koče je primerna za nemoteno aktivnost otrok in družine,
- d) posebnosti v okolici koče, ki so zanimive tudi za otroke,
- e) po možnosti nudijo na koči tudi lastni program za družine.

Kriteriji so opredeljeni za tri starostne skupine otrok in sicer:

- starostna skupina 0 - za najmlajše (do 3 let starosti)
- starostna skupina 1 - za otroke od 3 let do 7 let starosti
- starostna skupina 2 - za otroke od 7 let do 14 let starosti

Gospodarska komisija

Za vsako starostno skupino so v vprašalniku poleg splošnih podatkov o koči navedeni kriteriji v naslednjih poglavjih:

- gostoljubnost osebja
- dosegljivost kože
- oprema na koči
- okolica kože
- cene in popusti

Osnovnemu vprašalniku smo dodali še opis vseh zanimivosti v bližnji in širši okolici kože.

Glavne ugotovitve pri presojah

Pri presojah je komisija ugotovila naslednje:

- na nobeni od koč niso bili izpolnjeni vsi kriteriji že pri pregledu
- na vseh kočah so bile pri presoji ugotovljene manjše pomanjkljivosti, ki so jih PD do določenega roka odpravila.

Glavne pomanjkljivosti, ki jih je komisija ugotovila na posameznih kočah, so bile:

- nezadostne zaščitne ograje na zidovih, škarpah ali strminah v okolici kože
- ni zaščitnih ograjic na zgornjih posteljah za otroke
- v gostinskih sobah ni nameščenih stolčkov za hranjenje najmlajših otrok (do 3 let)
- na razpolago ni zadostnega števila predmetov za zabavo otrok za posamezne starostne skupine (igrače, slikanice, pribor za risanje in pisanje, knjige)
- na jedilnem listu niso navedene manjše porcije za otroke
- ni predloženih potrdil o varnosti igral v okolici kože.

Komisija predlaga, da prejmejo certifikat »Družinam prijazna planinska koča« v letu 2014 naslednje planinske kočice, ki so izpolnile zahtevane kriterije, navedene v vprašalniku:

- **Mozirska koča na Golteh – PD Mozirje**
- **Dom pri izviru Završnice – PD Žirovnica**
- **Planinski dom na Kumu – PD Kum**
- **Planinska koča Velikonočnica – PD Boč – Kostrivnica**
- **Planinski dom na Jančah – PD Litija**

Predlogi komisije za bodoče

Komisija predlaga, da naj tudi v naslednjih letih PZS podeljuje planinskim kočam, ki bodo izpolnile kakovostne kriterije, certifikat »Družinam prijazna planinska koča«.

Komisija:
Drago Dretnik l.r.
Marjeta Brič l.r.
Klemen Petek l.r.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 683
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Gospodarska komisija

4. seja UO PZS, k točki 10b

Datum: 5. 1. 2015

UO PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

ZADEVA: Prejemniki certifikatov »Družinam prijazna planinska koča«

IO GK PZS je na svoji 3. seji, dne 17. 12. 2014, sprejela poročilo o opravljenih presojah planinskih koč za pridobitev certifikata DPPK v letu 2014. UO PZS predlaga, da na svoji 4. seji sprejme sledeči sklep:

PREDLOG SKLEPA: Upravni odbor PZS na predlog Gospodarske komisije PZS podeljuje certifikate »Družinam prijazna planinska koča« za obdobje januar 2015 – januar 2019:

- Mozirska koča na Golteh – PD Mozirje
- Dom pri izviru Završnice – PD Žirovnica
- Planinski dom na Kumu – PD Kum
- Planinska koča Velikonočnica – PD Boč-Kostrivnica
- Planinski dom na Jančah – PD Litija

Načelnik GK PZS:
Janko Rabič l.r.

MEDDRUŠTVENI ODBOR PLANINSKIH DRUŠTEV GORENJSKE

Trnje 39 (p. p. 16), 4228 Železniki

predsednik: telefon 04/510 27 60, GSM 040 310 333, e-pošta: france.benedik@siol.net

V Selcih, 06. 01. 2015

**Planinska zveza Slovenije
Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana**

Zadeva: Odpravek sklepa 33. seje MDO PD Gorenjske z dne, 14. 12. 2006

MDO PD Gorenjske je na seji dne, 14. 12. 2006, obravnaval vlogo PD Iskra Kranj za soglasje k vpisu Doma Čemšenik v seznam koč pri PZS in sprejel naslednji sklep:

MDO PD Gorenjske daje PD Iskra Kranj soglasje za vpis Doma Čemšenik v seznam planinskih koč pri PZS.

Lep pozdrav!

France Benedik l. r.
predsednik MDO PD Gorenjske

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 683
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Gospodarska komisija

4. seja UO PZS, k točki 10c

UPRAVNI ODBOR PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Datum: 6. 1. 2015

Zadeva: Vpis nove koč v seznam planinskih koč PZS

Izvršni odbor Gospodarske komisije Planinske zveze Slovenije je na svoji 3. seji, dne 17. 12. 2014, sprejela sklep o vpisu nove koč v seznam planinskih koč 2. kategorije.

Planinsko društvo Iskra Kranj je že pred leti na Planinsko zvezo Slovenijo naslovilo vlogo za pridobitev statusa planinske koč za planinski dom Čemšenik v dolini Kokre. Takrat postopek ni bil speljan do konca.

13. 12. 2014 je bil tako opravljen ogled Planinskega doma Čemšenik. Ob pregledu objekta in po pogovoru z predstavniki društva je bilo ugotovljeno, da Planinski dom Čemšenik izpolnjuje pogoje za vpis v register planinskih koč. Pozitivno mnenje k vpisu je podal tudi MDO PD Gorenjske.

Upravnemu odboru PZS zato predlagamo, da na svoji 4. seji sprejme sklep:

V seznam planinskih koč PZS se vpiše:

Planinsko društvo Iskra Kranj – Planinski dom Čemšenik, 835 m nadmorske višine, II. kategorija.

Pripravil:
Klemen Petek, strokovni sodelavec

Načelnik GK:
Janko Rabič

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Dvoržakova 9
Gospodarska komisija

1000 LJUBLJANA

Planinski dom Čemšenik v dolini Kokre

Spoštovani.

Prosimo za vpis v register planinskih postojank : Planinski dom Čemšenik.

Dom je last Komunale Kranj in je zaradi proceduralnih zadev zaprt.

Da bi Dom ponovno odprli ima Planinsko društvo Iskra interes da Dom vzame v najem.

Menimo da je škoda da dom ne bi obratoval, ker je zelo primerna izletniška točka za planince z slabšo kondicijo predvsem pa je pot primerna za slabše vremenske razmere.

Dom bo posloval po pravilih PZS in bo odprt za vse člane PZS in sploh za vse pohodnike.

Dom leži na višini 835 m/n.m in je opremljen sodobno z kuhinjo, restavracijo , z vodovodom, elektriko. Ima zgrajeno čistilno napravo.

Predvidevamo da bo Dom odprt za konec tedna, oz. po dogovoru tudi med tednom.

Zahtevnost	Dobro vzdrževana nemarkirana pot, ponekod precej strma.
Dostop	Na pot se odpravimo od transformatorja nasproti avtobusne postaje v Spodnji Kokri.
Dolžina	Spodnja Kokra–Dom Čemšenik: 35 minut
Višina	Dom Čemšenik: 835 m
Višinska razlika	Spodnja Kokra–Dom Čemšenik: 335 m
Čas obiska	V kopnem in suhem. Če vreme ne bo jasno, boste ob največjo odliko tega pohoda: prelep razgled. Senca bo kos tudi najhujši poletni vročini.
Priporočamo	predvsem palice za strme odseke pa tudi dobri čevlji bodo napravili pohod prijetnejši.
Zemljevid	Karavanke – osrednji del, 1 : 50.000

Zahvaljujemo se vam za prijaznost in razumevanje.

Priloge :

1. pooblastilo
 2. izpisek iz zemljiške knjig
- dostavljeno : MDO Gorenjske

Emil Leon Sekne
Predsednik